GEMEENTE BEUNINGEN

Programmabegroting

2025 – 2028

Algemeen

Leeswijzer

Wij bieden u hierbij de begroting 2025-2028 aan. De kaders die u bij de Perspectiefnota 2024 heeft meegegeven, zijn in deze begroting meegenomen.

In de cyclus van bestuurlijk plannen, sturen en verantwoorden, geven we met deze programmabegroting 2025 aan wat we willen bereiken en wat we hiervoor gaan doen.

Een + in deze programmabegroting is een bate, vermeerdering of voordeel.
Een - is een last, vermindering of nadeel.
De programmabegroting bestaat uit de volgende programma's:

- Programma 1 Werk en inkomen
- Programma 2 Jeugd
- Programma 3 Maatschappelijke ondersteuning
- Programma 4 Welzijn en educatie
- Programma 5 Omgeving
- Programma 6 Openbare orde en veiligheid
- Programma 7 Bestuur en algemene ondersteuning
- Programma 8 Onroerende zaakbelasting
- Programma 9 Overige eigen middelen

Per programma geven we de inhoud van het programma en de ontwikkelingen weer. Ook geven we inzicht in de verwachte (nieuwe) ontwikkelingen en vermelden we de baten en de lasten.

Onder 'Doelen en financiën' zetten we uiteen wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen en wat het mag kosten. Hierin zijn ook de taakvelden opgenomen. De nummering en omschrijving wordt door de BBV vastgesteld.
Ook geven we de indicatoren aan op basis waarvan we de effectiviteit kunnen beoordelen. We ronden de paragraaf af met de beleidskaders die van toepassing zijn op het programma.

Naast de programma's is in deze begroting een aantal paragrafen opgenomen die van grote invloed zijn op de lasten en de baten van onze gemeente. Deze staan vermeld in hoofdstuk 3. Een aantal paragrafen zijn verplicht; deze zijn vastgelegd in de Gemeentewet. Het gaat hierbij om de volgende paragrafen:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden Partijen
- Grondbeleid
- Wet Open Overheid

De financiële begroting is opgenomen in hoofdstuk 4. Als laatste zijn de bijbehorende bijlagen opgenomen.

Samenvatting

Programmaoverzicht saldo (x € 1.000)				
(+=voordeel/-=nadeel)	2025	2026	2027	2028
Werk en inkomen	-7.771	-7.652	-7.553	-7.500
Jeugd	-11.577	-11.015	-11.058	-11.101
Maatschappelijke ondersteuning	-12.825	-13.101	-13.303	-13.476
Welzijn en educatie	-7.151	-7.626	-7.623	-8.925
Omgeving	-4.928	-5.463	-6.722	-6.832
Openbare orde en veiligheid	-1.216	-2.495	-2.522	-2.569
Bestuur en algemene ondersteuning	36.924	33.990	35.030	35.473
Onroerende zaakbelasting	9.467	9.751	10.043	10.345
Overige eigen middelen	-117	54	43	-5
Totaal baten en lasten	**805**	**-3.558**	**-3.665**	**-4.590**
Resultaatbestemmingen (reservemutaties)	-631	-106	-106	-106
Verwacht begrotingsresultaat	**174**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**

Inhoudsopgave

Algemeen ... 1
Leeswijzer ... 2
Samenvatting ... 4
Inhoudsopgave ... 5
Inleiding ... 11
Bericht van het college ... 11
Resultaten begroting ... 13
Financiële resultaten meerjarenperspectief in een oogopslag ... 13
Toelichting op resultaat ... 14
Toelichting op weerstandsvermogen ... 16
Programma's ... 17
1. Werk en inkomen ... 18
Programma inhoud ... 18
Ambities en ontwikkelingen ... 18
Doelen en financiën ... 20
Wat willen we bereiken? ... 20
Wat gaan we daarvoor doen? ... 20
Wat mag het kosten? ... 20
Beleidskaders ... 21
Indicatoren ... 21
Verbonden partijen ... 22
2. Jeugd ... 23
Programma inhoud ... 23
Ambities en ontwikkelingen ... 23
Doelen en financiën ... 25
Wat willen we bereiken? ... 25
Wat gaan we daarvoor doen? ... 25
Wat mag het kosten? ... 27
Beleidskaders ... 27
Indicatoren ... 27
Verbonden partijen ... 27
3. Maatschappelijke ondersteuning ... 29
Programma inhoud ... 29
Ambities en ontwikkelingen ... 29

Doelen en financiën 31
Wat willen we bereiken? 31
Wat gaan we daarvoor doen? 31
Wat mag het kosten? 34
Beleidskaders 35
Indicatoren 35
Verbonden partijen 35
4. Welzijn en educatie 36
Programma inhoud 36
Ambities en ontwikkelingen 36
Doelen en financiën 39
Wat willen we bereiken? 39
Wat gaan we daarvoor doen? 40
Wat mag het kosten? 41
Beleidskaders 42
Indicatoren 43
Verbonden partijen 43
5. Omgeving 44
Programma inhoud 44
Ambities en ontwikkelingen 44
Doelen en financiën 46
Wat willen we bereiken? 46
Wat gaan we daarvoor doen? 46
Wat mag het kosten? 48
Beleidskaders 49
Indicatoren 49
Verbonden partijen 49
6. Openbare orde en veiligheid 50
Programma inhoud 50
Ambities en ontwikkelingen 50
Doelen en financiën 51
Wat willen we bereiken? 51
Wat gaan we daarvoor doen? 52
Wat mag het kosten? 54
Beleidskaders 54

Indicatoren 54
Verbonden partijen 55
7. Bestuur en algemene ondersteuning 56
Programma inhoud 56
Ambities en ontwikkelingen 56
Doelen en financiën 60
Wat willen we bereiken? 60
Wat gaan we daarvoor doen? 61
Wat mag het kosten? 61
Beleidskaders 62
Indicatoren 62
Verbonden partijen 63
8. Onroerende zaakbelasting 64
Programma inhoud 64
Ambities en ontwikkelingen 64
Doelen en financiën 65
Wat willen we bereiken? 65
Wat gaan we daarvoor doen? 65
Wat mag het kosten? 65
Beleidskaders 65
Indicatoren 65
Verbonden partijen 65
9. Overige eigen middelen 66
Programma inhoud 66
Ambities en ontwikkelingen 66
Doelen en financiën 68
Wat willen we bereiken? 68
Wat gaan we daarvoor doen? 68
Wat mag het kosten? 69
Beleidskaders 70
Indicatoren 70
Verbonden partijen 70
Paragrafen 71
Lokale heffingen 72
Beleid 72

Geraamde inkomsten 74
Kostendekkendheid 75
Lokale woonlastendruk 75
Kwijtscheldingen 76
Kwijtscheldingsbeleid 76
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 77
Weerstandsvermogen 77
Weerstandscapaciteit 77
Beschikbare weerstandscapaciteit 77
Benodigde weerstandscapaciteit 78
Ratio weerstandsvermogen 79
Financiële kengetallen 80
Netto schuldquote (gecorrigeerd) 80
Solvabiliteitsratio 81
Grondexploitatie 81
Structurele exploitatieruimte 81
Belastingcapaciteit 81
Risicokaart 82
Onderhoud kapitaalgoederen 85
Wegen 85
Openbare verlichting 85
Riolering 86
Water 87
Groen en Speelvoorzieningen 88
Gebouwen 89
Civiele kunstwerken 90
Financiering 92
Beleid 92
Risicobeheer 93
Renterisico's 93
Kredietrisico 94
Renteschema 95
Beleggingen 95
Financieringsbehoefte 96
Financieringspositie 96

Financiering (opgenomen geld O/G) 97
Uitzettingen (U/G) 97
Relatiebeheer/ Kasbeheer 97
Bedrijfsvoering 99
Personeel en organisatie 99
Informatievoorziening 100
Inleiding 100
Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) 101
Privacybescherming 101
Communicatie 101
Verbonden partijen 103
Beleid 103
Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ), Nijmegen 105
Openbaar belang 105
Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO), Wijchen 107
Openbaar belang 107
Milieusamenwerking en afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN), Nijmegen 108
Openbaar belang 108
Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) 109
Openbaar belang 109
Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), Nijmegen 111
Openbaar belang 111
Munitax, (Beuningen) 113
Openbaar belang 113
Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN) 114
Openbaar belang 114
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR), Nijmegen 116
Werkbedrijf 116
Openbaar belang 116
IRvN 116
Openbaar belang 117
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 118
Aandelen 119
Grondbeleid 120
Beleid 120

Hoofdlijnen grondbeleid....120
Uitvoering grondbeleid....120
Ontwikkelingen....120
Wet Open Overheid....128
Financiële begroting....129
Financiële spelregels....130
Uitgangspunten begroting....130
Toelichting op resultaat....131
Actualisatie Actualisatie coalitieakkoord....134
Overzicht baten en lasten....136
Baten en lasten voor en na bestemming....136
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien....137
Overhead....138
Mutatie in begroting 2025....138
Baten en lasten per taakveld....142
Incidentele baten en lasten....148
Meerjarige investeringen....149
Balans....150
Inleiding balans....150
Balans....150
Waarderingsgrondslagen....150
Toelichting op de balans....150
Geprognosticeerde balans....150
Emu-saldo....152
Reserves en voorzieningen....153
Bijlagen....155
Algemene uitkering....156
Langlopende geldleningen....158
Personele kosten....159
Rekening van baten en lasten....160
Structureel sluitende begroting....160
Lijst met afkortingen....160

Inleiding

Bericht van het college

Voor u ligt de begroting van de gemeente voor het jaar 2025. In de voorbereidingen hierop is gebleken dat er flinke tekorten zijn ontstaan in alle jaren van de meerjarenbegroting. Bij de perspectiefnota van dit voorjaar kondigden we dit al aan. Sindsdien zijn we helaas geconfronteerd met extra tegenvallers. Het doorberekenen daarvan laat zien dat de gevolgen nog groter zijn dan in eerste instantie ingeschat. "Code rood" hangt niet meer als een donkere wolk boven ons maar is een feit geworden.

De begroting vormt de basis voor het financiële beleid van onze gemeente in het komend jaar en biedt een overzicht van verwachte inkomsten, uitgaven en investeringen. Het document dient als een hulpmiddel om de gemeentelijke doelstellingen te realiseren en om onze maatschappelijke en economische verantwoordelijkheden te waarborgen. Belangrijke uitgangspunten bij het opstellen van deze begroting:

- Duurzame financiële positie: Wij streven naar een gezonde financiële huishouding waarbij we verplichtingen na kunnen komen zonder onnodige risico's te nemen. Dit houdt in dat we zorgvuldig omgaan met onze middelen en reserves behouden voor onvoorziene omstandigheden.
- Verantwoordelijke uitgaven: De begroting is gebaseerd op het principe van verantwoord financieel management. Dit betekent dat uitgaven zorgvuldig worden afgewogen tegen het maatschappelijk belang en de lange termijn doelstellingen van de gemeente. Structurele lasten worden gedekt met structurele baten. We begroten behoedzaam.
- Transparantie en verantwoording: Wij leggen verantwoording af aan onze inwoners en stakeholders door duidelijkheid te bieden over hoe publieke middelen worden besteed.

In het coalitieakkoord ‘Nieuwe energie voor onze gemeente’ uit mei 2022 zijn de visie en toekomstplannen voor onze gemeente opgenomen, onderverdeeld in vier thema’s:

- Sociaal kloppend hart,
- Zuinig op ons klimaat,
- Aantrekkelijk wonen,
- Beuningen maken we samen.

Naast alle lopende ambities en plannen werken we hier als gemeente met alle inzet en energie aan. Door het hiervoor genoemde financieel zware weer zijn we nu genoodzaakt om scherpe keuzes te maken. De financiële tegenspoed heeft diverse oorzaken. Zo ontvangen alle Nederlandse gemeenten, dus ook Beuningen, de komende jaren minder geld uit het gemeentefonds van de Rijksoverheid. Tegelijkertijd zien we dat de Rijksoverheid steeds meer taken overdraagt aan gemeenten en aan bestaande taken hogere eisen stelt, zonder het bijbehorende budget. Daarnaast zien we dat lonen en prijzen blijven stijgen, wat vooral van invloed is op aanbestedingen. Het leidt - in combinatie met de ambities van onze gemeente - tot veel extra kosten.

De landelijke richtlijn voor gemeenten is om een sluitende begroting op te leveren. Dit sluit aan bij ons eigen uitgangspunt voor duurzame financiële stabiliteit. We willen financieel gezond blijven en zelf regie houden op de kosten. Dit betekent dat we nu moeten ingrijpen.

Om de begroting voor 2025 sluitend te krijgen, hebben we een noodgreep moeten doen en maatregelen moeten nemen. In deze begroting ziet u deze keuzes terug. Ook een sluitende meerjarenbegroting past bij een duurzame financieel stabiele positie. Zo creëren we robuustheid en kunnen we nieuwe ontwikkelingen opvangen. Om die sluitende meerjarenbegroting te kunnen realiseren, is meer tijd nodig. Het college komt hiervoor met voorstellen.

Resultaten begroting

Financiële resultaten meerjarenperspectief in een oogopslag

Totaal baten en lasten (meerjaren)begroting 2025 - 2028 (x € 1.000)				
+=voordeel/-=nadeel	2025	2026	2027	2028
Totaal baten (inclusief reserves)	86.864	84.227	85.448	86.975
Totaal lasten (inclusief reserves)	-86.690	-87.891	-89.219	-91.671
Resultaat (meerjaren) begroting	**174**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**

Structureel en incidenteel resultaat					
(x € 1.000 +=voordeel/-=nadeel)		2025	2026	2027	2028
Incidenteel	Baten	2.588	478	270	270
	Lasten	-2.064	-478	-270	-270
Totaal Incidenteel		**525**	**-**	**-**	**-**
Structureel	Baten	84.276	83.748	85.178	86.705
	Lasten	-84.626	-87.412	-88.949	-91.401
Totaal Structureel		**-350**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**
Eindtotaal		**174**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**

Toelichting op resultaat

Het begrotingsresultaat voor 2025 en het meerjarenperspectief heeft als basis de Perspectiefnota 2024 die (gedeeltelijk) is vastgesteld in de raadsvergadering van 2 juli 2024. Aanvullend zijn nu de meicirculaire 2024, voorgestelde begrotingskaders 2025, besluitvorming die heeft plaatsgevonden tot en met augustus en tenslotte actualisatie van het coalitieakkoord 2022-2026 plaatsgevonden.

Dit levert het onderstaande financiële beeld op. De ontwikkelingen worden nader toegelicht bij de financiële spelregels onder hoofdstuk 'Financiële begroting'. De onderdelen van het 'nieuw beleid' uit de perspectiefnota 2024, die in onderstaand overzicht zijn voorzien van een sterretje (*), maken onderdeel uit van de uitgestelde activiteiten en zijn voor 2025 budgettair on hold gezet. In de 1,3 miljoen aan uitgestelde activiteiten (**) zit in ieder geval het digitaal ontwikkelprogramma II en de vervangingsopgave groen.

Financieel perspectief				
Bedragen in € 1.000 (+=baat,voordeel/-=last,nadeel)	2025	2026	2027	2028
Perspectiefnota 2024 exclusief nieuw beleid	1.392	-1.339	-400	-352
*Formatie BOA **	*-70*	*-70*	*-70*	*-70*
Formatie Griffie	*-65*	*-65*	*-65*	*-65*
Saldo perspectiefnota 2024 (door raad vastgesteld)	**1.257**	**-1.474**	**-535**	**-487**
Aanpassingen binnen huidig beleid				
- Effecten meicirculaire 2024	*-859*	*581*	*396*	*401*
- Essentiële functies Jeugd	*-922*	*-865*	*-867*	*-867*
*- Vervangingsopgave groen***	*-246*	*-246*	*-246*	*-246*
- Herverdeling bijdrage werkbedrijf	*-440*	*-504*	*-557*	*-635*
- Bijstelling BUIG-budgetten	*-1.029*	*-1.029*	*-1.029*	*-1.029*
- Kosten openhouden de Plons	*-158*	*-158*	*-158*	*-*
- Extra investeringen zwembad Ooijgraaf	*-*	*-*	*-*	*-178*
- Investeringen 't broek	*-*	*-*	*-5*	*-35*
- Integraal huisvestingsplan onderwijs	*-*	*-*	*-12*	*-197*
- Kapitaallasten investeringen	*284*	*380*	*-648*	*-729*
- Overige autonome ontwikkelingen	*335*	*-49*	*23*	*-577*
Niet vastgesteld bij perspectiefnota				
- Beheerplan Civiele kunstwerken	*-190*	*-190*	*-190*	*-190*
*- Digitaal ontwikkelprogramma II **	*-920*	*-510*	*-360*	*-360*
- Beheerplan groen (beeldkwaliteit)	*0*	*-125*	*-125*	*-125*
*- Participatiecoach vluchtelingenwerk **	*-50*	*-50*	*-50*	*-50*
- Verdere professionalisering organisatie	*-300*	*-300*	*-300*	*-300*
Ombuigingen				
- Inventarisatie ombuigingen bij perspectiefnota	*325*	*340*	*339*	*339*
*- Uitgestelde activiteiten 2025***	*1.298*	*-*	*-*	*-*

- Verhoging OZB van 3% naar 9%	*521*	*537*	*553*	*569*
- 50% Normvergoeding opvang Oekraïne	*1.269*	*-*	*-*	*-*
Totaal	**174**	**-3.664**	**-3.772**	**-4.697**

Toelichting op weerstandsvermogen

De weerstandsratio voor 2025 is 1,72. Dit is ruim boven de minimale gewenste norm van 1,4. Door de begrotingstekorten in het meerjarig perspectief zien we echter dat de algemene reserve zal dalen naar een zeer kritisch niveau. Dat betekent dat in de komende jaren ook de weerstandsratio zal dalen naar niveau F (ruim onvoldoende).

Programma's

1. Werk en inkomen

Programma inhoud

Dit programma gaat over uitkeringen, minimaregelingen, schuldhulpverlening en re-integratie naar de arbeidsmarkt. Al deze onderdelen dragen bij aan de ambitie van de beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028. De visie hierin is: *gemeente Beuningen is een gezonde gemeente met vitale inwoners in een aantrekkelijke woonomgeving; met een sterke sociale basis en een sociaal hart. Iedereen kan meedoen in onze inclusieve samenleving. Centraal staan daarbij de eigen mogelijkheden, omkijken naar elkaar en iets voor de ander betekenen. We bieden gerichte ondersteuning en zorg aan mensen die het niet op eigen kracht kunnen. Kortom: Vitaal Beuningen!*

Aansluiting op programma 2, 3 en 4
Dit programma sluit aan op Programma 2. Jeugd (en Onderwijs), 3. Maatschappelijke Ondersteuning en 4. Educatie en Welzijn. Werk en inkomen richt zich op het activeren van onze inwoners. Hiervoor creëren we kansen, sluiten we aan op de arbeidsmarkt, bestrijden we ongelijkheid en stimuleren we participatie.

Ambities en ontwikkelingen

1. Werkloosheid en Lonen
De werkloosheid blijft naar verwachting laag in Nederland, met een lichte stijging van 3,8% in 2024 naar 4% in 2025. Volgens de Nederlandse Bank zullen de prijsstijgingen en de tekorten aan personeel in verschillende sectoren waarschijnlijk ook leiden tot een stijging van de lonen in 2025. Naar verwachting zullen de uitkeringen ook meestijgen.

2. Macrobudget BUIG
Het macrobudget BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten), waar de loonkostensubsidie, participatiewet-uitkeringen en IOAW (Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers) en IOAZ (Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen) uit worden betaald, neemt landelijk af. Dit betekent dat het beschikbare budget voor de uitvoering van de Participatiewet voor alle gemeenten minder wordt.

Voor kleinere gemeenten zoals Beuningen, met minder dan 40.000 inwoners, is het budget grotendeels gebaseerd op de uitgaven van twee jaar geleden. Dit verdeelmodel houdt dus geen rekening met de huidige ontwikkelingen, zoals de toenemende zorg voor jongeren met psychische problemen of inwoners die bezig zijn met hun inburgeringstraject. Kleine gemeenten voelen de gevolgen hiervan sterker, omdat ze in verhouding meer van deze groepen ondersteunen binnen hun bijstandsbestand

Deze veranderingen zetten het budget extra onder druk, terwijl het verdeelmodel daar geen rekening mee houdt. Daarnaast zorgt de sluiting van regelingen zoals de WAJONG en de sociale werkvoorziening ervoor dat meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt afhankelijk worden van bijstandsuitkeringen van de gemeente. Dit versterkt de druk op een budget dat al krapper is door de landelijke afname.

3. Toename Uitkeringsaanvragen

Door de toename van uitkeringsaanvragen van mensen die extra ondersteuning nodig hebben wordt er steeds meer gevraagd van onze medewerkers. Participatiecoaches, inkomensconsulenten en de begeleiders van WerkBedrijf moeten steeds meer maatwerk leveren om deze mensen te helpen. Dit kost meer tijd en middelen, en legt extra druk op de capaciteit.

Niet alleen Beuningen, maar alle gemeenten in de regio, kampen momenteel met tekorten op het BUIG-budget en moeten tegelijkertijd meer ondersteuning bieden aan mensen die meer begeleiding nodig hebben om hun weg naar werk te vinden.

(bedragen x € 1.000,- ; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	6.739	6.694	6.649	6.649
Lasten	-14.510	-14.346	-14.202	-14.148
Saldo programma excl reserves	**-7.771**	**-7.652**	**-7.553**	**-7.500**
Mutaties reserves				
Dotaties				
Onttrekkingen				
Saldo programma incl reserves	**-7.771**	**-7.652**	**-7.553**	**-7.500**

Doelen en financiën

Wat willen we bereiken?

1. Implementatie Beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie regio Rijk van Nijmegen 2024-2027 'Klaar voor nieuwe kansen!'

- We implementeren de nieuwe visie op de regionale arbeidsmarkt uit het Beleidskader.
- We verbeteren de samenwerking
- We kiezen voor andere doelstellingen
- We richten ons in de uitvoering meer op mensontwikkeling in plaats van alleen arbeidsmatige ontwikkeling.

2. Basisdienstverlening schuldhulpverlening

- We gaan samen met Kredietbank Nederland aan de slag om de basisdienstverlening schuldhulpverlening in Beuningen te implementeren.

3. Bestaanszekerheid in Beuningen

- We willen de bestaanszekerheid van Beuningse inwoners verder verbeteren
- We willen de kansenongelijkheid in Beuningen verkleinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. **Beleidsplan Regionale Arbeidsmarkt**

- Het nieuwe beleidsplan regionale arbeidsmarkt 2024-2028 speelt in op de veranderende arbeidsmarkt. We gaan ons meer richten op mensontwikkeling en samenwerking binnen de regio. Dit doen we omdat de doelgroep erg aan het veranderen is.

2. **Samenwerking met Kredietbank Nederland**

- We werken samen met onze nieuwe partner Kredietbank Nederland om de basisdienstverlening schuldhulpverlening in Beuningen in te richten.
- We zetten in op preventie door middel van huisbezoeken en vroegsignalering van betalingsachterstanden.
- We leggen werkprocessen vast en monitoren deze.

3. **Noodfonds voor inwoners met acute hulpvragen**

- In samenwerking met de gemeenten Druten en Berg en Dal werken we samen met Stichting Urgente Noden Gelderland-Zuid aan een noodfonds voor acute hulp aan onze inwoners.

4. **Subsidies voor Armoedebestrijding**

- We ondersteunen met jaarlijkse subsidies belangrijke stichtingen die armoede tegengaan in Beuningen, zoals de jaarlijkse subsidie voor de Voedselbank.

5. **Klavervierpas voor Gezonde Leefstijl**

- We stimuleren met de Klavervierpas een gezonde leefstijl voor Beuningse inwoners (jong en oud), door deelname aan sport-, culturele en educatieve activiteiten te vergoeden.
- We breiden ook het aanbod van de Klavervierpas verder uit op basis van signalen van inwoners.

Wat mag het kosten?

Werk en inkomen Incl.reserves *(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)*	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)	80	50	50	50	50	50
Inkomensvoorzieningen	12					
Participatiewet (PW)	6.435	6.805	6.529	6.529	6.529	6.529
Gemeentelijk minimabeleid	98	70	70	70	70	70
Reïntegratie/participatievoorzieningen			90	45		
RESERVERINGEN PROGRAMMA 1	8					
Totaal baten	6.633	6.925	6.739	6.694	6.649	6.649
Lasten						
Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)	-98	-209	-219	-223	-228	-233
Inkomensvoorzieningen	-1.403	-555	-409	-413	-418	-424
Participatiewet (PW)	-6.662	-6.086	-6.963	-6.976	-6.990	-7.005
Sociale recherche (IBO)	-51	-85	-86	-87	-87	-87
Sociale werkvoorziening (MGR)	-2.823	-2.984	-2.969	-2.756	-2.540	-2.357
Gemeentelijk minimabeleid	-1.303	-1.341	-1.366	-1.377	-1.390	-1.403
Schuldhulpverlening	-168	-275	-266	-230	-238	-246
Kwijtschelding lokale belastingen	-115	-149	-145	-143	-143	-143
Reïntegratie/participatievoorzieningen	-1.327	-1.712	-2.087	-2.139	-2.166	-2.250
Totaal lasten	-13.950	-13.396	-14.510	-14.346	-14.202	-14.148
Saldo	**-7.317**	**-6.471**	**-7.771**	**-7.652**	**-7.553**	**-7.500**

Beleidskaders

- Participatiewet (Landelijk)
- Modulaire gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen (Regionaal)
- Beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie regio Rijk van Nijmegen 2024-2027 'Klaar voor nieuwe kansen! (Regionaal)
- Beleidsplan schuldhulpverlening 2022-2025 (Lokaal)
- Beleidsplan sociaal domein 2024-2028 (Lokaal)

Indicatoren

Verplichte indicatoren	Beuningen	Nederland
Banen - aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	545,3	825,4
Netto arbeidsparticipatie - in % van de werkzame beroepsbevolking	74,5	73,1
Personen met een bijstandsuitkering - aantal per 10.000 inwoners	226,2	344,8
Lopende re-integratievoorzieningen - aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	35,6	191,5

Verbonden partijen

- Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Nijmegen
- - Instituut voor Bijzonder Onderzoek (IBO) Regio Gelderland-Zuid (Wijchen)

Voor meer informatie verwijzen we u naar de paragraaf "Verbonden partijen".

2. Jeugd

Programma inhoud

Het programma Jeugd omvat de jeugdgezondheidszorg, peuter- en kinderopvang, jeugd- en jongerenwerk en de individuele voorzieningen Natura Jeugd. Daarnaast omvat het veiligheid rondom jeugd, jeugdreclassering en opvang Jeugd.

In 2024 is de beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028 vastgesteld. Binnen het programma Jeugd formuleren wij de doelstelling dat alle kinderen en jongeren kansrijk opgroeien, in een veilige en zelfredzame leefomgeving. Hier kunnen zij zich ontwikkelen tot volwassenen die zo zelfstandig mogelijk kunnen participeren in de samenleving. We zorgen dat kwetsbare gezinnen passende ondersteuning op het juiste moment krijgen. Hierbij doen we wat nodig is. Daarom vindt preventieve of tijdelijke ondersteuning of versterking van de opvoed- en opgroeivaardigheden plaats.

Er is besloten om het nieuwe beleid met 1 jaar uit te stellen zodat samen met de gemeenteraad gekeken kan worden naar een pakket aan ombuigingsmaatregelen en er een sluitende begroting aangeboden kan worden. Dit betekent voor 2025 het volgende voor het programma Jeugd:

- Er geldt een budgetplafond voor aanvragen sociaal medische indicaties.
- Minder trajecten psychosociale ondersteuning beschikbaar voor inwoners vanuit MEE en Sterker zoals groepswerk, ondersteuning bij scheiden.

In 2025 onderzoeken we o.a. de mogelijke toepasbaarheid van budgetplafonds voor jeugdzorg.

Aansluiting met programma 1, 3, 4 en 5

Dit programma sluit aan op Programma 1. Werk en Inkomen, 3. Maatschappelijke Ondersteuning, 4. Educatie en Welzijn en 5. Wonen. Kansrijk opgroeien in een zelfredzame leefomgeving vindt namelijk plaats vanuit een breed systeem. Bijvoorbeeld welzijn, inkomen, begeleiding, basisvaardigheden, cultuur, wonen en gezondheid.

Ambities en ontwikkelingen

1. Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. In de Hervormingsagenda Jeugd is afgesproken tussen Rijk en VNG om een deskundigencommissie in te stellen. Deze commissie beoordeelt of gemeenten genoeg inspanningen hebben geleverd op de maatregelen uit de Hervormingsagenda. Ook bekijkt zij op de lange termijn of dit het gewenste effect heeft op de uitgaven en zo niet, wat dit betekent voor de financiering van gemeenten voor de toekomst. Het eerste advies van de commissie is een tussentijdse evaluatie van de uitvoering van de Hervormingsagenda en volgt begin 2025.

De voorgenomen bezuiniging vanuit het Rijk op de jeugdzorg - die zou ingaan vanaf 2025 - gaat niet door. Vanaf 2026 staat er nog wel een bezuiniging in de boeken. Dit bedraagt voor gemeente Beuningen 600.000 euro.

2. Regioprogramma Jeugd

We werken in de regio Nijmegen samen aan jeugdzorg met de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen. De opgaven voor jeugd vragen om een stevigere sturing, zowel inhoudelijk als financieel. We professionaliseren het werkveld. Via een meerjarige regionale programmasturing richten we de jeugdhulp efficiënter in. Zo houden we het meer financieel beheersbaar. Het regioprogramma Jeugd sluit aan bij de opgaven uit de Hervormingsagenda.

3. IZA en GALA

De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040 met de inzet op preventief (gezondheids)beleid. We zorgen voor samenwerking in het Sociaal Domein met huisartsen en ggz gericht op gezond leven en preventie. Via minder (gezondheids)achterstanden en een betere leefstijl versterken we de gezondheid en het welbevinden van de jongeren. Zo verwachten we minder beroep te doen op hulp en/of ondersteuning en/of (medische) zorg. En dragen we bij aan toegankelijke, goede en betaalbare zorg.

4. Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid

We ontvangen jaarlijks Rijksmiddelen voor voorschoolse educatie om onderwijsachterstanden tegen te gaan. Daarnaast subsidiëren we peuteropvang voor kinderen waarvan de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. In 2023 is het beleid voor peuteropvang en voorschoolse educatie herzien en zijn nieuwe afspraken gemaakt over de koers en richting voor de jaren 2024-2026.

(bedragen x € 1.000,- ; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	48	31	3	3
Lasten	-11.626	-11.046	-11.061	-11.104
Saldo programma excl reserves	**-11.577**	**-11.015**	**-11.058**	**-11.101**
Mutaties reserves				
Dotaties				
Onttrekkingen				
Saldo programma incl reserves	**-11.577**	**-11.015**	**-11.058**	**-11.101**

Doelen en financiën

Wat willen we bereiken?

1. We willen zo veel mogelijk kinderen een kansrijke start geven. We versterken kwetsbare kinderen (en ouders/verzorgers) in de eerste 1.000 dagen van hun leven.
2. We bevorderen een gezonde leefstijl voor kinderen en jongeren.
3. We versterken het opvoedklimaat rond gezinnen, in wijken en scholen.
4. We zorgen dat de mentale veerkracht van kinderen, jongeren en gezinnen wordt versterkt. Dit doen we zodat ze eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin, gezondheid en actief deelnemen aan de maatschappij.
5. We ondersteunen kinderen en gezinnen bij gezond en veilig opvoeden en opgroeien met passende (specialistische) ambulante jeugdhulp indien nodig. We versterken gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen.
6. We versterken jeugdigen en gezinnen zodat er minder kinderen in verblijf opgroeien. Als dit moet in gezinsvormen en zo kort mogelijk.
7. We zorgen dat kinderen en volwassenen zo veel mogelijk in een veilige thuissituatie kunnen leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. **We willen zo veel mogelijk kinderen een kansrijke start geven. We versterken kwetsbare kinderen (en ouders/verzorgers) in de eerste 1.000 dagen van hun leven.**

- We gaan verder met de ketenaanpak Kansrijke start met daarbij het ouder- en kindcafé en de baby- en oudergroepen. Deze activiteiten worden steeds onder de aandacht gebracht bij diverse ketenpartners. De inhoud wordt geëvalueerd en, als dat nodig is, aangepast op actuele onderwerpen die spelen bij jonge gezinnen.
- De ketenpartners binnen Kansrijke start hebben een sleutelrol in het op tijd signaleren van kwetsbare situaties bij jonge gezinnen.

2. **We bevorderen een gezonde leefstijl voor kinderen en jongeren.**

- We zetten in op een ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht.
- We zetten ons in voor een rookvrije generatie.
- We blijven het belang van verantwoord alcohol schenken benadrukken bij zowel het afgeven van vergunningen als in het convenant met sportverenigingen.

3. **We versterken het opvoedklimaat rond gezinnen, in wijken en scholen.**

- We stellen een ontwikkelagenda onderwijs op met primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. We organiseren betere aansluiting onderwijs met jeugdhulp voor meer inclusief onderwijs en uitstroomprofielen richting vervolgonderwijs of werk. Dit in aansluiting op de Hervormingsagenda jeugd en de ‘Route naar inclusief onderwijs 2035’.
- Binnen het Voortgezet Onderwijs versterken we zorgteams op school, verbinden we onderwijs, jeugdhulp en lokale teams.
- Bij het voortgezet speciaal onderwijs (vso) bekijken we regionaal de structurele collectieve financiering van Zorg binnen onderwijs (zbo).
- We versterken het schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs door de subsidieregeling brugfunctionaris (in samenwerking met Groeisaam) vanuit het Sociaal Team in te zetten.

4. **We zorgen dat de mentale veerkracht van kinderen, jongeren en gezinnen wordt versterkt. Dit doen we zodat ze eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin, gezondheid en actief deelnemen aan de maatschappij.**

- We breiden de functie van OJG (ondersteuner Jeugd GGZ) uit met kortdurende hulpverlening en triages op verzoek van de huisarts.
- We gaan in gesprek met Beuningse jongeren en jongvolwassenen over hun mentale gezondheid om inzicht te krijgen in de problematiek en de mogelijke aanpak daarvan.
- We onderzoeken de mogelijkheden voor een lokale aanpak herstelondersteunende intake (vanuit het Ecosysteem Mentale Gezondheid) samen met jeugd-ggzpraktijken, ondersteuners van huisartsen en lokale teams.
- Bij psychisch lijden wordt gekeken vanuit de sociale context; een ggz die veel meer in verbinding staat met de samenleving. Ook kijken we naar de plekken waar jeugd is en verblijft. Dit doen we zodat ze daar de vaardigheden kunnen ontwikkelen om zich duurzaam staande te houden en te ontwikkelen.

5. **We ondersteunen kinderen en gezinnen bij gezond- en veilig opvoeden en opgroeien met passende (specialistische) ambulante jeugdhulp indien nodig. We versterken gezinnen die de basis van het bestaan niet (meer) op orde hebben of deze dreigen te verliezen.**

- We geven uitvoering aan de nieuwe contractafspraken voor ambulante jeugdhulp.
- We oriënteren ons op het 'Richtinggevend kader voor toegang Sociaal Domein' als onderdeel van de Hervormingsagenda. We onderzoeken waar het noodzakelijk is om de toegang tot ondersteuning te versterken, passend bij de Beuningse maat.
- We verbeteren de integrale dienstverlening rondom de inwoner. Dit doen we door het versterken van de samenwerking tussen Sociaal Team, werk en inkomen, schuldhulpverlening en publiekszaken.
- We evalueren de huidige opdracht van het (ambulant) jongerenwerk en herijken deze voor 2026-2030. Hierbij proberen we nog meer aan te sluiten op de behoeften van onze jongeren en leggen we meer focus op het preventieve jongerenwerk. De uitkomsten van het onderzoek mentale gezondheid en de evaluatie van Stichting Perspectief nemen we hierin mee.

6. **We versterken jeugdigen en gezinnen zodat er minder kinderen in verblijf opgroeien. Als dit moet dan in gezinsvormen en zo kort mogelijk.**

- We geven uitvoering aan de nieuwe contractafspraken voor specialistische jeugdhulp. Dit is het geheel van ambulante gezinsbehandeling, pleegzorg, gezinshuizen en residentiële jeugdhulp.
- We zetten de werving voor nieuwe pleegzorgouders en steungezinnen voort.

7. **We zorgen dat kinderen en volwassenen zo veel mogelijk in een veilige thuissituatie kunnen leven.**

- We geven uitvoering aan de nieuwe contractafspraken voor de essentiële jeugdhulpfuncties. Dit zijn de integrale hoogspecialistische zorgvormen die zich richten op kwetsbare kinderen en hun gezinnen en/of netwerk. Er is sprake van meervoudige en complexe zorgvragen.
- Complexe en onveilige situaties rond kinderen en jongeren worden besproken in het Regionaal Expert Team (RET) en aan de Jeugdbeschermingstafel.

Wat mag het kosten?

Jeugd Incl.reserves *(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)*	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Kinderopvang	5	3	3	3	3	3
Jeugdgezondheidszorg	29	22	45	28		
Totaal baten	33	26	48	31	3	3
Lasten						
Peuteropvang	-297	-270	-269	-272	-275	-279
Kinderopvang	-267	-278	-222	-279	-280	-281
Individuele voorzieningen Jeugd	-5.844	-6.167	-6.674	-6.693	-6.723	-6.751
Individuele voorz. Jeugd Intensief	-2.950	-3.117	-3.382	-2.732	-2.732	-2.732
Jeugdgezondheidszorg	-837	-989	-1.078	-1.070	-1.051	-1.061
Totaal lasten	-10.196	-10.821	-11.626	-11.046	-11.061	-11.104
Saldo	**-10.162**	**-10.795**	**-11.577**	**-11.015**	**-11.058**	**-11.101**

Beleidskaders

- Jeugdwet
- Wet Publieke Gezondheid (Wpg)
- Hervormingsagenda Jeugd
- Regioprogramma Jeugd
- Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)
- Integraal Zorgakkoord (IZA)
- Beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028 – Vitaal Beuningen
- Beleidsplan Peuteropvang en vroeg- en voorschoolse educatie 2024-2026

Indicatoren

Verplichte indicatoren	Beuningen	Nederland
Jongeren met een delict voor de rechter - in % 12 tot en met 21 jarigen	1,0	1,0
Kinderen in uitkeringsgezinnen - % van alle kinderen tot 18 jaar	4,0	6,0
Werkloze jongeren - % van 16 tot en met 22 jarigen	1,0	1,0
Jongeren met jeugdhulp - % van alle jongeren tot 18 jaar	13.8	13,5
Jongeren met jeugdbescherming - % van alle jongeren tot 18 jaar	0,8	1,1
Jongeren met jeugdreclassering - % van alle jongeren van 12 tot 23	0,3*	0,3

*geen data

Verbonden partijen

- GGD Gelderland-Zuid voor Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Voor meer informatie verwijzen we u naar de paragraaf "Verbonden partijen".

3. Maatschappelijke ondersteuning

Programma inhoud

Het programma Maatschappelijke ondersteuning omvat de sociale basis, ouderenbeleid, gezondheid, mantelzorg en vrijwilligers. Maar ook maatwerkvoorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Beschermd Wonen en de Wet inburgering vallen hieronder.

In 2024 is de beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028 vastgesteld. Binnen dit programma werken wij vanuit de visie: *Gemeente Beuningen is een gezonde gemeente met vitale inwoners in een aantrekkelijke woonomgeving; met een sterke sociale basis en een sociaal hart. Iedereen kan meedoen in onze inclusieve samenleving. Centraal staan daarbij de eigen mogelijkheden, het omkijken naar elkaar en iets voor de ander betekenen. We bieden gerichte ondersteuning en zorg aan mensen die het niet op eigen kracht kunnen. Kortom: Vitaal Beuningen!*

We werken aan doelstellingen en acties op de drie belangrijkste thema's; een sterke sociale basis, het terugdringen van gezondheidsachterstanden en het bevorderen van een gezonde leefstijl (mentaal en fysiek).

Aansluiting met programma 1, 2, 4 en 5

Dit programma sluit aan op Programma 1. Werk en Inkomen, 2. Jeugd, 4. Educatie en Welzijn en 5. Wonen. Het behouden en/of bevorderen van de zelfredzaamheid en participatie vindt namelijk plaats vanuit een breed systeem. Bijvoorbeeld welzijn, (arbeidsmatige)dagbesteding, begeleiding, hulpmiddelen, basisvaardigheden, cultuur, ouderenbeleid, wonen en gezondheid. Stichting Perspectief voert als brede welzijnsorganisatie een groot deel van de taken uit op gebied van zelfredzaamheid en het versterken van de participatie. Het Sociaal Team zorgt voor de juiste afstemming tussen de verschillende domeinen. Op het juiste moment de juiste ondersteuning, we doen wat nodig is!

Ambities en ontwikkelingen

Er is besloten om het nieuwe beleid met 1 jaar uit te stellen om samen met de gemeenteraad te komen tot een pakket aan ombuigingsmaatregelen en er een sluitende begroting aangeboden kan worden. Dit betekent voor 2025 dat de ambities en ontwikkelingen binnen programma 3 voor een groot deel beperkt worden tot de drie belangrijkste thema's uit het beleidsplan zoals hierboven benoemd en eerder geplande ontwikkelingen en regionale afspraken:

1. Regionaal werken we samen aan een regioplan en besteding van de SPUK-IZA middelen. Lokaal werken we aan de uitvoering van de doelstellingen beschreven in het GALA-plan en de besteding van de SPUK-GALA middelen. Daarbij richten we ons op preventie, kwetsbare groepen en mentale gezondheid van jongeren.
2. In 2025 worden huishoudelijke hulp en woningaanpassingen regionaal opnieuw aanbesteed. Het doel is ervoor te zorgen dat voorzieningen toegankelijk, betaalbaar en van voldoende kwaliteit blijven.
3. De doordecentralisatie beschermd wonen, het woonplaatsbeginsel en het daarmee samenhangende verdeelmodel heeft als nieuwe streefdatum 1 januari 2026.

4. De druk op de regionale voorzieningen wordt groot door een toename van het aantal dak- en thuislozen.
5. In 2024 is de visie 'Inclusief Wonen in Beuningen 2024-2028' vastgesteld. In deze visie zijn de opgaven aan woningen en woonzorgvormen voor diverse zorg- en aandachtsgroepen vastgelegd. Deze groepen zijn onder andere ouderen, mensen met een verstandelijke of psychische beperking, uitstromers uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang en statushouders. Binnen de Groene Metropoolregio is het Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen vastgesteld met hierin de regionale opgaven.
6. De plaatsing van statushouders in onze gemeente blijft ook de komende jaren een uitdaging. Dit betekent dat de vraag naar sociale huurwoningen (vooral grote woningen en flexibele behuizing) en de behoefte aan ondersteuning en begeleiding, inburgeringsvoorzieningen en onderwijs hoog blijft.

(bedragen x € 1.000,- ; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	1.629	1.505	1.339	1.339
Lasten	-14.454	-14.607	-14.642	-14.815
Saldo programma excl reserves	**-12.825**	**-13.101**	**-13.303**	**-13.476**
Mutaties reserves				
Dotaties				
Onttrekkingen				
Saldo programma incl reserves	**-12.825**	**-13.101**	**-13.303**	**-13.476**

Doelen en financiën

Wat willen we bereiken?

1. We willen de onderlinge verbondenheid in kernen en wijken bevorderen (samenredzaamheid) en realiseren hierdoor een sterke gemeenschappelijke sociale basis.
2. We hebben een sterke sociale basis en beschikken over maatwerkvoorzieningen die aansluiten op de situatie en ondersteuningsvraag van onze inwoners.
3. We versterken mentale weerbaarheid en veerkracht van onze inwoners.
4. Zowel professionals als inwoners weten de weg te vinden naar activiteiten en (voorliggende) ondersteuning.
5. Inwoners zijn zich bewust van het belang van een gezonde leefstijl.
6. We zetten in op vitale ouderen en hun mantelzorgers.
7. We houden (financiële) grip op het Sociaal Domein door voortijdig in te spelen op trends en bredere maatschappelijke ontwikkelingen.
8. Verbeterde aansluiting van de speciale ondersteuning voor statushouders op algemene voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We willen de onderlinge verbondenheid in kernen en wijken bevorderen (samenredzaamheid) en realiseren hierdoor een sterke gemeenschappelijke sociale basis.

- We werken mee aan het opstellen van een sociale agenda voor Winssen, met als inzet het afsluiten van een dorpendeal.
- We stellen acties op voortvloeiend uit het project omgeving Aalsterveld, Olden Tempel (inclusieve wijk) en Tinnegieter om de onderlinge verbondenheid te bevorderen. We doen onderzoek naar de wensen en ideeën van kwetsbare ("vergeten") inwoners in relatie tot de directe omgeving. Daarin werken we nauw samen met het wijkwerk van Stichting Perspectief en de woningcorporatie.
- We ontwikkelen een toolbox met instrumenten en maatregelen voor 'meedoen in de wijk'. Het plan van aanpak en de uitwerking hiervan heeft een looptijd van drie jaar en is gekoppeld aan een projectaanvraag via de Groene Metropoolregio. Lokaal vertalen we deze doelstellingen en dragen we op onderstaande onderdelen bij aan de kennisontwikkeling in de leerkring:
  - Het opdoen en delen van kennis over betekenisvolle plekken en deze kennis vertalen in een denkkader voor wijkaanpakken.
  - De gekozen methodische aanpak toetsen en inzetten om te komen tot een sterke sociale basis.
  - Werken aan een lokale set graadmeters (indicatoren) waarmee verbetering inzichtelijk kan worden gemaakt.
- We werken toe naar ‘welkome plekken’ in de wijk. Dat kan in de vorm van een welzijns- en/of zorgnetwerk of wijksteunpunt.

2. We hebben een sterke institutionele sociale basis en beschikken over maatwerkvoorzieningen die aansluiten op de ondersteuningsvraag van onze inwoners.

- We geven uitvoering aan de doelstellingen en acties uit het beleidsplan Sociaal Domein. Dit doen we samen met de welzijnsorganisatie, lokale professionals in de

eerstelijnszorg, welzijn en sport. Daarbij zetten we in op passende kortdurende ondersteuning als het kan en zwaardere ondersteuning als het moet.
- We subsidiëren stichting Perspectief voor voorliggende voorzieningen die bijdragen aan eigen kracht en zelfredzaamheid. Bijvoorbeeld Lokaal talent, Aangenaam Kennismaken, Buurtvervoer, Administratie voor Elkaar en het Vrijwilligers Informatie Punt.
- We evalueren het beleidsplan Samen Dichtbij en het regioplan BW/MO Nijmegen en Rivierenland.
- Regionaal werken we volgens de principes van de doordecentralisatie. We stellen een regionale begroting BW/MO op en delen hiermee zowel de lasten als de baten.
- We werken een ingroeipad uit voor de doorontwikkeling van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis voor de regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland.
- We rapporteren over de evaluatie van de centrumregeling en de dienstverleningsovereenkomst.
- We stellen een regionale visie op voor de maatschappelijke opvang.
- We verbeteren de integrale dienstverlening door het versterken van de samenwerking tussen Sociaal Team, werk en inkomen, schuldhulpverlening en publiekszaken.
- We geven invulling aan de acties die komen vanuit de vastgestelde lokale woonzorgvisie.

3. Versterken van mentale weerbaarheid en veerkracht van onze inwoners.
- We gaan door met Welzijn op recept. Hierbij ligt de nadruk op het welbevinden van mensen door samen met de welzijnscoach te zoeken naar passende activiteiten in plaats van medicijnen. De huisarts verwijst hierbij naar de welzijnscoach.
- We sluiten aan bij de regionale samenwerking rondom sluitende aanpak voor mensen met een psychische kwetsbaarheid en de ontwikkelingen rondom de transformatieplan IZA Mentaal Gezondheidsnetwerk.
- We versterken de positionering van het team WijkGGZ in onze lokale keten in relatie met de ontwikkelingen rondom een Mentaal Gezondheidsnetwerk.
- We zetten op schaal Rijk van Nijmegen in op een campagne rondom psychische kwetsbaarheid: “Hoe is het?”
- We versterken de samenwerking tussen MEE, Ixta Noa en Pro Persona Connect. We zetten in op een activiteitenprogramma, onder andere rondom de week van de psychiatrie en de dag van de mentale gezondheid.
- We subsidiëren Ixta Noa en RIBW voor respectievelijk een lokale inloop en een centrale inloop voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.
- We subsidiëren Pro Persona voor collectieve preventie.
- Zie voor activiteiten rondom jeugd programma 2.

4. Zowel professionals als inwoners weten de weg te vinden naar activiteiten en (voorliggende) ondersteuning.
- Samen met Buurtverbinders werken we aan een levendig en up-to-date digitaal sociaal-cultureel platform. Hier kunnen inwoners en professionals terecht voor activiteiten en organisaties op verschillende levensgebieden. We ondersteunen

zelfredzaamheid en onderlinge hulp met de module 'hulp vragen/bieden' op het digitaal platform.

5. Inwoners zijn zich bewust van het belang van een gezonde leefstijl.

- We gaan door met de inzet op gezond gewicht en het realiseren van een ketenaanpak overgewicht en obesitas voor volwassenen.
- We zetten ons in voor activiteiten rondom een rookvrije generatie.
- Zie voor activiteiten rondom jeugd programma 2.

6. We zetten in op vitale ouderen en hun mantelzorgers.

- We bieden ondersteuning aan senioren bij zelfredzaamheid via activiteiten van Stichting Perspectief. Deze activiteiten dragen bij aan langer zelfstandig wonen door onder andere (vrijwillig) ouderenadvies, veilig wonen en inloop- en eetpunten.
- We erkennen mantelzorgers met het mantelzorgcompliment. We bieden hen advies en ondersteuning met het steunpunt mantelzorg van Stichting Perspectief.
- We faciliteren ontmoeting- en beweegactiviteiten voor ouderen.
- Samen met partners organiseren we een bijeenkomst voor ouderen over vitaliteit en langer zelfstandig thuis blijven wonen en werken we aan de informatievoorziening voor ouderen rondom vitaliteit en wonen.
- We werken met verschillende samenwerkingspartners volgens de ketenaanpak aan valpreventie.
- Met de werkgroep Dementievriendelijk Beuningen zetten we in op signaleren van en omgaan met dementie en voldoende vormen van ondersteuning voor mensen met dementie, hun mantelzorgers en hun netwerk.
- Met indicatieloze dagbestedingsvoorzieningen zetten we in op ondersteuning bij zo lang mogelijk zelfstandig wonen en ondersteuning van mantelzorgers, óók voor jongdementerenden.

7. We houden (financiële) grip op het sociale domein door voortijdig in te spelen op trends en bredere maatschappelijke ontwikkelingen.

- We monitoren met het Sociaal Team in samenwerking met het Regionaal Ondersteuning Bureau (ROB) de in- en uitstroom, indicaties en toe- en afname en duur en vormen van ondersteuning. Ook de zorgaanbieders worden met de nieuwe inkoop strakker gemonitord op de te behalen resultaten.
- We geven uitvoering aan de nieuwe contractafspraken voor Wmo ambulante ondersteuning en Beschermd Wonen.
- We starten de regionale aanbesteding voor Wmo dagbesteding op basis van indicatie.
- We vertalen de uitkomsten van de evaluatie van het welzijnswerk naar doelen en acties en financiële consequenties daarvan.

8. Verbeterde aansluiting van de speciale ondersteuning voor statushouders op algemene voorzieningen.

- Statushouders die in de gemeente komen wonen nemen deel aan het inburgerings- en participatieaanbod om hen zo snel mogelijk te laten integreren. Waar mogelijk leiden we mensen naar (betaald) werk om financiële zelfredzaamheid en participatie te bevorderen.
- We stimuleren dat de bestaande algemene voorzieningen beter tegemoetkomen aan de vragen van nieuwkomers en statushouders. Waar mogelijk faciliteren we ontmoeting en nieuwe vormen van ondersteuning als informele taallessen en taalmaatjes.

Wat mag het kosten?

Maatschappelijke ondersteuning Incl.res. *(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)*	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Wet inburgering	34	273	270	270	270	270
Aanpak Psych. kwetsb. en beschermd wonen	144	134	379	379	379	379
Eigen bijdrage maatwerkvoorz./opvang Wmo	190	168	168	168	168	168
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	85	106	122	69		
MFA Ewijk	435	412	412	412	412	412
MFA Weurt	130	109	109	109	109	109
Organisatie toegang	10					
Openbare gezondheidszorg	144	145	169	98	1	1
RESERVERINGEN PROGRAMMA 3	146					
Totaal baten	1.318	1.346	1.629	1.505	1.339	1.339
Lasten						
Wet inburgering	-285	-526	-491	-550	-556	-562
Maatwerkvoorz. (materieel) Wmo	-1.762	-1.341	-1.388	-1.384	-1.402	-1.421
Maatwerkvoorz. (immaterieel) Wmo	-4.754	-5.653	-5.777	-5.787	-5.814	-5.843
Aanpak Psych. kwetsb. en beschermd wonen	-204	-476	-566	-575	-585	-595
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-2.410	-3.113	-3.005	-3.008	-3.060	-3.161
Vrm.Brede School Beuningen(Koningstr.5K)	-61	-75	-74	-198	-207	-205
MFA Ewijk	-937	-1.083	-1.051	-1.044	-1.038	-1.031
MFA Weurt	-316	-376	-369	-367	-365	-362
Organisatie toegang	-815	-905	-999	-1.027	-1.042	-1.058
PGB Wmo	-35	-26	-26	-26	-26	-26
Openbare gezondheidszorg	-595	-617	-709	-641	-548	-551
Totaal lasten	-12.175	-14.192	-14.454	-14.607	-14.642	-14.815
Saldo	**-10.857**	**-12.845**	**-12.825**	**-13.101**	**-13.303**	**-13.476**

Beleidskaders

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Wet Publieke Gezondheid (WPG)
- Beleidsplan sociaal domein 2023-2026
- Beleidsplan “Samen Dichtbij” regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
- Rijksprogramma Een thuis voor iedereen
- Plan van aanpak GALA
- Wet Inburgering
- Regionale nota voor de invoering van de nieuwe Wet inburgering 2021.
- Nota met de uitgangspunten inkoop van de inburgeringstrajecten, implementatie en uitvoering van de wet.

Indicatoren

Verplichte indicatoren	Beuningen	Nederland
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo - aantal per 10.000 inwoners	650,00	700,00

Verbonden partijen

- GGD Gelderland-Zuid
- BVO DRAN

Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf "Verbonden partijen".

4. Welzijn en educatie

Programma inhoud

In dit programma benoemen we de ontwikkelingen voor de komende periode op het gebied van welzijn en educatie. Ook hierbij is het hoofddoel om ons in te zetten voor een vitale en gezonde samenleving. Denk aan onderdelen als onderwijs, spelen, sport en bewegen, accommodaties, groen, klimaat, kunst en cultuur.

In 2024 is het beleidsnotitie Sociaal Domein 2024-2028 vastgesteld. Binnen dit programma werken wij vanuit de visie:
Gemeente Beuningen is een gezonde gemeente met vitale inwoners in een aantrekkelijke woonomgeving; met een sterke sociale basis en een sociaal hart. Iedereen kan meedoen in onze inclusieve samenleving. Centraal staan daarbij de eigen mogelijkheden, het omkijken naar elkaar en iets voor de ander betekenen. We bieden gerichte ondersteuning en zorg aan mensen die het niet op eigen kracht kunnen. Kortom: Vitaal Beuningen!

We werken aan doelstellingen en acties op de drie belangrijkste thema's; een sterke sociale basis, het terugdringen van gezondheidsachterstanden en het bevorderen van een gezonde leefstijl (mentaal en fysiek).

Er is besloten om het nieuwe beleid met één jaar uit te stellen zodat samen met de gemeenteraad gekeken kan worden naar een pakket aan ombuigingsmaatregelen en er een sluitende begroting aangeboden kan worden. Dit betekent voor 2025 het volgende voor het programma Welzijn en educatie dat:

- De investeringen zoals die voor de levensduurverlenging van de Montijn, inclusief kindcentrum en het nieuwe zwembad worden uitgesteld.
- Aanvragen voor investeringen in sportaccommodaties ook worden uitgesteld. Bijvoorbeeld padelbanen bij een aantal tennisverenigingen, vervanging van de kleedkamers bij de hockeyvereniging MHCB en omvorming van een natuurgrasveld naar een kunstgrasveld bij WVW Weurt.

Ambities en ontwikkelingen

Onderwijs
Vanaf 2021 moeten alle nieuwe schoolgebouwen in Nederland bijna energie neutrale gebouwen (BENG) zijn. Naar verwachting is het vanaf 2025 voor gemeente verplicht om een meerjarig Integraal Huisvestingsplan (IHP) te ontwikkelen. Het schoolbestuur wordt verplicht om een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) vast te stellen.

Op landelijk niveau is er een route naar inclusief onderwijs ontwikkeld. Het uitgangspunt van inclusief onderwijs is dat zoveel mogelijk leerlingen ‘thuisnabij’ naar dezelfde school gaan. En dat ze hier onderwijs, en waar nodig zorg, op maat krijgen. Het leren na schooltijd tijdens de kinderopvang, sportvereniging en andere voorzieningen maken ook deel uit van het integraal aanbod. Zo kunnen kinderen zich op alle gebieden optimaal ontwikkelen. Stapsgewijs wordt

toegewerkt richting 2035. Als het gaat om leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte is het streven om te komen tot ‘inclusievere onderwijsvoorzieningen waar kinderen met en zonder beperking of ziekte samen naar school gaan, met behoud van het speciaal onderwijs voor leerlingen die dit nodig hebben’. Scholen voor speciaal onderwijs moeten zich uiteindelijk doorontwikkelen naar specialistische netwerken die hun expertise in reguliere scholen inzetten. Het inclusieve kindcentrum past binnen deze landelijke ontwikkeling.

Sport

Sport en bewegen

In 2023 is het lokaal sportakkoord met onze verschillende partners herijkt. Voor de periode 2023 tot en met 2026 krijgen gemeenten vanuit de Rijksoverheid uitvoeringsbudget. De focus voor de herijking komt te liggen op het verbeteren van de uitvoering en verbindingen maken met andere domeinen zoals gezondheid (GALA). De inzet van de vakdocenten voor het bewegingsonderwijs wordt op dit moment betaald uit de Brede Regeling Combinatiefuncties. Dit is een Rijksregeling. Voor de looptijd van de huidige Brede Regeling Combinatiefuncties geldt er een afbouwmodel. Het onderwijs krijgt tot en met 31 december 2026 de tijd om de inzet van de buursportcoaches in onderwijstijd af te bouwen. Bevoegde vak- of groepsleerkrachten bewegingsonderwijs moeten dan vanuit het onderwijs betaald worden.

Accommodaties

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat gemeenten hun maatschappelijk vastgoed voor 2050 verduurzamen. Het uitgangspunt is een reductie van de CO2-uitstoot en het aardgasvrij maken van gebouwen.

Kunst en cultuur

Kunst, cultuur en erfgoed

In 2022 is de Kadernota Kunst, Cultuur en Erfgoed 2022 – 2030 vastgesteld. Prioriteit en zichtbaarheid van kunst, cultuur en erfgoed, betrekken van jongeren, versterken van samenwerking en het profileren van kunst, cultuur en erfgoed in Beuningen zijn de ambities uit de nota die zijn uitgewerkt in de Uitvoeringsnota Kunst, Cultuur en Erfgoed. Een cultuurregisseur werkt aan het leggen van verbindingen tussen organisaties en individuen die zich bewegen in het veld van cultuur, amateur- en professionele kunst en erfgoed en het gezamenlijk opzetten van projecten.

Bibliotheek / laaggeletterdheid

In 2026 wordt de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen aangescherpt met het doel om iedere inwoner toegang te geven tot een volwaardige bibliotheek. Gemeenten krijgen daarmee een zorgplicht om een lokale bibliotheek in stand te houden. De bibliotheken hebben sinds 2022 ook de functie van Informatiepunt Digitale Overheid. Zo’n informatiepunt biedt voor iedereen toegankelijke ondersteuning bij vragen over het gebruik van de digitale overheid.

Sinds 2020 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de aanpak van laaggeletterdheid. Daaronder vallen de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van een aanpak waarin laaggeletterden worden gevonden en opgeleid. In het kader van de Wet Educatie- en Beroepsonderwijs (WEB) ontvangen gemeenten (via contactgemeente Nijmegen) budget voor Volwasseneducatie. Het budget wordt binnen de arbeidsmarktregio ingezet volgens het

uitvoeringsplan ‘Bevorderen basisvaardigheden bij volwassenen 2021-2024. Daarnaast gaat het Digitaalhuis in Beuningen van start als onderdeel van het regionale meerjarenplan.

Openbaar groen
We geven invulling aan het in 2024 vastgestelde Groenbeheerplan. Bijvoorbeeld door natuurvriendelijker te maaien. Ook houden we de kwaliteit van het openbaar groen op peil. Daarnaast geven we invulling aan het in 2024 vast te stellen Bomenbeheerplan. We werken daarbij aan een gezond en evenwichtig gemeentelijk bomenbestand.
Klimaatadaptatie en herstel van biodiversiteit zijn steeds vaker leidend bij de keuzes die we maken binnen het groenbeheer. Tot slot willen we het landschap in de gemeente versterken en aantrekkelijker maken.

Speelvoorzieningen
We werken aan een inclusief speelaanbod. Dit betekent dat we graag zorgen voor speelplekken voor alle doelgroepen en leeftijden.

(bedragen x € 1.000,- ; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	907	900	766	768
Lasten	-8.058	-8.526	-8.390	-9.693
Saldo programma excl reserves	**-7.151**	**-7.626**	**-7.623**	**-8.925**
Mutaties reserves				
Dotaties				
Onttrekkingen				
Saldo programma incl reserves	**-7.151**	**-7.626**	**-7.623**	**-8.925**

Doelen en financiën

Wat willen we bereiken?

Onderwijs

- Op basis van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) zorgen voor toekomstbestendige huisvesting voor het onderwijs en/de kindcentra.
- Aansluitend op het IHP willen we de ontwikkeling van het inclusieve kindcentrum verder vormgeven.

Sport en bewegen

- Ervoor zorgen dat zoveel mogelijk inwoners laagdrempelig kunnen sporten en bewegen.
- De buurtsportcoaches herpositioneren zodat de inzet aansluit bij de vraag en behoefte van inwoners.

Kunst, cultuur en erfgoed

- Er is meer ruimte voor vernieuwing in het cultuuraanbod.
- Jongeren in onze gemeente zijn meer betrokken bij kunst, cultuur en erfgoed.
- Samen met de scholen en andere culturele en sociale netwerken versterken we cultuureducatie en muziekonderwijs.

Bibliotheek, volwasseneneducatie/laaggeletterdheid

- Meer aandacht voor leesbevordering en leesplezier en het stimuleren van taal- en digitale vaardigheden.
- Bewustwording en acceptatie van laaggeletterdheid en lage basisvaardigheden.
- Laaggeletterden vinden en doorgeleiden naar passend aanbod door middel van het ontwikkelen van een goed proces van matching rondom vraag en aanbod voor educatie.
- Zorgen voor een passend aanbod door de uitvoering van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) via de regionale inzet van volwasseneneducatie.

Openbaar groen en bomen

- Duurzaam onderhoud van aantrekkelijk openbaar groen. In 2025 onderhouden we het openbaar groen, de parken en de bomen in de gemeente Beuningen. Dit doen we samen met de groenaannemer, de bomenaannemer en Vrijwillig Landschapsbeheer Beuningen. We werken hierbij volgens het nieuwe Groenbeheerplan 2024 en Bomenbeheerplan 2024.
- Het aantal gemeentelijk bomen groeit ook in 2025.
- We kijken met onze partners in het buitengebied (agrariërs, andere overheden en groene organisaties) hoe we het landschap aantrekkelijker en biodiverser kunnen maken.

Speelvoorzieningen

- Een uitdagende en veilige speelomgeving voor de jeugd van Beuningen. Ook in 2025 onderhouden we daarom enkele tientallen speeltuinen en een groot aantal trapveldjes en basketbalpleintjes.

- We openen in 2025 een speelplek die geschikt is voor oudere kinderen in de leeftijd van 8 tot 14 jaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

Onderwijs

- Door de woningbouwplannen in Ewijk zien we dat er op de middellange termijn (5 tot 10 jaar) iets moet gebeuren op het gebied van onderwijshuisvesting. Het huidige kindcentrum in Ewijk is niet groot genoeg om de beoogde groei op te vangen. De realisatie van een tweede kindcentrum in Ewijk moet daarom onderzocht worden. Onderdeel hiervan is dat ook de vorm en opzet met de schoolbesturen onderzocht moet worden. Met de start van de gebiedsontwikkeling Ewijk-Zuid en -West achten wij het verstandig op tijd te beoordelen wat de ruimtelijke behoefte is van een eventueel nieuw kindcentrum. Ook willen we kijken wat de meest geschikte plek is. We starten daarom begin 2025 met een locatiestudie.
- De prognoses laten zien dat er in de toekomst bij kindcentrum de Wegwijzer een ruimtetekort zal ontstaan. Dit komt omdat zowel de school als de kinderopvang gebruik maakt van onderwijskundige m2's. In 2025 doen we onderzoek om te bepalen wat er nodig is bij kindcentrum de Wegwijzer.

Sport en bewegen

- Via het gemeentelijk sportbeleid en het sportakkoord ondersteunen we (nieuwe) sport- en beweeginitiatieven.
- Voor de herpositionering van de buurtsportcoaches nemen we de huidige situatie onder de loep. We kijken in hoeverre de positie en invulling van de buurtsportcoaches nog aansluiten op de wensen. Daarna kijken we hoe we de buurtsportcoaches het beste kunnen inzetten de komende jaren.

Accommodaties

- Er is een onderzoek uitgevoerd in hoeverre de dorpshuizen en MFA's financieel in staat zijn om, inachtneming van de verschillen, hun maatschappelijk taak uit te oefenen. Op basis van de uitkomsten en besluitvorming zullen we hier in 2025 uitvoering aan geven.

Kunst, cultuur en erfgoed

- De cultuurregisseur werkt aan de versterking en professionalisering van de bestaande en nieuwe culturele activiteiten en uitingen van kunst en erfgoed in Beuningen door betere samenwerking en profilering.
- Samen met partners werkt de cultuurregisseur aan vernieuwing door het bevorderen van participatie, het betrekken van nieuwe doelgroepen en vernieuwende programmering.
- We versterken cultuureducatie in het onderwijs en het muziekonderwijs door de regionale samenwerking te intensiveren, de expertise te vergroten en de cultuureducatie en het muziekonderwijs meer af te stemmen en te laten aansluiten bij de het aanbod en ontwikkelingsmogelijkheden buiten de school.
- We onderzoeken de mogelijkheden om nieuw ontwikkelde woonwijken en gebieden aantrekkelijker te maken met kunst in de openbare ruimte.

Bibliotheek, volwasseneneducatie/laaggeletterdheid

- Voor het verbeteren van het leesplezier en de leesvaardigheid ondersteunen we scholen bij de invoering van de Bibliotheek op School.
- ROC Nijmegen voert in opdracht van de regio Rijk van Nijmegen het formele aanbod uit. Zij verzorgen cursussen voor basisvaardigheden.
- Samen met de regionale taalcoördinator werken aan een Bondgenootschap Laaggeletterdheid regio Nijmegen met als doel laaggeletterden in eigen organisatie en daarbuiten te vinden en toe te leiden naar een vorm van onderwijs.
- Ontwikkelen van een Digitaalhuis, een samenwerkingsverband van verschillende lokale organisaties die in opdracht van de gemeente en samen met de gemeente werken aan een integrale aanpak van laaggeletterdheid en overige basisvaardigheden

Openbaar groen en bomen

- Het openbaar groen wordt uiterlijk in 2026 opnieuw aanbesteed. Het moment waarop we opnieuw aanbesteden hangt van de integrale afweging van de gemeenteraad. De uitgangspunten van de gemeenteraad en het gemeentelijk Groenbeheerplan en Groenbeleidsplan zijn daarbij leidend.
- We gaan, op plaatsen waar dit zin heeft, de graslanden natuurvriendelijker beheren.
- Boomziekten zorgen helaas voor sterfte onder onze essen en kastanjes. In 2025 verwachten daarom een behoorlijk aantal bomen te moeten vervangen.
- Met andere overheden en agrariërs werken we aan de Groene Mantel: een herstelplan voor het terugbrengen van landschappelijke elementen in het landelijk gebied. Zoals hagen en bloemrijke randen.
- We bieden een subsidieregeling "Natuur en Landschap" aan voor natuurprojecten van groene vrijwilligersorganisaties.

Speelvoorzieningen

- In het begin van 2025 openen we de pumptrack. Dit is een speelvoorziening speciaal voor wat oudere kinderen van 8 tot 14 jaar.
- We ondersteunen de particuliere speeltuinstichtingen en speeltuinvrijwilligers wanneer dit nodig is met raad en daad.
- We onderhouden de gemeentelijke speelvoorzieningen en voeren inspecties uit. Zo zorgen we ervoor dat de speeltuinen veilig zijn en blijven.

Wat mag het kosten?

Welzijn en educatie Incl.reserves *(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)*	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Huisvesting onderwijs	107	99	99	99	99	99
Lokaal onderwijsbeleid	247	385	302	302	302	302
Bibliotheek	26					
Zwembad	340	244	244	244	244	244
Sportaccommodaties	72	53	53	53	53	53

Bevordering sportdeelname	143	144	144	135		
Erfgoed/archeologie	5					
Openbaar groen/park/plantsoen	1	2	2	2	2	2
Toerisme	9	9				
Evenementen	2	9	9	9	9	9
Baten begraafplaatsen	57	53	54	56	57	59
RESERVERINGEN PROGRAMMA 4	1.008					
Totaal baten	2.015	998	907	900	766	768
Lasten						
Huisvesting onderwijs	-880	-804	-816	-794	-786	-1.229
Lokaal onderwijsbeleid	-666	-862	-770	-777	-785	-793
Bibliotheek	-531	-545	-566	-593	-594	-594
Muziekonderwijs	-134	-154	-155	-155	-156	-156
(Overige) kunstzinnige vorming	-45	-38	-39	-39	-40	-40
Zwembad	-486	-450	-593	-574	-573	-1.360
Sportaccommodaties	-831	-1.093	-1.090	-1.103	-1.100	-1.111
Bevordering sportdeelname	-269	-268	-271	-261	-127	-128
Kunstbeoefening en-bevordering	-108	-235	-287	-231	-220	-220
Erfgoed/archeologie	-33	-26	-17	-17	-18	-18
Natuurbescherming	-10	-33	-11	-11	-11	-11
Openbaar groen/park/plantsoen	-2.761	-2.806	-2.768	-3.217	-3.205	-3.225
Toerisme	-112	-112	-116	-124	-126	-114
Evenementen	-265	-308	-335	-346	-362	-403
Speelvoorzieningen	-115	-166	-163	-223	-226	-229
Media	-17	-18	-18	-18	-18	-18
Begraafplaatsen	-66	-43	-43	-43	-43	-43
RESERVERINGEN PROGRAMMA 4	-450					
Totaal lasten	-7.780	-7.961	-8.058	-8.526	-8.390	-9.693
Saldo	**-5.764**	**-6.964**	**-7.151**	**-7.626**	**-7.623**	**-8.925**

Beleidskaders

Onderwijs

- Het integraal huisvestingsplan (IHP) is in 2024 geactualiseerd, zodat het beleidskader blijft aansluiten bij de vraag.

Sport en bewegen

- De huidige sportnota ‘Samen in Beweging’ is nog van kracht. Aanvullend hierop is samen met lokale partners een lokaal Sportakkoord opgesteld. Het Sportakkoord is in 2023 samen met de verschillende partners herijkt. In dit akkoord zijn afspraken gemaakt over

hoe we het met elkaar de ambities op het gebied van sport en bewegen in onze gemeente willen bereiken. De looptijd van de herijking is tot en met 2026.

Bibliotheek, volwasseneneducatie/laaggeletterdheid

- Bibliotheeknota 'Bibliotheek in Beuningen: Actief voor Lezen', 2016.
- Uitvoeringsplan 'Bevorderen basisvaardigheden bij volwassenen' 2021-2024

Kunst, cultuur en erfgoed

- Kadernota Kunst, Cultuur en Erfgoed 2022-2030 'Samen verbindingen maken en kunst, cultuur en erfgoed weer laten bruisen' en uitvoeringsagenda.
- Notitie 'Muziekonderwijs in Beuningen', 2015.

Groen
- Groenbeleidsplan 2022
- Groenbeheerplan 2024
- Bomenbeheerplan 2024

Speelvoorzieningen
- Beleidsnotitie Spelen 2016

Indicatoren

Verplichte indicatoren	Beuningen	Nederland
Absoluut verzuim - per 1.000 leerplichtigen 5-18 jaar	10,20	6,30
Relatief verzuim - per 1.000 leerplichtigen 5-18 jaar	17,00	27,00
Niet sporters - % van inwoners (Gezondheidsmonitor)	46,10	46,40
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie - % totaal aantal leerlingen (12-23 jr)	1,90	2,40

Verbonden partijen

- GGD Gelderland-Zuid

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de paragraaf "Verbonden partijen".

5. Omgeving

Programma inhoud

Dit programma gaat over de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, openbare ruimte en afval. Ook in de toekomst willen we een gemeente zijn waar het aantrekkelijk wonen en werken is.

Al onze bouwambities, de inrichting van de openbare ruimte en hoe we onze energie in de toekomst willen opwekken hebben invloed op de inrichting van de fysieke leefomgeving. Het zijn vraagstukken die we samen met regio, provincie en Rijk oppakken. We willen hierin het goede voorbeeld geven, zowel voor onze inwoners als in de regio.

Ambities en ontwikkelingen

Zuinig op ons klimaat

Zuinig zijn op ons milieu en klimaat: dat is een taak voor ons allemaal. Het vraagt dus om gezamenlijke inzet van overheid, inwoners en bedrijven. Een fijne en gezonde leefomgeving bepalen we voor een groot deel zelf. Dit doen we door hoe wij omgaan met de natuur en met elkaar. We zetten in op afremmen van en aanpassen aan klimaatverandering. Daarnaast beschermen en bevorderen we de biodiversiteit. Het doel is om te kunnen wonen, werken en leven in een energie neutrale gemeente.
We willen doorgaan met energie besparen en inwoners helpen in de energietransitie. In 2025 hebben we de ambitie het vernieuwde programma energie vast te stellen met verschillende thema's waarop we gaan inzetten. Deze thema's zijn:

- De effecten van het klimaat
- De energietransitie
- Regionale samenwerking
- Duurzame leefomgeving

Aantrekkelijk wonen

Aantrekkelijk wonen betekent dat er een goed evenwicht moet zijn tussen stedelijke ontwikkeling en leefbaarheid. Hierbij hoort huisvesting met aandacht voor natuur, landschap en kwaliteit van leven. Maar ook aandacht voor economische aspecten hoort hierbij. Ons perspectief is dat de gemeente Beuningen groeit naar ongeveer 30.000 inwoners in 2040. Dit willen we doen met behoud van een goed niveau van voorzieningen in de kernen. En met leefbare dorpen in een aantrekkelijke, groene omgeving. We bouwen woningen die een aanvulling zijn op de bestaande woningvoorraad. We hebben daarbij aandacht voor alle inwoners, waaronder ook de inwoners die een levensloop- of zorggeschikte woning nodig hebben of een geclusterde woon(zorg)voorziening. De thema's hierbij zijn:

- Een goede en groene openbare ruimte
- Veiligheid in het verkeer en goede bereikbaarheid van alle dorpen

Afval

We willen een circulaire gemeente te zijn. We willen verantwoord met onze grondstoffen omgaan. We hebben het doel om in 2030 minimaal 60% van het huishoudelijk afval te recyclen.

(bedragen x € 1.000,- ; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	8.825	8.349	8.368	8.368
Lasten	-13.753	-13.812	-15.090	-15.200
Saldo programma excl reserves	**-4.928**	**-5.463**	**-6.722**	**-6.832**
Mutaties reserves				
Dotaties	105	106	106	106
Onttrekkingen	40			
Saldo programma incl reserves	**-4.993**	**-5.569**	**-6.828**	**-6.938**

Doelen en financiën

Wat willen we bereiken?

Zuinig op ons klimaat

- Klimaatbestendigheid: samen met de regiogemeenten willen we werken aan het verminderen van schadelijke klimaateffecten;
- Een volgende stap in de energietransitie zetten om in 2040 energieneutraal te zijn;
- Samen met betrokken partijen een volgende stap in de warmtenetontwikkeling te zetten richting een aardgasvrije gebouwde omgeving.

Aantrekkelijk wonen

- Meer woningen bouwen om zo de druk op de woningmarkt te verminderen.
- Levensloop- en zorggeschikte woningen en (geclusterde) woonzorgvoorzieningen bouwen voor zorg- en aandachtsgroepen.
- Behouden en verbeteren van een schone en veilige openbare ruimte.
- Onze gemeente nog groener maken.
- De verkeersveiligheid verbeteren, gezonde mobiliteit aanmoedigen en de toekomstbestendigheid van de verkeersmaatregelen borgen.
- De luchtkwaliteit in onze leefomgeving verbeteren.
- De omgevingswet verder invoeren. Zo willen we voor een goede balans zorgen tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving.

Afval

- Stappen zetten om een meer circulaire gemeente te zijn.
- Verantwoord omgaan met grondstoffen.
- Verdergaande afvalscheiding bij huishoudens, zodat we zoveel mogelijk schone grondstoffen inzamelen en opnieuw gebruiken. In het landelijke Uitvoeringsprogramma VANG 2021-2025 ligt de nadruk op hoogwaardiger ingezamelde grondstofstromen en op afvalpreventie. Het doel is om in 2030 minimaal 60% van het huishoudelijk afval te recyclen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Zuinig op ons klimaat

- Samen met de regiogemeenten bepalen we doelen voor de openbare ruimte om klimaat effecten te beperken. Bij nieuwbouw of renovaties werken we hieraan door bijvoorbeeld genoeg schaduw te maken, grote buien op te kunnen vangen en de omgeving geschikt te maken voor verschillende dieren.
- We gaan aan de slag met de opdracht om energie te besparen met het project lokale aanpak isolatie. Daarnaast starten we met het nieuwe uitvoeringsprogramma voor de Energievisie. We nemen hierbij netcongestie mee als thema in dit programma.
- We gaan verder met de samenwerking van het energieloket voor inwoners en kijken of we energiecoaches in kunnen zetten;
- We laten een verdiepende haalbaarheidsstudie uitvoeren voor een warmtenet in onze gemeente op basis waarvan vervolgbesluit genomen kan worden. Deze haalbaarheidsstudie levert in 2025 inzicht in:

a. Een uitgewerkt technisch ontwerp van het integrale, collectieve warmtenet voor Beuningen;
b. Een uitgewerkte businesscase voor de eerste fase van de warmtenetontwikkeling; en
c. Een daarbij passend governancemodel dat de basis vormt voor de samenwerkingsovereenkomst met betrokken partijen voor realisatie daarvan.

Aantrekkelijk wonen

- We gaan werken aan de opgaven uit de visie Inclusief Wonen.
- Voor de openbare ruimte stellen we beheerplannen op. Hiermee wordt het beheer beter georganiseerd, waardoor de kwaliteit vooruit gaat;
- Bij werkzaamheden in de openbare ruimte maken we gebruik van mogelijkheden om te vergroenen, energiezuinige verlichting te gebruiken, verkeerssituaties veiliger te maken en het riool minder belastend voor het milieu te maken.
- Voor verkeer gaan we werken aan:
    - Actiepunten uit het vastgesteld mobiliteitsplan 2035
    - Vervolgonderzoek naar een nieuwe ontsluitingsweg én hoogwaardig openbaar vervoersverbindingen voor de nieuwbouw in Ewijk, waarmee is gestart in 2024;
    - Uitwerking van de planvorming van een veilige fietsverbinding op bedrijventerrein Schoenaker via de Goudwerf.
- Werken aan het verbeteren van de luchtkwaliteit door de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord. Dit doen we samen met gemeente Nijmegen, provincie Gelderland en de Omgevingsdienst Regio Nijmegen.
- Verder werken aan het definitief maken van het omgevingsplan voor het eerste deelgebied; de Kernen. Nadat we het plan hebben vastgesteld, werken we verder aan het buitengebied.

Afval

- Aansluiten bij de aanpak van de Groene Metropool die gaat over grondstoffen en ketens, zoals het project verf recycling.
- Met een percentage van 75,3% voldoen we al aan recycledoelstelling. Het accent ligt daarom vooral op het hoogwaardiger inzamelen van de grondstofstromen en op afvalpreventie.
- Verder werken aan de uitvoering van het Plan van aanpak Kwaliteit van Grondstoffen, samen met de Dar en de regiogemeenten.
- Uitvoeren van controles op de kwaliteit van het GFT en Plastic+. We monitoren het effect van de wekelijkse inzameling van het gft-afval, die op 1 januari 2024 is ingevoerd.
- Evalueren van de pilot met containertuintjes bij de ondergrondse afvalcontainers aan het Koolzaadveld.
- Communicatie en educatie over circulariteit en het verantwoord omgaan met grondstoffen. Dit doen we bijvoorbeeld door het van informeren inwoners over het belang van plasticvrije rivieren. Ook meer Wijkhelden en het bevorderen van afvaleducatie op scholen door (gratis) gastlessen aan te bieden horen hierbij.

Wat mag het kosten?

Omgeving Incl.reserves *(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)*	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Verkeersmaatregelen						
Openbare verlichting	1					
Werken voor derden aan wegen	76	72	72	72	72	72
Afval	3.065	2.897	3.543	3.358	3.358	3.358
Riolering	2.704	2.792	2.811	2.830	2.849	2.849
Bedrijven,handhaving/externe veiligheid	376	376	376	376	376	376
Maatregelen milieubescherming	116	473	478	478	478	478
Bestemmingsplannen	134	85	70	85	85	85
Woningbouw vernieuwing	182					
Monumenten	19					
Bouw- en woningtoezicht	312	707	714	714	714	714
Diverse gronden	1.046	435	435	110	110	110
Vastgoedbeheer	351	327	327	327	327	327
RESERVERINGEN PROGRAMMA 5	243	89	40			
Totaal baten	8.625	8.252	8.865	8.349	8.368	8.368
Lasten						
Beheer en onderhoud wegen	-1.995	-1.986	-2.020	-2.036	-3.119	-3.113
Wegbeheer		-94	-105	-110	-116	-122
Verkeersmaatregelen	-318	-383	-302	-349	-393	-400
Wegbermen en bermsloten	-116	-164	-168	-171	-174	-176
Straatreiniging	-7	-27	-27	-28	-28	-28
Beheer infrastructurele kunstwerken	-63	-62	-278	-280	-281	-282
Openbare verlichting	-513	-505	-506	-506	-507	-507
Gladheidsbestrijding	-101	-148	-166	-169	-201	-204
Werken voor derden aan wegen	-8	-49	-54	-57	-59	-62
Watergangen, afwateringen	-167	-187	-197	-203	-209	-213
Afval	-2.554	-2.362	-2.816	-2.802	-2.830	-2.846
Riolering	-1.942	-1.992	-1.751	-2.054	-2.070	-2.082
Milieubeheer/-beleid	-104	-129	-145	-152	-160	-168
Bedrijven,handhaving/externe veiligheid	-646	-802	-877	-878	-880	-882
Maatregelen milieubescherming	-211	-714	-753	-761	-764	-767
Bestemmingsplannen	-685	-459	-489	-463	-478	-493
Woningbouw vernieuwing	-249	-85	-94	-94	-94	-94

Monumenten	-106	-140	-140	-140	-139	-139
Bouw- en woningtoezicht	-1.388	-1.709	-1.636	-1.629	-1.631	-1.634
Geo-informatie	-240	-197	-213	-222	-232	-242
Diverse gronden	-484	-621	-639	-326	-338	-352
Vastgoedbeheer	-353	-373	-378	-382	-388	-393
RESERVERINGEN PROGRAMMA 5	-132	-103	-105	-106	-106	-106
Totaal lasten	-12.382	-13.288	-13.858	-13.918	-15.196	-15.306
Saldo	**-3.757**	**-5.036**	**-4.993**	**-5.569**	**-6.828**	**-6.938**

Beleidskaders

- Omgevingsvisie Beuningen 2021
- Visie Inclusief Wonen Beuningen 2024-2028
- Landelijk programma VANG (Van Afval Naar Grondstof)
- Bestuursakkoord 'verbeteren afvalpreventie en scheiding huishoudelijk afval' 2016
- Milieubeleidsplan 2016 - 2020
- Energievisie Beuningen
- Uitvoeringsprogramma Energiek Beuningen
- Transitievisie Warmte 2021
- Groen beleid 2022
- Mobiliteitsvisie 2023 en mobiliteitsplan 2035 (vastgesteld in 2024)
- Plaatsingsbeleid publieke en private laadinfrastructuur 2021-2030 (vastgesteld in 2022)
- Beleidsplan water en riolering 2023 - 2027
- Wegenbeleidsplan 2017-2022 (2027)
- Beleid openbare verlichting ‘Beuningen Buitengewoon verlicht’
- Nota grondbeleid 2018 - 2022

Indicatoren

Verplichte indicatoren	Beuningen	Nederland
Omvang huishoudelijk restafval - in kg per inwoner	42,0	148.0
Hernieuwbare elektriciteit - %	103,7	40,9
Nieuw gebouwde woningen - aantal per 1.000 woningen	3,2	9,3
Demografische druk - %	74,0	70,4
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishoudens - €	943,0	911,0
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens - €	952,0	994,0

Verbonden partijen

- Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN)
- Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de paragraaf "Verbonden partijen".

6. Openbare orde en veiligheid

Programma inhoud

1.Openbare orde en veiligheid

We hebben het hier over alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid. Bijvoorbeeld criminaliteit, ondermijning, zorg en veiligheid en jeugdoverlast. Daarnaast scharen we ook de Gemeentelijke Opvang Oekraïne onder dit programma.

2.Fysieke veiligheid

Fysieke veiligheid gaat over bescherming of zich beschermd voelen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door fysieke bedreigingen. Dit zijn brandweerzorg, ambulancezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Tijdens en/of na een gebeurtenis, ramp of crisis voeren gemeenten werkzaamheden uit voor de gemeentelijke crisisbeheersing. Een deel van deze werkzaamheden die plaatsvinden zijn voor bevolkingszorg en crisiscommunicatie.

Ambities en ontwikkelingen

Beuningen wil een veilige gemeente zijn. Dat is niet altijd haalbaar. Ook in Beuningen is er sprake van ondermijning, overlast in wijken en criminaliteit zoals inbraken en vandalisme. Daarnaast is er een toename van inwoners met onbegrepen gedrag. Om de veiligheid te verbeteren, werken we samen met inwoners en ondernemers aan preventie en veiligheid. Een goede samenwerking en afstemming met andere afdelingen en externe partners zoals politie, brandweer en de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid is een vereiste om onze taken zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren. En om de veiligheid en leefbaarheid van inwoners op een zo hoog mogelijk niveau te brengen en te houden.

(bedragen x € 1.000,- ; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	2.530	97	97	97
Lasten	-3.746	-2.592	-2.619	-2.666
Saldo programma excl reserves	**-1.216**	**-2.495**	**-2.522**	**-2.569**
Mutaties reserves				
Dotaties				
Onttrekkingen				
Saldo programma incl reserves	**-1.216**	**-2.495**	**-2.522**	**-2.569**

Doelen en financiën

Wat willen we bereiken?

Algemene Openbare Orde en Veiligheid

- Het Lokaal Beleidsplan Veiligheid Beuningen 2023-2026 door de raad vastgesteld. Hierin staan prioriteiten en thema's op het gebied van veiligheid voor onze gemeente. Deze vloeien voort uit het Integraal veiligheidsplan Tweestromenland 2023-2026. De belangrijkste prioriteiten in beide plannen zijn ondermijning en zorg en veiligheid en daar ligt onze focus op.

Weerbare overheid

Ondermijning

- Bestuurlijke en organisatorische versteviging van de aanpak: toewijding om capaciteit, kennis en kunde en acties voor de komende jaren aan te houden.
- De basis op orde brengen.
- Samenwerking met lokale en bovenlokale veiligheidspartners.
- Samenwerking met maatschappelijke partners, bewoners en ondernemers.
- Stimuleren en ondersteunen van bewustwording en weerbaarheid.
- Met het integrale project buitengebied inwoners in het buitengebied weerbaarder maken tegen ondermijning.

Wet bevordering integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur (Bibob)

- Aandacht voor het bestrijden van vormen van georganiseerde criminaliteit met een hoge maatschappelijke invloed.
- Als gemeente goed letten op misbruik van onze gemeentelijke producten en diensten.

Informatie gestuurd werken

- Een goede informatiepositie krijgen om interventies gericht en in samenhang in te zetten.
- Informatie gestuurd werken met alle veiligheidspartners om interventies effectiever en efficiënter in te zetten.

Zorg en veiligheid

- Goede en vroegtijdige afstemming met medewerkers veiligheid, politie en OM.
- De nauwe samenwerking met het Sociaal Domein behouden.
- Inzet op preventie en aanpak van kwetsbare en verwarde personen.

Fysieke veiligheid

- Ons, samen met de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, goed voorbereiden op gebeurtenissen, rampen en crises. Deze regionale samenwerking willen we versterken.
- Inrichten van nazorg voor het eigen personeel.
- Verbeteren van de overdracht van de crisisorganisatie naar de staande organisatie.

Gemeentelijk Opvang Oekraïners (GOO)

- Een veilige woon- en leefomgeving voor bewoners van de Asdonck garanderen. Dit doen we samen met locatiecoördinatoren, leveranciers en maatschappelijke organisaties.

- Inzetten op zowel de maatschappelijke participatie van de vluchtelingen als het draagvlak in de samenleving versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Weerbare overheid

- Inzicht krijgen in de ondermijningsverschijnselen in de gemeente.
- Bewustwording op ambtelijk, bestuurlijk en politiek niveau.
- Aanpak vanuit het Ondermijningsteam Tweestromenland. Preventieve controles en handhaving inzetten en voorbereiden met de diverse samenwerkingspartners zoals politie, belastingdienst, RIEC, OM.
- Vergroten van maatschappelijke bewustwording. Denk aan het verhogen van de meldingsbereidheid van inwoners en sectorgerichte aanpak.
- Deelname aan projecten vanuit Weerbaar Gelderland-Zuid.
- Voortzetten van het proces Veilig Buitengebied. Hiervoor worden acties georganiseerd zoals de Groene Nacht.
- Versterken Bibob-beleid en toetsen.
- Zorgen voor een sterke informatiepositie en juridische kennis in onze gemeente en regio.

Zorg en Veiligheid

Prioriteit 1: Verwarde/kwetsbare personen in relatie tot veiligheid en openbare orde

- Maatwerk en oplossingen in de mix van het gedwongen kader (bijvoorbeeld Wet verplichte ggz, Wet zorg en dwang), bestuursrecht (bijvoorbeeld bestemmingsplan, milieuwetgeving, Wet woonoverlast), strafrecht en civielrecht.
- Inzetten op bekendmaken van handelingsperspectief van familie en omwonenden die zich zorgen maken of signalen hebben.
- Oplossingen creëren voor het wonen van de groep kwetsbare inwoners.
- Intensieve en structurele samenwerking tussen Veiligheid, Sociaal Team, politie en waar nodig OM en woningbouwcorporatie op het gebied van verwarde/kwetsbare personen.
- Samenwerking met wijk ggz verder uitbreiden.
- Bekendheid geven aan aandachtfunctionarissen en thema's die te maken hebben met mensenhandel.
- Bekendheid geven aan aandachtfunctionarissen maatschappelijke ontwikkelingen, polarisatie en radicalisering.

Prioriteit 2: Jeugd

- Het jeugdgroepenoverleg behouden zodat beginnende zorgen en overlast goed te vinden zijn.
- Weerbaar maken van jeugd. Ook willen we jeugd die richting het criminele circuit gaat al vroeg in beeld te hebben. Hiervoor is in samenwerking met Stichting Perspectief een programmaplan opgesteld.
- Start van de werkgroep regionale aanpak Voorkomen van Criminaliteit aan de slag.
- Afspraken die zijn vastgelegd in het jeugdconvenant van 2024 uitvoeren.
- Jongeren met risicofactoren willen we maatwerk hulp bieden vanuit de verschillende (externe) partners op basis van de trends en risicofactoren die in beeld zijn.

- Uitgangspunt is dat jeugd mag 'hangen' . We noemen dat ontmoeten. En dat kan ook op straat. Daarbij mag uiteraard geen overlast veroorzaakt worden. Dit wordt duidelijker gemaakt.

Natuurlijk is er ook veel aandacht voor de overige thema's binnen het werkgebied Zorg en Veiligheid. Deze vindt u terug in het lokale beleidsplan Veiligheid Beuningen 2023 2026.

Fysieke veiligheid

Versterken regionale samenwerking

- In beeld brengen van de netwerkorganisatie gemeenten en veiligheid.
- Deelnemen aan de organisatie van een verbindingsdag over de samenwerking op het gebied van fysieke veiligheid.
- We leveren input voor een gezamenlijk kennis- en informatieplatform over gemeentelijke samenwerking.
- Deelnemen aan verschillende oefeningen en trainingen door diverse crisisfunctionarissen.
- Herzien van bestaande planvorming, op het gebied van samenwerkings- en uitvoeringsafspraken met landelijke en regionale partners.

Nazorg eigen personeel

- Collegiale ondersteuning van gemeentelijke crisisfunctionarissen implementeren en borgen.

Verbeteren overdracht van crisisorganisatie naar staande organisatie

- Kennis en bewustwording tijdens een inzet over de nafase vergroten.

Gemeentelijke Opvang Oekraïners

- Zorg dragen voor een rustige leefomgeving en voortijdig signaleren van individuele problematiek door de inzet van locatiecoördinatoren in samenwerking met Sterker en andere maatschappelijke partners.
- We bieden taalcursussen aan.
- Opstellen van een transitieplan om de doorstroom van de ontheemden uit Oekraïne voor te bereiden, nadat het gebruik van terrein de Asdonck afloopt in 2027.

Wat mag het kosten?

Openbare orde en veiligheid Incl.reserve *(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)*	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	5	3	3	3	3	3
Rampenbestrijding	6.964	4.898	2.494	60	60	60
Regulering APV/Bijz.wetten	52	32	33	34	34	34
Totaal baten	7.021	4.933	2.530	97	97	97
Lasten						
Brandbeheersing/preparatie	-15	-21	-21	-21	-21	-21
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	-1.650	-1.735	-1.846	-1.847	-1.848	-1.868
Rampenbestrijding	-898	-1.181	-1.236	-55	-54	-53
Regulering APV/Bijz.wetten	-138	-383	-424	-443	-463	-484
Veiligheidsbevorderende maatregelen	-294	-199	-220	-226	-233	-240
Totaal lasten	-2.996	-3.518	-3.746	-2.592	-2.619	-2.666
Saldo	**4.025**	**1.415**	**-1.216**	**-2.495**	**-2.522**	**-2.569**

Beleidskaders

Openbare orde en veiligheid

- In het Integraal Veiligheidsplan Tweestromenland 2023 - 2026 staan de prioriteiten en strategische thema's op het gebied van openbare orde en veiligheid voor onze gemeente.

Convenanten

- Convenant regieteams Zorg en Veiligheid
- Convenant Jeugdgroepen
- Convenant Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)-convenant
- APV gerelateerde beleidsdocumenten en uitvoeringsrichtlijnen.

Fysieke veiligheid

- In het Regionaal Beleidsplan 2024 - 2027 geeft de VRGZ richting aan de multidisciplinaire ambities voor de komende periode.

Indicatoren

Verplichte indicatoren	Beuningen	Nederland
Verwijzingen Halt - aantal jongeren van 12 - 18 jaar per 1,000 jongeren	3,0	8,0
Winkeldiefstallen - aantal per 1.000 inwoners (voorlopig)	0,6	2,5
Gewelds- en seksuele misdrijven - aantal per 1.000 inwoners	1,9	4,3
Diefstallen uit woningen - aantal per 1.000 inwoners	1,3	1,3
Vernielingen en misdrijven in de openbare ruimte - aantal per 1.000 inwoners	2,8	5,8

Verbonden partijen

- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ)
- Voor meer informatie verwijzen wij u naar de paragraaf "Verbonden partijen".

7. Bestuur en algemene ondersteuning

Programma inhoud

Het Beuningse bestuur (bestaande uit: raad, commissies en college van B en W) en de ambtelijke organisatie maken onderdeel uit van het programma ‘Bestuur en algemene ondersteuning’. Ook het financiële beleid maakt onderdeel uit van dit programma. De gemeentelijke inkomsten, zoals de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de gemeentelijke belastingen, zijn verwerkt in dit programma.

In dit programma staan ook de personele en materiële overhead, zoals automatisering, gemeentehuis en de gemeentewerf, diverse stelposten, stortingen aan en onttrekkingen uit de reserves en de post onvoorzien voor onverwachte noodzakelijke (kleine) uitgaven.

Ambities en ontwikkelingen

Bestuur

In een turbulente wereld met grote en complexe opgaven staan de Beuningse kernwaarden Verbinding, Betrokkenheid en Mooi plekje als een huis. Het gemeentebestuur sluit aan op de omgeving, zet zich in voor zichtbaarheid en toegankelijkheid en investeert in ontmoetingen en in zorgvuldige en tijdige communicatie. Onze blik ligt buiten het gemeentehuis en we zijn dichtbij onze inwoners, bedrijven en andere partners. Ook staan we voor integer bestuur, respectvolle behandeling en een inclusieve benadering. Verder werkt de gemeenteraad van Beuningen ook in de bestuursperiode 2022-2026 aan het versterken van de volksvertegenwoordigende, de kaderstellende en de controlerende rol.

Algemene uitkering

Gemeenten beschikken over verschillende inkomstenbronnen om de uitgaven voor hun taken te financieren. Eén van de belangrijkste inkomstenbronnen voor gemeente Beuningen is de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.
De huidige stand van de uitkering uit het gemeentefonds is berekend op basis van de laatst bekende gegevens en dat is de meicirculaire 2024. De meicirculaire is gebaseerd op de voorjaarsbesluitvorming van het Rijk. Deze circulaire informeert de gemeente over de omvang en verdeling van de algemene-, de integratie- en de decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds voor de jaren 2024 en verder.

<u>Ravijnjaar</u>

Gemeenten gaan veel minder geld van het rijk ontvangen. Zo'n 2,5 miljard euro. Het rijk stapt over op een andere systematiek om het gemeentefonds te vullen. Dat gebeurt niet langer op basis van de trap-op-trap-af-methode, waarbij het gemeentefonds meegroeit met de uitgaven van de overheid. In plaats daarvan bepaalt de economische ontwikkeling (bbp) hoeveel geld gemeenten van Den Haag krijgen. Voor Beuningen betekent dit ongeveer 2,5 miljoen minder uitkering.
De prijs-accressen zijn door de nieuwe ramingen uit het Centraal Economisch Plan 2024 voor de loon- en prijsontwikkelingen flink lager dan de vorige raming. Cumulatief loopt dit flink op. Daarnaast is er nog een negatief accres doordat een flink deel van het volume-accres 22-25 weer wordt afgeroomd.

Het financiële tekort dwingt de gemeente om strategische keuzes te maken en hun uitgaven kritisch te evalueren.
Deze nieuwe financieringssystematiek gaat al in per 1 januari 2024 in plaats van 1 juli 2027. Omdat dit vervroegen van de invoering invloed heeft op de lopende begroting is door het rijk besloten om de impact voor 2024 volledig en voor 2025 deels te dempen. Ook voor 2026 tot en met 2029 vindt compensatie plaats.
Dit betekend dat gemeenten in 2025 eenmalig 675 miljoen landelijk en voor Beuningen € 780.000 minder algemene uitkering ontvangen dan was voorzien in de laatste circulaire van het rijk.

Overige ontwikkelingen gemeentefonds
Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds. Deze korting is opgelegd, omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten zouden besparen. In de meicirculaire 2024 is de oploop van de opschalingskorting vanaf 2026, een structurele uitname van € 675 miljoen, definitief geschrapt.

Het kabinet Rutte IV had in aanvulling op de afspraken van de Hervormingsagenda Jeugd een extra korting van € 511 miljoen ingeboekt. Hiervan zou in 2025 al een korting van € 500 miljoen op de algemene uitkering worden geëffectueerd. In de meicirculaire wordt deze korting van € 500 miljoen in 2025 ongedaan gemaakt, omdat de maatregelen die tot besparing moet leiden nog niet zijn gerealiseerd. Om die reden wordt in 2025 incidenteel het bedrag van € 616.000 voor Beuningen toegevoegd aan de algemene uitkering. De negatieve stelpost van € 600.000 in het programma Jeugd wordt voor 2025 ook geschrapt waardoor dit een budgettaire neutrale ontwikkeling is.

Het Rijk en gemeenten werken aan de beheersbaarheid van de uitgaven van gemeenten in relatie tot de wettelijke zorgtaken Wmo. De verwachting is dat in de toekomst Wmo niet langer via de algemene uitkering van het gemeentefonds gaat maar via een aparte financiering.

Daarnaast wil het nieuwe kabinet de incidentele specifieke uitkering (SPUK) gelden opnemen in het gemeentefonds, met een korting van 10 procent.

Meicirculaire 2024

Hieronder ziet u de jaarlijkse fluctuatie van de Algemene Uitkering (AU) vanaf 2025 ten opzichte van de laatste doorrekening (decembercirculaire 2023).

Gemeentefonds						
(in € +=voordeel/-=nadeel)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Volgens decembercirculaire 2023 (excl. stelposten)	48.172.000	50.080.000	47.332.000	48.886.000	50.094.000	
Volgens meicirculaire 2024 (excl. stelposten)	49.005.000	49.821.000	47.913.000	49.282.000	50.495.000	51.864.000
Verschil (toename)	**833.000**	**-259.000**	**581.000**	**396.000**	**401.000**	

* 2029, start nieuw begrotingsjaar

Voor een uitgebreide opbouw van de Algemene Uitkering verwijs ik u naar bijlage 5.1 Algemene uitkering.

Stelpost

Gemeentefonds						
(in € +=voordeel/-=nadeel)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Volgens meicirculaire 2024 (excl. stelpost)	49.005.000	49.821.000	47.913.000	49.282.000	50.495.000	51.864.000
Stelpost "nog te ontvangen rijksbijdrage Jeugdzorg"			345.000	255.000	225.000	225.000
Totaal	**49.005.000**	**49.821.000**	**48.258.000**	**49.537.000**	**50.720.000**	**52.089.000**

Nog te ontvangen rijksbijdrage jeugdzorg

In juni 2023 is Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld. Deze agenda heeft als doel knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Een ander doel is het jeugdzorgstelstel financieel houdbaar te maken voor de toekomst. Dit is nodig om ook voor de toekomst te kunnen blijven borgen dat de meest kwetsbare jongeren de zorg kunnen blijven krijgen die nodig is. Gemeenten (VNG) en het Rijk hebben hiertoe afspraken gemaakt over het financiële kader tot 2028.

In de meicirculaire 2023 zijn voor 2024 en 2025 de middelen Jeugdzorg reeds beschikbaar gesteld.

Voor de jaren 2026 en verder zijn de middelen nog gereserveerd. Voor 2026 wordt een stelpost van 100% opgenomen. Voor 2027 t/m 2029 hanteren we voorlopig nog een stelpost van 75% van het gemeentelijk aandeel.

Omschrijving	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	55.681	52.395	53.693	54.896
Lasten	-18.931	-14.741	-14.892	-14.727
Saldo programma excl reserves	**36.750**	**37.654**	**38.802**	**40.170**
Mutaties reserves				
Dotaties				
Onttrekkingen				
Saldo programma incl reserves	**36.750**	**37.654**	**38.802**	**40.170**

Doelen en financiën

Wat willen we bereiken?

Participatiebeleid

In Beuningen werken de samenleving en de gemeente volop samen. De kadernota ‘Participatie in het Hart’ is hiervoor de basis. Team participatie startte in 2024 om de kadernota vorm te geven. Door betere inwonersparticipatie worden inwoners gehoord, sluiten plannen beter aan bij de samenleving, neemt het wederzijds begrip toe en ook het vertrouwen. De aanpak rondom inwonersinitiatieven zorgt voor meer samenwerking in de samenleving en tussen de samenleving en de gemeente. De initiatieven zorgen voor meer saamhorigheid en leefbaarheid en zo wordt Beuningen een nog mooier plekje.

Gemeentehuis van de toekomst

De noodzaak om een (ver)nieuw(d) gemeentehuis te ontwikkelen is, vanuit goed werkgeverschap, groot. Het huidige gemeentehuis is erg gedateerd. Arbo-technisch gezien voldoen we niet aan de richtlijnen voor een gezonde werkomgeving. Het ontbreken van een klimaatbeheersingssysteem en de vervanging van technische installaties, maken dat aanpassingen noodzakelijk zijn. Daarom wordt er onderzoek gedaan om naar de toekomst van het gemeentehuis te kijken. Een gemeentehuis dat ook past bij de ontwikkelingen in de samenleving, de dienstverlening die onze inwoners van de gemeente mogen verwachten en het hybride werken (concept Huis van de gemeente).
Streven is te komen tot een modern kantoor dat tevens voldoet aan de hedendaagse (arbo-technisch) wensen en eisen. Daarnaast streven we naar een energieneutraal gebouw in 2030.

Herinrichting Raadzaal

In 2024 is er een onderzoek gedaan naar de mogelijke aanpassingen van de raadzaal. Deze aanpassingen zijn ingrijpend. Om dubbelingen in het aanpassen van installaties te voorkomen, worden er in 2025 scenario's en keuzes gemaakt hoe het gemeentehuis te renoveren c.q. vernieuwbouw te realiseren.

Audiovisuele (AV) middelen Raadzaal

Vooruitlopend op de aanpassing van het gemeentehuis worden de audiovisuele middelen in 2025 vervangen. Door aanschaf van de nieuwe AV middelen wordt uitval van vergaderingen voorkomen en hiermee het besluitvormingsproces gewaarborgd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Participatiebeleid

In 2025 is een platform ingericht voor inwonersinitiatieven en communiceren we hierover. Zo zijn voor inwoners de verschillende mogelijkheden helder om met de gemeente samen te werken. We werken daarnaast verder aan het verankeren van de werkwijze en de mindset in de organisatie zodat we inwoners op een passende, heldere en consistente wijze betrekken.

Gemeentehuis van de toekomst

Er wordt onderzoek gedaan naar de noodzakelijke en gewenste behoefte, zodat een verantwoorde keuze gemaakt kan worden.
Wat voor een gemeentehuis moet dat worden? Wat is onze ambitie? Waar moet het gebouw aan voldoen? Willen we andere partijen gebruik laten maken? Etc. Maar ook wat gaat het kosten. Op basis van het onderzoeksresultaat kan een keuze gemaakt worden.

Herinrichting Raadzaal / Audiovisuele middelen

Er is een programma van eisen opgesteld en het aanbestedingstraject is gestart. In november 2024 wordt de gunning bekendgemaakt. De uitvoering van dit project is gepland tijdens het zomerreces in 2025.

Wat mag het kosten?

Bestuur algemene ondersteuning Incl.res. *(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)*	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Burgemeester en wethouders	214	57				
Directie (+ algemeen)	562	554	589	462	462	462
Overhead (P&O)	2	1	1	1	1	1
Overhead (O.R.)	11					
Overhead (gemeentehuis)	7	6	6	6	6	6
Overhead (gemeentewerf)	16	15	15	15	15	15
Leges burgerzaken	423	603	622	641	660	680
Griffie / rekenkamer	1					
Salarissen (ambtelijke org.)	157	20	85			
Algemene Uitkering	47.529	48.172	49.821	48.258	49.537	50.720
Bijzondere baten en lasten	223	191	191	20	20	20
Lokale heffing/invordering	24	25	25	25	25	25
Kapitaallasten	722					

Belastingen	3.907	4.376	4.327	2.968	2.968	2.968
RESERVERINGEN PROGRAMMA 7	273					
Totaal baten	54.072	54.020	55.681	52.395	53.693	54.896
Lasten						
Raad en commissies	-356	-359	-395	-414	-434	-454
Burgemeester en wethouders	-1.083	-997	-1.038	-1.072	-1.108	-1.146
Directie (+ algemeen)	329	396	656	689	723	734
Overhead (financiën)	-123	-91	-91	-91	-91	-91
Overhead (P&O)	-935	-948	-935	-915	-915	-915
Overhead (O.R.)	-256	-237	-260	-324	-368	-365
Overhead (overig)	-7	-8	-8	-8	-8	-8
Overhead (automatisering)	-2.658	-2.639	-2.474	-2.858	-2.716	-2.725
Overhead (gemeentehuis)	-620	-643	-679	-983	-975	-967
Overhead (gemeentewerf)	-192	-384	-434	-445	-457	-470
Overhead (representatie)	-67	-38	-38	-38	-38	-38
Overhead (voorlichting)	-398	-128	-108	-108	-108	-108
Overhead (rechtsdingen/jurid. bijstand)	-205	-103	-103	-103	-103	-103
Burgerzaken	-834	-464	-518	-543	-570	-598
Verkiezingen	-217	-88	-90	-91	-93	-94
Huisnummering	-6	-1	-1	-1	-1	-1
Leges burgerzaken	-126	-244	-251	-259	-266	-274
Bestuurlijke samenwerking	-398	-432	-454	-464	-459	-459
Griffie / rekenkamer	-369	-430	-378	-381	-400	-420
Salarissen (ambtelijke org.)	-5.473	-6.134	-6.626	-7.015	-7.322	-7.645
Bijzondere baten en lasten	-380					
Onvoorzien		-75	-25	-25	-25	-25
Lokale heffing/invordering	-671	-756	-717	-526	-526	-526
Vennootschapsbelasting	-59					
Resultaat v/d rekening baten en lasten	-7.686	-2.222	-174	3.664	3.771	4.696
Kapitaallasten	-738	358	538	539	565	242
Belastingen	-3.907	-4.376	-4.327	-2.968	-2.968	-2.968
Totaal lasten	-27.434	-21.041	-18.931	-14.741	-14.892	-14.727
Saldo	**26.638**	**32.978**	**36.750**	**37.654**	**38.802**	**40.170**

Beleidskaders

Algemene uitkering
- diverse circulaires

Indicatoren

Verplichte indicatoren	Beuningen	Nederland
Formatie - aantal fte per 1.000 inwoners	6,44	n.v.t.
Bezetting - fte per 1.000 inwoners	5,34	n.v.t.
Apparaatskosten - kosten per inwoner in €	753,46	n.v.t.
Externe inhuur - kosten inhuur als % van totale loonsom + totale kosten inhuur	4%	n.v.t.
Overhead - % van totale lasten (excl toevoegingen aan reserves)	12%	n.v.t.
Functiemenging - verhouding tussen banen en woningen	44,4%	54,20
Vestiging (van bedrijven) - aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	164,40	197,10

Verbonden partijen

- Munitax
- Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de paragraaf "Verbonden partijen".

8. Onroerende zaakbelasting

Programma inhoud

Als gemeente brengen we bij inwoners onroerende zaakbelasting (ozb) in rekening. De ozb is onderverdeeld naar eigenaarsbelasting (over woningen en niet-woningen) en gebruikersbelasting (over niet-woningen). De taxatie voor belastingjaar 2025 vindt plaats op basis van de BAG-oppervlakte van een pand. De inkomsten gelden als algemene dekking voor de begroting.

Ambities en ontwikkelingen

We verhogen de ozb met 9% in 2025.

(bedragen x € 1.000,- ; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	9.467	9.751	10.043	10.345
Lasten	0	0	0	0
Saldo programma excl reserves	**9.467**	**9.751**	**10.043**	**10.345**
Mutaties reserves				
Dotaties				
Onttrekkingen				
Saldo programma incl reserves	**9.467**	**9.751**	**10.043**	**10.345**

Doelen en financiën

Wat willen we bereiken?
We willen de OZB-tarieven afstemmen op ons ambitieniveau.

Wat gaan we daarvoor doen?
We indexeren de opbrengst voor 2025 met 9%. Munitax voert jaarlijks de herwaardering uit van de WOZ. De tarieven worden gecorrigeerd voor deze herwaardering.

Wat mag het kosten?

Onroerende zaakbelasting Incl.reserves *(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)*	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
OZB-gebruikers	1.325	1.390	1.515	1.560	1.607	1.655
OZB-eigenaren	6.728	7.295	7.952	8.191	8.436	8.689
Totaal baten	8.053	8.685	9.467	9.751	10.043	10.345
Lasten						
Totaal lasten						
Saldo	**8.053**	**8.685**	**9.467**	**9.751**	**10.043**	**10.345**

Beleidskaders
Verordening onroerendezaakbelastingen 2025.

Indicatoren

Verplichte indicatoren	Beuningen	Nederland
Gemiddelde WOZ-waarde - in €	377.000	368.000

Verbonden partijen
- Belastingsamenwerking Munitax

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de paragraaf "Verbonden partijen".

9. Overige eigen middelen

Programma inhoud

Onder dit programma vallen de uitgaven op het gebied van economie, recreatie en toerisme. Ook wordt hier ingegaan op de gebiedsontwikkeling Het Broek. Uitgaven daarvoor vallen grotendeels onder de programma's 4 en 5. Regionale activiteiten en projecten binnen de Groene Metropoolregio vallen onder programma 7.

Naast de onroerende zaakbelasting (zie programma 8) int de gemeente Beuningen ook andere belastingen, waaronder toeristen-, forensen- en hondenbelasting. In het centrum van Beuningen innen we reclamebelasting bij gebruikers van panden. Opbrengsten van deze reclamebelasting keren wij uit aan de stichting Centrum Management Beuningen.

De grondexploitaties, waarvoor de gemeenteraad een grondexploitatiecomplex en een grondexploitatie begroting heeft vastgesteld, vallen ook onder dit programma. Lening(en) aan nutsbedrijven en geldleningen/uitzettingen met een looptijd langer dan 1 jaar zijn ook in dit programma verantwoord.

Ambities en ontwikkelingen

We streven naar een sterke, toekomstbestendige, lokale economie. Bedrijven zorgen voor werkgelegenheid en een goed voorzieningenniveau in de dorpskernen. Ook zijn ondernemers actief in het ondersteunen van verenigingen, evenementen en activiteiten. Voor het centrum van Beuningen geldt bovendien dat winkel- en horecavoorzieningen bijdragen aan de aantrekkelijkheid van het gebied om te verblijven en te ontmoeten.

Onze kernambitie op het gebied van recreatie en toerisme is: “de ontwikkeling van een vitale recreatief-toeristische sector, met behoud van landschappelijke en cultuurhistorische waarden, versterking van de economische kwaliteit en werkgelegenheid, én passend bij het karakter van Beuningen als woongemeente”. Deze ambitie is verwoord in de Visie Toerisme en Recreatie (2021) en uitgewerkt in het Omgevingsprogramma recreatie en toerisme buitengebieden (2021).

De ontwikkeling van de lokale economie, het toerisme en de recreatie moeten bijdragen aan het welzijn en welbevinden van de inwoners.

(bedragen x € 1.000,- ; + = voordeel, - =nadeel)	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten	998	4.504	4.489	4.510
Lasten	-1.115	-4.451	-4.446	-4.515
Saldo programma excl reserves	**-117**	**54**	**43**	**-5**
Mutaties reserves				
Dotaties	566			
Onttrekkingen				
Saldo programma incl reserves	**-683**	**54**	**43**	**-5**

Doelen en financiën

Wat willen we bereiken?

Wij zetten in op:

- Passende werkgelegenheid voor alle groepen in de beroepsbevolking.
- Het bevorderen van een passend aanbod in voorlichting, informatie en ondersteuning voor startende ondernemers.
- Voldoende passende ontwikkelmogelijkheden voor bedrijven op toekomstbestendige bedrijventerreinen.
- Een goed voorzieningenniveau in alle dorpskernen.
- Het centrum van Beuningen als aantrekkelijke plek om te ontmoeten en te verblijven, de 'huiskamer' voor inwoners en bezoekers.
- Behoud en versterking van toeristisch-recreatieve voorzieningen en (bewegwijzerde) wandel- en fietsroutes, passend bij de aard en schaal van gemeente Beuningen.
- Een verbreding en verdieping van het aanbod intensieve en extensieve dag- en verblijfsrecreatie in het gebied Het Broek, met daarbinnen recreatiegebied de Groene Heuvels.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De arbeidsmarkt werkt op (boven)regionaal niveau. Daarom richt onze inzet ook op dat schaalniveau: met de gemeenten in de Groene Metropoolregio werken we samen aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt. De inspanningen zijn vastgelegd in de human capital agenda en -akkoord (opgave productieve regio). De projecten richten zich op 3 speerpunten:
    - leven lang ontwikkelen voor iedereen
    - aantrekken en behouden van talent
    - activeren van onbenut arbeidspotentieel
- In 2024 zijn we met de organisatie StartUP Nijmegen een driejarige samenwerking aangegaan. StartUP biedt een divers en op maat gemaakt aanbod voor startende ondernemers, zoals workshops, evenementen en 1 op 1 sparsessies met ervaren ondernemers. Met deze samenwerking wordt dit aanbod gerichter aangeboden voor ondernemers uit de gemeente Beuningen.
- In 2024 startten we met het verkennen van de mogelijkheden voor een veilige fietsverbinding langs de Goudwerf op bedrijventerrein Schoenaker. Het doel is om vrachtverkeer en autoverkeer te scheiden van langzaam verkeer, en zo de verkeersveiligheid te verbeteren. We streven naar realisatie in 2025 (zie programma 5).
- Voor bedrijventerrein De Sluis werken we samen met de bedrijvenvereniging TPN West en gemeente Nijmegen in een 'Green Deal'. Deze samenwerking richt zich op de speerpunten energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie.
- In de Groene Metropoolregio is gestart met de voorbereidingen op een nieuw Regionaal Programma Werklocaties 2025-2028 (RPW). De behandeling van het RPW in de raad is gepland in het voorjaar van 2025.
- In een Toekomstvisie voor de bedrijventerreinen in de gemeente Beuningen brengen we toekomstige ontwikkelmogelijkheden op de bestaande bedrijventerreinen

Schoenaker, De Sluis, Aalsterveld en Klaphekstraat in beeld, en mogelijkheden op eventuele nieuwe locaties in de toekomst.

- Het centrummanagement vervult een belangrijke spilfunctie in de versterking van Beuningen-centrum als aantrekkelijke plek om te verblijven en te ontmoeten. Zij organiseert activiteiten en evenementen, verzorgt mede de aankleding van het centrum (hanging baskets, feestverlichting) en doet promotie aan inwoners en bezoekers. Daarnaast bevordert het centrummanagement de samenwerking tussen ondernemers onderling, en met vastgoedpartijen en andere organisaties. Naast de uitkering uit het ondernemersfonds (op basis van door ondernemers opgebrachte reclamebelasting), blijven wij het centrummanagement structureel ondersteunen met een jaarsubsidie.
- In de Uitvoeringsagenda Gebiedsontwikkeling Het Broek 2025-2028 geven wij aan welke investeringen we in de komende jaren willen doen in het gebied rondom de Groene Heuvels. De investeringen zijn gericht op de speerpunten:
    - Versterken landschap, natuur en biodiversiteit (programma 4)
    - Bewegwijzerde recreatieve routenetwerken voor wandelaars en fietsers (programma 9)
    - Verbeteren kwaliteit bestaande weginfrastructuur (programma 5)
    - Veilige en comfortabele verbindingen (programma 5)

Wat mag het kosten?

Overige eigen middelen Incl.reserves *(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - =nadeel)*	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Markten en standplaatsen	4	7	7	8	8	8
Overige handel en ambacht	93	31	31	31	31	31
Energiebeheer		35	35	35	35	35
Bouwgrondexploitatie	869	3.019	164	3.655	3.623	3.623
Beleggingen	81	81	81	81	81	81
Geldleningen/uitzetting =>1 jaar	22	36	31	26	26	26
Forensenbelasting	56	50	51	51	52	54
Toeristenbelasting	214	271	280	289	296	304
Hondenbelasting	268	247	255	262	270	278
Reclamebelasting	56	62	63	65	67	69
RESERVERINGEN PROGRAMMA 9	17					
Totaal baten	1.679	3.839	998	4.504	4.489	4.510
Lasten						
Markten en standplaatsen	-43	-38	-38	-38	-38	-38
Overige handel en ambacht	-189	-202	-170	-191	-193	-196
Energiebeheer	-163	-308	-273	-76	-78	-121
Bouwgrondexploitatie	-762	-3.671	-611	-4.124	-4.114	-4.138

Beleggingen	-3	-8	-8	-8	-8	-8
Geldleningen/uitzetting =>1 jaar	-12	-14	-14	-14	-14	-14
RESERVERINGEN PROGRAMMA 9	-1.366	-566	-566			
Totaal lasten	-2.537	-4.807	-1.681	-4.451	-4.446	-4.515
Saldo	**-858**	**-968**	**-683**	**54**	**43**	**-5**

Beleidskaders

- Financiële verordening gemeente Beuningen 2024
- Nota reserves en voorzieningen (2023)
- Belastingverordeningen
- Nota Grondbeleid
- Uitvoeringsagenda Economie 2021-2023 (actualisatie volgt in 2025)
- Visie Recreatie en Toerisme 2021
- Omgevingsprogramma Recreatie en Toerisme buitengebieden 2021
- Regionale agenda Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen 2025-2028

Indicatoren

Verplichte indicatoren	Beuningen	Nederland
n.v.t.		

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf Lokale heffingen geeft inzicht in:

- het beleid voor de lokale heffingen
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- een overzicht van de geraamde inkomsten
- de mate van kostendekkendheid van heffingen en leges
- een aanduiding van de lokale lastendruk
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De raad heeft veel vrijheid bij het vaststellen van belastingtarieven. Bij retributies mogen de geraamde inkomsten echter niet hoger zijn dan de geraamde uitgaven voor de betreffende dienst. Winst maken is niet toegestaan. Bij sommige diensten zoals een uittreksel van de burgerlijke stand of het behandelen van naturalisatieverzoeken gelden landelijke, wettelijke tarieven. In een aantal andere gevallen, zoals bij de afgifte van paspoorten en rijbewijzen, gelden maximumtarieven.

Beleid

In de vergadering van 17 december 2024 stelt de raad de tarieven vast voor de belastingen en de overige heffingen voor 2025. In deze paragraaf beschrijven we de uitgangspunten per heffing en de ontwikkeling van het tarief naar 2025. Omdat in elke verordening verschillende tarieven en maatstaven van heffing zijn opgenomen verwijzen we voor de hoogte van het tarief naar de verordening zelf.

Onroerende zaakbelasting

Over de onroerende zaken binnen onze gemeente heffen wij directe belastingen. In het geval van niet-woningen is dit een gebruikersheffing en een eigenaarsbelasting. Bij onroerende zaken die als woning dienen heffen wij alleen eigenarenbelasting. De tarieven voor 2025 worden met 9% geïndexeerd. We corrigeren deze stijging voor de ontwikkeling van de WOZ-waarde.

Hondenbelasting

De hondenbelasting is een algemene belasting en komt ten goede aan de algemene middelen. De tarieven voor 2025 worden met 3% geïndexeerd.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een directe belasting voor verblijf met overnachting in onder meer hotels, pensions, vakantieonderkomens, mobiele kampeeronderkomens, en niet-beroepsmatig verhuurde ruimten. Het tarief wordt verhoogd met 3%.

Reclamebelasting

Sinds 2013 is de reclamebelasting van kracht in het centrum van Beuningen. Hierdoor komt budget beschikbaar om het ondernemersfonds te subsidiëren. Het fonds heeft het doel om de attractiviteit van het winkelcentrum te verbeteren. De tarieven voor 2025 worden met 3% geïndexeerd.

Forensenbelasting
De forensenbelasting laat mensen die relatief veel in een gemeente verblijven , maar geen ingezetene zijn, meebetalen aan de voorzieningen in die gemeente. Personen die, zonder dat ze hun hoofdverblijf in de gemeente hebben, meer dan negentig dagen per jaar een gemeubileerde woningen tot hun beschikking hebben betalen forensenbelasting. De tarieven voor 2025 worden met 3% geïndexeerd ten opzichte van 2024.

Reinigingsheffing (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht)
De afvalstoffenheffing moet de kosten dekken van de inzameling en verwerking van huishoudelijk en bedrijfsafval. Hier is sprake van een wettelijke verplichting. Uitgangspunt voor het tarief is dat we burgers en bedrijven de lasten laten betalen voor de inzameling van het afval. Het tarief voor 2025 wordt verhoogd naar 227 euro.

Rioolheffing
De rioolheffing moet de kosten dekken die verbonden zijn aan de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater en de zuivering van huishoudelijk afvalwater. In 2023 is het beleidsplan water en riolering Beuningen in werking getreden. Dit betreft de planperiode 2023-2027. Het tarief voor 2025 blijft ongewijzigd ten opzichte van 2024.

Lijkbezorgingsrechten
Hieronder vallen de rechten voor het gebruik van een begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De tarieven voor 2025 worden met 3% geïndexeerd.

Marktgelden
Voor het innemen van een standplaats op de wekelijkse warenmarkt in de kern van Beuningen heffen we een recht. De tarieven voor 2025 worden met 3% geïndexeerd.

Leges
Voor de verschillende diensten uit de legesverordeningen heffen we leges. Deze indexeren we voor 2025 met 3%. De tarieven mogen gezamenlijk maximaal 100% kostendekkend zijn.

Geraamde inkomsten

Het belastinggebied van gemeenten is begrensd. De Gemeentewet bepaalt limitatief welke belastingen een gemeente mag heffen. Daarnaast kan een gemeente bij wet bevoegdheid krijgen om een bepaalde belasting in te voeren zoals de afvalstoffenheffing. Deze wordt geheven op grond van de bepalingen in de Wet milieubeheer.

Geraamde baten (x €1.000)		2024	2025	2026	2027	2028
Soort heffing	Programma					
Belastingen						
Onroerende zaakbelasting: eigenaren niet-woningen	8	2.064	2.250	2.318	2.387	2.459
Onroerende zaakbelasting: gebruikers	8	1.390	1.515	1.560	1.607	1.655
Onroerende zaakbelasting: eigenaren woningen	8	5.230	5.702	5.873	6.049	6.230
Hondenbelasting	9	247	255	262	270	278
Toeristenbelasting	9	271	280	289	296	304
Reclamebelasting	9	62	63	65	67	69
Forensenbelasting	9	50	51	51	52	54
Overige heffingen						
Afvalstoffenheffing	5	2.151	2.621	2.621	2.621	2.621
Reinigingsrecht	5	43	61	61	61	61
Rioolbelasting eigenaar (woningen)	5	2.303	2.319	2.335	2.350	2.350
Rioolbelasting gebruiker (woningen)	5	488	492	495	498	498
Lijkbezorgingsrechten	4	53	54	56	57	59
Marktgelden	9	4	4	5	5	5
Leges	2,4,5,6,9	1.241	1.478	1.522	1.568	1.615
Totaal		**15.597**	**17.145**	**17.513**	**17.888**	**18.258**

Kostendekkendheid

Hieronder volgt een overzicht van de opbouw van de baten en lasten en de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn.
We volgen hierbij de beleidsuitgangspunten die zijn vastgelegd in de Financiële verordening gemeente Beuningen 2024 (art. 212 GW). Ook wordt de handreiking kostenonderbouwing paragraaf lokale heffingen VNG van 29 juli 2016 als maatstaf gebruikt voor de berekening.

x €1.000	Afvalstoffen-heffing	Rioolheffing	Grafrechten
Kosten taakveld incl. rente	1.884	2.242	59
inkomsten taakvelden excl. heffingen	-	-	-
Netto kosten taakveld	**1.884**	**2.242**	**59**
Overhead (incl. rente)	336	279	16
BTW	461	290	-
Totaal toe te rekenen kosten	**2.681**	**2.811**	**75**
Opbrengst heffingen	2.682	2.811	54
Dekking	**100%**	**100%**	**72%**

Leges	kosten	opbrengsten	kostendekking
1. Publiekszaken en Bijzondere wetten etc.	1.076	645	60%
2. Omgevingsvergunningen	1.670	792	47%
3. Alcoholwet, evenementen etc.	70	42	60%
Kostendekking totale tarieventabel	2.816	1.479	53%

Lokale woonlastendruk

De vergelijkingen betreffen 2024, het laatste jaar waarvan de gegevens van alle gemeenten beschikbaar zijn.
De tarieven en lastendruk liggen iets boven het gemiddelde van de ons omringende gemeenten.

Gemeente	inzameling afval		rioolheffing		ozb-tarief	totaal woonlasten	
	1-pers.	meerpers.	1-pers.	meerpers.	eigenaar woning	1-pers.	meerpers.
tarief 2024							
Beuningen	195,02	204,05	223,00	223,00	0,117200	943,15	952,18
Berg en Dal	224,05	319,36	213,00	285,00	0,079600	785,52	952,83
Druten	147,86	216,07	252,00	252,00	0,107100	853,71	921,92
Heumen	163,88	233,26	166,85	166,85	0,119500	894,67	964,05
Nijmegen	15,96	31,93	226,83	226,83	0,178100	1.098,69	1.114,66
Wijchen	216,22	244,44	217,81	217,81	0,099400	856,88	885,10

Bedragen in €; Bron Coelo: Atlas Gemeenten 2024

Kwijtscheldingen

Kwijtscheldingsbeleid
Voor personen met een minimuminkomen is gehele of gedeeltelijke kwijtschelding mogelijk van:

- de onroerendezaakbelasting
- de rioolrechten
- de afvalstoffenheffing (alleen het vast recht)
- de hondenbelasting, uitsluitend voor de eerste hond

Van alle niet genoemde belastingsoorten, zoals leges, verlenen we geen kwijtschelding. Inwoners met de laagste inkomens kunnen voor kwijtschelding in aanmerking komen. Het verlenen van kwijtschelding is aan wettelijke regels gebonden. Hoofdregel is dat de gemeente het kwijtscheldingsbeleid van de Rijksoverheid volgt, zoals geregeld in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Strenger toepassen van deze regels is toegestaan, ruimhartiger toepassen niet. We passen de kwijtscheldingsnorm voor 100% toe volgens de leidraad invordering. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van automatische kwijtscheldingen.

x €1.000	2024	2025	2026	2027	2028
Onroendezaakbelasting	-3	-3	-3	-3	-3
Rioolrecht	-23	-23	-23	-23	-23
Afvalstoffenheffing	-97	-97	-97	-97	-97
Hondenbelasting	-9	-9	-9	-9	-9
Totaal	**-132**	**-132**	**-132**	**-132**	**-132**

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding
Voor een gezonde financiële positie moet de gemeente over voldoende weerstandsvermogen beschikken. Dit houdt in dat de gemeente over voldoende capaciteit beschikt om de financiële risico's op te kunnen vangen die niet zijn afgedekt. De gemeente wil ook voorkomen dat iedere onvoorziene, financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen of dat er juist een onnodig hoge financiële buffer wordt aangehouden.

Het weerstandsvermogen is opgebouwd uit de verhouding tussen twee componenten, het benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit. Het beleid rondom het weerstandsvermogen is erop gericht om de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit ten minste 1,40 te laten zijn. Dit wil zeggen dat de beschikbare weerstandscapaciteit (de teller) minstens gelijk is aan de benodigde weerstandscapaciteit (de noemer). Oftewel dat er genoeg middelen (beschikbare weerstandscapaciteit) aanwezig zijn om de risico's (benodigde weerstandscapaciteit) op te vangen.

Inzicht in het weerstandsvermogen is belangrijk om de continuïteit van de organisatie te kunnen garanderen. In deze paragraaf geven we ook inzicht in de financiële positie van de gemeente met de financiële kengetallen.

Weerstandsvermogen
De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit
Om te komen tot de benodigde weerstandscapaciteit wordt bij de begroting en de jaarstukken geïnventariseerd welke grote financiële risico's de gemeente loopt of zich hebben voorgedaan, waarvoor geen beheersmaatregelen of voorzieningen zijn getroffen en geen verzekering is afgesloten. Op basis hiervan wordt de benodigde weerstandscapaciteit bepaald.

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen en mogelijkheden waarover we direct (kunnen) beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

Reserves maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit. De algemene reserve is vrij aanwendbaar voor nieuw beleid (of het opvangen van tegenvallers in het jaarresultaat). Bestemmingsreserves zijn daarentegen reserves waar de raad een bepaalde bestemming aan heeft gegeven. Bij een bestemmingsreserve is weliswaar sprake van een vastgelegde toekomstige onttrekking, maar er bestaat op dat moment nog geen verplichting. De raad heeft dan ook alle mogelijkheid om de bestemming van deze reserves te wijzigen. Bij bepaling van

de weerstandscapaciteit is evenals voorgaande jaren de algemene reserve als vrij beschikbaar meegerekend.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Reserves		
- Algemene reserve	€	14.736.000
2. Onbenutte belastingcapaciteit	€	0
Totaal	€	14.736.000

Het totaal aan beschikbare weerstandscapaciteit is de algemene reserve inclusief het resultaat over jaar. Bestemmingsreserves zijn niet meegerekend omdat ook in de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2021 als basis de hiervoor genoemde criteria zijn gehanteerd. Uitkomst was om een wenselijk minimum niveau van 140% van de aanwezige risico's aan te houden (ratio 1,4).

Benodigde weerstandscapaciteit
De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit alle risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. We waarderen en beoordelen de geïnventariseerde risico’s. Het waarderen van risico’s gebeurt door een score toe te kennen aan de kans van optreden van een risico en een score aan de financiële gevolgen. We beoordelen de risico’s worden in eerste instantie in de maximale vorm. Vervolgens maken we per risico een inschatting van de verwachting, in een bedrag, dat het risico zich voordoet. We hebben alle risico’s opnieuw tegen het licht gehouden en waar nodig verwijderd of gewijzigd.

Risico's kunnen aanzienlijk veranderen in de tijd naarmate er een grote wisselvalligheid is in ('Rijks) beleid, prijzenen lonen maar ook sterk afnemen als er nieuwe beheersingsmaatregelen worden ingezet in de gemeente waardoor risico's kleiner worden.

Het totaal van de maximale financiële gevolgen van de risico’s is circa € 24.070.000 (structurele risico’s x factor 1,5 plus maximale incidentele risico's). Het totaal van de gekwantificeerde financiële risico’s is € 8.585.000. Zie paragraaf 3.2.5 risicokaart.

Wanneer we de geïnventariseerde risico’s hebben verwerkt in de risicotabel ontstaat het volgende beeld (van de in totaal 40 beschreven risico’s).
De nummers in de risicokaart komen overeen met de aantallen risico’s in het betreffende vak van de risicotabel. Daarmee is direct inzichtelijk hoe de risico’s zich verhouden. Afhankelijk van waar een risico zich op de kaart bevindt, zijn verschillende beheersmaatregelen noodzakelijk.

Gevolgklasse	Kans 1: ≤ 10%	Kans 2: 11% - 30%	Kans 3: 31% - 50%	Kans 4: 51% - 70%	Kans 5: 71% - 90%
Klasse 5 >€ 500.000	2	3	6		1
Klasse 4 >€ 250.000 ≤€ 500.000	3	3	5		1
Klasse 3 >€ 100.000 ≤€ 250.000	2	2	3		
Klasse 2 >€ 25.000 ≤€ 100.000	4	2	4		
Klasse 1 ≤€ 25.000					

Ratio weerstandsvermogen

De gemeenteraad heeft de gewenste minimale score voor de ratio weerstandsvermogen bij het vaststellen van de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2021 vastgesteld op 1,4.

Voor onze gemeente betekent dit op basis van huidige inschattingen een ratio van € 14.736.000 / €8.585.000 = 1,72. Dit is ruim voldoende (zie onderstaande in risicomanagement gebruikte normeringstabel).
De ratio is verbeterd t.o.v. de jaarrekening 2023 door getroffen beheersingsmaatregelen binnen de organisatie waardoor risico's lager ingeschat kunnen worden.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Wettelijk voorgeschreven kengetallen: onderstaand worden de financiële kengetallen weergegeven die op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden vermeld in deze paragraaf. Deze kengetallen hebben allen betrekking op de financiële positie waaronder inzicht in ruimte om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te vangen. Ook geven ze inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid van onze gemeente. Hieronder in tabelvorm de kengetallen inclusief toelichting.

Kengetallen		Gemiddeld Gelderland *	Verloop van de kengetallen Gemeente Beuningen					
			Rek-ening 2023	Be-groting 2024	Meer-jaren be-groting 2025	Meer-jaren be-groting 2026	Meer-jaren be-groting 2027	Meer-jaren be-groting 2028
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden.	64%	28%	16%	32%	65%	86%	106%
	b. met correctie doorgeleende gelden.	57%	23%	11%	26%	59%	80%	100%
2. Solvabiliteitsratio		31%	28,0%	22,4%	24,3%	17,8%	13,0%	8,5%
3. Grondexploitatie		7%	14%	14%	15%	13%	5%	3%
4. Structurele exploitatieruimte		1,45%	1,2%	0,02%	-0,4%	-4,4%	-4,4%	-5,4%
5. Belastingcapaciteit		100%	94%	99%	102%	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kengetallen		Normen Provincie Gelderland		
		Voldoende	Matig	Onvoldoende
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130%	> 130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio		> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie		< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte		> 0%	0%	< 0%
5. Belastingcapaciteit		< 95%	95 - 105%	> 105%

Netto schuldquote (gecorrigeerd)

De netto schuldquote is de verhouding tussen het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. In het verlengde hiervan kennen we ook de zogenoemde “Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen”. Bij deze specifieke quote kijken we naar het effect van door de gemeente verstrekte leningen op de schuldenlast van de gemeente. De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90%. Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog (oranje). Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone

(rood). De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Onze netto schuldquote neemt af door de reguliere aflossingen van de schulden. Door toekomstige investeringen is duidelijk waarneembaar dat ook de quote sterk negatief beïnvloed wordt maar wel 'matig' blijft.

Solvabiliteitsratio
Dit is de mate waarin een gemeente met eigen middelen aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. We drukken dit uit in het percentage eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio is de laatste jaren verbeterd en zal de komende jaren door toename van de schulden verslechteren.

Grondexploitatie
Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale gemeentelijke baten. De boekwaarde van de voorraden grond moeten we meerjarig terugverdienen bij de verkoop. De gronden staan tegen een actuele waarde op de balans. Hoe hoger het percentage, hoe groter het risico dat we de waarde van de grond niet kunnen terugverdienen. Het kengetal grondexploitatie daalt de komende jaren volgens de normen van de Provincie Gelderland richting ‘voldoende’. De daling komt voornamelijk door de stijging in de totale gemeentelijke baten. Ook de verkoop en uitvoering van projecten zorgt voor een daling.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. De belangrijkste structurele baten zijn de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende-zaakbelasting (Ozb). Dit kengetal geeft het verschil tussen de structurele baten en lasten ten opzichte van de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om structurele tegenvallers op te vangen. De structurele exploitatieruimte is voor de komende jaren negatief. Dat betekent dat we structureel minder ontvangen dan we uitgeven.

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft weer hoe de lokale lastendruk in de gemeente Beuningen zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. Het geeft hiermee een indicatie van de ruimte om extra inkomsten uit belastingen te genereren. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden van de gemeente in enig jaar te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar en uit te drukken in een percentage.

Risicokaart

Omschrijving per risicogebied	Kans x Gevolg	Structureel / Incidenteel	Verwacht (V)	Maximaal (M)	Structureel (M)	Structureel (V)	Incidenteel (M)	Incidenteel (V)
Inkomsten								
Ontwikkeling gemeentefonds	3x5	S	500.000	1.000.000	1.000.000	500.000	-	-
Inkomstenderving gemeentelijke belastingen en leges	2x4	I	75.000	300.000	-	-	300.000	75.000
Kapitaalgoederen								
Risico bodemsanering	2x2	S	25.000	50.000	50.000	25.000	-	-
Risico archeologische bodemonderzoeken	3x2	S	50.000	100.000	100.000	50.000	-	-
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	3x5	I	500.000	1.000.000			1.000.000	500.000
Civiele kunstwerken (bruggen en viaducten)	5x5	I	750.000	1.000.000	-	-	1.000.000	750.000
Financiering								
Borgstellingen schuldhulpverlening	3x2	S	50.000	100.000	100.000	50.000	-	-
Maatwerkvoorzieningen Wmo	3x4	S	250.000	500.000	500.000	250.000	-	-
Maatwerkvoorzieningen Jeugd	3x5	S	250.000	500.000	500.000	250.000	-	-
WMO - grote woningaanpassingen	3x3	S	100.000	200.000	200.000	100.000	-	-
Tarieven jeugdbescherming	3x2	S	50.000	100.000	100.000	50.000	-	-
Beschermd wonen	3x4	S	150.000	300.000	300.000	150.000	-	-
Ambulante begeleiding	3x3	S	125.000	250.000	250.000	125.000	-	-
Deelnemingen								
Vitens garantstelling lening	1x3	I	-	186.000	-	-	186.000	-
SWS: Beuningse Boys + hockey garantstelling lening	1x2	I	-	44.000	-	-	44.000	-
Risicoparagraaf VRGZ	1x2	I	9.000	36.000	-	-	36.000	9.000
Vastgoed en kostenverdeelsystematiek VRGZ	2x3	S	50.000	200.000	200.000	50.000		

Risicoparagraaf ODRN	2x2	I	24.500	98.000			98.000	24.500
Risicoparagraaf GGD	1x2	I	7.500	30.000	-	-	30.000	7.500
Risicoparagraaf MGR	1x4	I	121.500	486.000	-	-	486.000	121.500
Doelgroepenvervoer (DRAN) open eind regeling	3x3	I	50.000	150.000	-	-	150.000	50.000
In- en uitteding gemeenschappelijke regelingen	2x3	I	50.000	250.000	-	-	250.000	50.000
Grondexploitatie/woningbouw								
Planschadeclaims	3x4	S	150.000	300.000	300.000	150.000	-	-
Woningbouwopgave	3x5	S	500.000	1.000.000	1.000.000	500.000	-	-
Netcongestie	3x4	S	250.000	500.000	500.000	250.000		
Bovenwijkse voorzieningen	1x5	S	100.000	1.000.000	1.000.000	100.000	-	-
Bouwbeperking a.g.v. stikstof problematiek	2x5	S	200.000	1.000.000	1.000.000	200.000	-	-
Bedrijfsvoering								
Eigenrisicodragerschap WGA/WIA	3x2	S	40.000	100.000	100.000	40.000	-	-
Inkoop, aanbestedingen en contractvorming	2x5	S	150.000	750.000	750.000	150.000	-	-
Wachtgeld wethouders	1x5	S	35.000	700.000	700.000	35.000	-	-
Startersleningen	1x4	S	-	300.000	300.000	-	-	-
Toekomstbestendig Wonen lening	1x4	S	-	390.000	390.000	-	-	-
Stimuleringsleningen	1x3	S	-	110.000	110.000	-	-	-
Duurzaamheidsleningen	1x2	S	-	30.000	30.000	-	-	-
Veiligheid / ondermijning	3x4	I	250.000	500.000	-	-	500.000	250.000
Privacy, informatieveiligheid, datalek	2x4	S	75.000	500.000	500.000	75.000	-	-
Cyber criminaliteit	2x5	S	200.000	1.000.000	1.000.000	200.000	-	-
VPB, BTW, BCF	2x4	S	150.000	500.000	500.000	150.000	-	-
Prijsstijgingen (brandstoffen, materiaalprijzen, zorgkosten etc)	3x5	S	250.000	500.000	500.000	250.000	-	-

Lagere normvergoeding opvang vluchtelingen	3x5	I	635.000	1.270.000	-	-	1.270.000	635.000
Krapte op de arbeidsmarkt	5x4	S	375.000	500.000	500.000	375.000	-	-
Totaal Risico's			*6.547.500*	*17.830.000*	*12.480.000*	*4.075.000*	*5.350.000*	*2.472.500*
Totaal (structureel x 1,5)					*18.720.000*	*6.112.500*		

Weerstandsvermogen maximaal	**24.070.000**	(M)
Weerstandsvermogen verwacht	**8.585.000**	(V)

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding
Kapitaalgoederen zijn eigendommen van de gemeente, zoals wegen, riolering en gebouwen die we duurzaam in stand willen houden. Het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen is financieel gezien een aanzienlijk onderdeel van de begroting en is maatschappelijk gezien van groot belang. Deze paragraaf geeft inzicht in het onderhoud van de kapitaalgoederen.

Wegen
Het kapitaalgoed wegen omvat alle openbare wegen of paden die in beheer zijn bij de gemeente. Voor het kapitaalgoed wegen is in de begroting een voorziening opgenomen.

Effect van de begroting 2025 sluitend aanbieden: Als werkzaamheden worden uitgesteld kan dat op de lange termijn meer kosten en meer risico geven op schade. Als de bermen bijvoorbeeld niet verhard worden moeten diepe gaten in de bermen gevuld worden. Ook kunnen auto's dan schade rijden. Werkzaamheden die betaald worden uit voorzieningen zijn niet geschrapt.

Beheerkader en plannen
Het beheer en onderhoud van het kapitaalgoed wegen is vastgelegd in het Beheerplan wegen 2017-2021. Dit plan beschrijft de aanpak van het risicogestuurd wegenbeheer. Het onderhoud dat we uitvoeren en de financiële middelen die we hiervoor nodig hebben stellen we jaarlijks vast in de wegenplanning.

Toekomstige ontwikkelingen
Ook in 2025 voeren we werkzaamheden uit op het gebied van wegbeheer:

- Risicogestuurd klein onderhoud door de hele gemeente. Zowel van asfalt als van elementenverhardingen.
- In Winssen worden de verhardingen in het oostelijke deel van de Kennedysingel opnieuw aangelegd. Er wordt meegelift met rioolwerkzaamheden.
- In Beuningen wordt ook meegelift met rioolwerkzaamheden. Verhardingen worden opnieuw aangelegd als er rioolwerkzaamheden uitgevoerd worden in de Christinastraat of in Hoeve 2-3. De volgorde en uitwerking wordt eerst onderzocht.
- De bermen hebben onderhoud nodig. In gebieden zonder kolken worden bermen verlaagd om water af te kunnen voeren.
- Het parkeerterrein bij het gemeentehuis wordt opnieuw bestraat.
- Het beheerplan 2017-2021 wordt geactualiseerd op basis van nieuwe inspecties.

Wegen	aantal	eenheid
Asfalt	806.203	m2
Elementen	945.171	m2
Beton	29.766	m2
Overig	6.819	m2
Totaal	1.787.959	m2

Openbare verlichting

Het kapitaalgoed openbare verlichting bestaat uit de lichtmasten, lichtpunten en bijhorende onderdelen in eigendom van de gemeente.

Effect van de begroting 2025 sluitend aanbieden: Als werkzaamheden worden uitgesteld kan dat op de lange termijn meer kosten opleveren. Als de lampen bijvoorbeeld niet vervangen worden door energiezuinige lampen, zullen de stroomkosten hoger zijn.

Beheerkader en plannen

Het beleidskader voor de openbare verlichting is in 2017 vastgelegd in het beleidsplan 'Beuningen buitengewoon verlicht'. In dit plan is beschreven waarom, waar en hoe openbare verlichting wordt toegepast. De openbare verlichting is bedoeld om de verkeersveiligheid, sociale veiligheid en kwaliteit van de leefomgeving te borgen. In Beuningen hanteren we hierbij het standpunt: “licht waar nodig, donker waar mogelijk”.

Toekomstige ontwikkelingen

Ook in 2025 voeren we werkzaamheden uit op het gebied van openbare verlichting:

- Kapotte lampen worden vervangen. Als de locatie geschikt is, gaan we over naar zuinigere LED verlichting.
- Het beleidsplan wordt geactualiseerd. Hierin wegen we bijvoorbeeld af of we versneld over moeten gaan naar LED lampen. Dit bespaart stroomkosten. Ook wegen we af hoe we omgaan met het deel van de openbare verlichting wat ouder is dan de gestelde normen.
- We onderzoeken of verlichting wenselijk is bij een aantal verkeerssituaties op locaties zonder verlichting.

Openbare verlichting	aantal	eenheid
Lichtmasten	5.815	stuks
Armaturen (lichtpunten)	5.945	stuks

Riolering

Het kapitaalgoed riolering omvat het gemeentelijk rioolstelsel voor het afvoeren van vuilwater en teveel aan hemelwater. Onderdeel hiervan zijn niet alleen putten en leidingen, maar ook alle gemalen en meetapparatuur die nodig zijn voor het afvoeren van het vuil- of hemelwater. Voor het kapitaalgoed riolering is in de begroting een voorziening opgenomen.

Effect van de begroting 2025 sluitend aanbieden: Geen of beperkt effect. Dit onderdeel wordt gefinancierd vanuit een doelbelasting die alleen voor dit doel mag worden ingezet.

Beheerkader en plannen

In het beleidsplan Water en Riolering (2023 - 2027) is een financieel overzicht opgenomen voor maatregelen, onderzoeken en beheerwerkzaamheden binnen de periode van het plan.

Toekomstige ontwikkelingen

Ook in 2025 voeren we, naast regulier onderhoud en inspectie, werkzaamheden uit op het gebied van riolering:

- In Winssen leggen we in het oostelijke deel van de Kennedysingel gescheiden riool aan.
- In Beuningen wordt het verbeterd gescheiden riool in wijk De Parken omgebouwd naar gescheiden riool. Hierdoor komt er meer regenwater in de Beuningse Plas. Zo is er minder overlast bij droogte.
- In Beuningen leggen we in de Christinastraat of Hoeve 2-3 gescheiden riool aan. De volgorde en uitwerking wordt eerst onderzocht.
- De omgang met afvalwater van festivals wordt uitgewerkt met betrokken partijen.
- Het beleidsplan wordt in 2024 concreet gemaakt in een beheerplan. In 2025 gebruiken we het beheerplan.
- Beschikbare metingen van de riolering worden gebruikt om problemen uit te zoeken en de werking van rioolobjecten te verbeteren.

Riool	aantal	eenheid	Opmerking
Vrijverval riool	155	km	
Geïnspecteerd	64	%	
Rioolputten	8.177	stuks	
Persleiding	77	km	
Mini-gemalen	437	stuks	
Rioolgemalen	16	stuks	Incl. tunnelgemalen
Berging Bezink Bassins (BBB)	6	stuks	
Straat-/trottoirkolken	10.202	stuks	
Meetlocaties	43	stuks	Overstorts (rioolkant), gemalen, BBB's

Gegevens uit beheersysteem (Infonet)

Water

Het kapitaalgoed water bestaat niet alleen uit het wateroppervlak van de gemeente Beuningen, maar omvat ook de aanwezige duikers, oevers (beschoeiingen), meetapparatuur (grondwater en oppervlaktewater) en de infiltratie- en drainagevoorzieningen.

Effect van de begroting 2025 sluitend aanbieden: Geen of beperkt effect. Dit onderdeel wordt gefinancierd vanuit een doelbelasting die alleen voor dit doel mag worden ingezet.

Beheerkader en plannen

Het onderhoudsregime van veel sloten en waterpartijen wordt bepaald door het beleid van Waterschap Rivierenland. In het Waterplan Beuningen (2005) staat hoe we omgaan met het stedelijk water. De financiële middelen voor het beheer en onderhoud staan in het beleidsplan Water en Riolering 2023-2027.

Toekomstige ontwikkelingen

Ook in 2025 voeren we, naast regulier onderhoud en inspectie, werkzaamheden uit op het gebied van water:

- Opsporen en controleren van duikers. Niet alle duikers zijn opgenomen in het beheer en de kwaliteit is ook niet altijd bekend. Duikers zijn belangrijk voor de hemelwaterafvoer. Een beter inzicht hierin verkleint risico's.
- Actualiseren van het Waterplan Beuningen.

Water	aantal	eenheid	Opmerking
Duikers	5,1	km	
Meetlocaties Neerslag	2		
Meetlocaties oppervlaktewater	22	stuks	
Meetlocaties grondwater	27	stuks	GWMN

Gegevens uit beheersysteem (Infonet)

Groen en Speelvoorzieningen

Groen

De gemeente beheert ruim 200 hectare aan openbaar groen en 19.000 bomen. Het behoud van groen en bomen vraagt om continue onderhoud en beheer. Ook is er budget voor vervanging van bomen en herinrichting van groen.

Beheerkader en plannen

Het dagelijks beheer is uitbesteed en gebaseerd op het groenbestek (Groenbestek RAW en Groenbestek OMOP). Hoe we ons openbaar groen en onze bomen beheren is vastgelegd in het Bomenbeheerplan en het Groenbeheerplan. Beide beheerplannen stellen we in 2024 opnieuw vast.

Toekomstige ontwikkelingen

Het openbaar groen wordt uiterlijk in 2026 opnieuw aanbesteed. Het moment waarop we opnieuw aanbesteden hangt van de integrale afweging van de gemeenteraad. De uitgangspunten van de gemeenteraad en het gemeentelijk Groenbeheerplan en Groenbeleidsplan zijn daarbij leidend.

Speelvoorzieningen

De gemeente Beuningen heeft ruim zestig openbare speelplekken (speeltuinen, voetbalveldjes en basketbalveldjes). Negen speelplekken worden op dit moment beheerd door particuliere speeltuinstichtingen.

Beheerkader en plannen
In 2016 is de Beleidsnotitie Spelen 2016-2026 vastgesteld.

Groen	aantal	eenheid
Bomen	19.200	stuks
Bos	53.000	m2
Bosplantsoen	230.391	m2
Heesters	64.103	m2
Gazon	471.910	m2
Hondenuitlaatveld	35.417	m2
Bodembedekkers	33.340	m2
Ruw gras	1.428.049	m2
Zandondergronden	11.170	m2
Hagen	25.322	m2

Gebouwen
Het kapitaalgoed gebouwen betreft multifunctionele, sport- en welzijnsaccommodaties, dorpshuizen, monumenten en de huisvesting van de gemeente. Voor het kapitaalgoed gebouwen is in de begroting een voorziening opgenomen.

Effect van de begroting 2025 sluitend aanbieden: Als werkzaamheden worden uitgesteld, kan dat op de lange termijn meer kosten opleveren. Als bijvoorbeeld het voorste gedeelte van het gemeentehuis niet wordt opgeknapt, zal er een hoger energieverbruik zijn en kunnen meer reparaties nodig zijn.

Beheerkader en plannen
In het onderhoudsplan gebouwen staan alle sport-, maatschappelijk culturele- en monumentale gebouwen die eigendom zijn van de gemeente of een onderhoudsverplichting hebben. Daarnaast maken het gemeentehuis en de gemeentewerf onderdeel uit van het onderhoudsplan.

Het onderhoudsplan is een jaarlijks uitvoeringsprogramma voor het planmatig onderhoud met bijbehorende kosten.

Toekomstige ontwikkelingen
Ook in 2025 voeren we, naast regulier onderhoud en inspectie, werkzaamheden uit op het gebied van gebouwen:

- Er wordt een nieuw beleidsplan en onderhoudsplan opgesteld. In 2025 gebruiken we het onderhoudsplan voor concrete beheermaatregelen.
- Verbouw of nieuwbouw van de Lèghe Polder wordt onderzocht.
- In de voormalige schoolwoningen aan de Wolfsbossingel (107+109) in Beuningen komen alleenstaande minderjarige vreemdelingen met een verblijfstatus (amv'ers).
- Vastgoed wil graag het aantal aannemers en installateurs gaan minimaliseren door alle contracten opnieuw te beoordelen.

Gebouwen	aantal	eenheid	Opmerking
Bedrijfsvoering	5.549	m2	
Multifunctionele Accommodaties	9.472	m2	
Sport&Recreatie	3.246	m2	
Dorpshuizen*	4.786	m2	* Vastgoed niet in eigendom maar verplichting voor groot onderhoud
Scoutinggebouwen*	1.898	m2	* Vastgoed niet in eigendom maar verplichting voor groot onderhoud
Maatschappelijk / Cultureel / Asdonck	6.330	m2	
Monumenten	473	m2	
Overig Vastgoed	158	m2	
Leegstandbeheer&Verkoop	2.762	m2	
Totaal	34.674	m2	

Civiele kunstwerken

Civieltechnische kunstwerken zijn bruggen, tunnels, keermuren en geluidwanden. Deze werken zijn belangrijke verbindingen in de verkeersstructuren van de wijken en verbindingen in waterstructuren. Daarnaast werken ze als recreatieve elementen en (wettelijke) voorzieningen tegen geluidhinder. Voor het kapitaalgoed civieltechnische kunstwerken is in de begroting een voorziening opgenomen.

Effect van de begroting 2025 sluitend aanbieden: Als werkzaamheden worden uitgesteld, kan dat op de lange termijn meer kosten opleveren. Ook kan het zorgen voor risico's voor de gebruikers. Als bruggen bijvoorbeeld niet goed onderhouden worden, kunnen onderdelen glad worden of eerder aan vervanging toe zijn.

Beheerkader en plannen

Het beheer en onderhoud van de civiele kunstwerken is vastgelegd in het plan Beleid en beheer civieltechnische kunstwerken (2014-2018).

Toekomstige ontwikkelingen

Ook in 2025 voeren we, naast regulier onderhoud en inspectie, werkzaamheden uit op het gebied van civiele kunstwerken:

- Er wordt een nieuw beleidsplan en beheerplan opgesteld. Maatregelen voor 2025 zullen hieruit volgen.
- Van drie bruggen en drie steigers is geconstateerd dat deze in slechte staat zijn. De bruggen worden vervangen of weggehaald. Maatregelen rond de steigers vinden in 2026 plaats en worden in 2025 voorbereid.

Civiele kunstwerken	aantal	eenheid
Bruggen (eigendom)	74	stuks
Bruggen (gedeeld eigendom)	3	stuks
Duiker	4	stuks
Tunnels	1	stuks
Steigers	5	stuks
Keermuur	3.556	m2
Waterbak	1	stuks
Geluidwand	585	m1

Financiering

Inleiding

In de financieringsparagraaf geven we inzicht in de ontwikkelingen rond de meerjarige gemeentelijke financiering en het beleid dat we hierop voeren. In deze paragraaf brengen we ook de bijbehorende risico's in beeld. We geven aan hoe we deze risico's proberen te beheersen.

Doelstellingen

De financiële positie van de gemeente evalueren.

Wat willen we bereiken?

Het doel van de paragraaf Financiering is om de financiële positie van de gemeente op basis van het door de Raad vastgestelde Treasurystatuut te evalueren. Met het Treasurystatuut en de paragraaf Financiering kan de raad invulling geven aan haar kaderstellende en controlerende bevoegdheid.

Ontwikkelingen in 2025

Interne ontwikkelingen

Indien het nodig is, ontwikkelen we het treasurybeleid verder door in 2025.

Rentevisie

Gelet op de zwakke conjunctuur en de daardoor afnemende inflatieverwachtingen zal de ECB de rente naar verwachting niet verder verhogen. In de tweede helft van 2024 zal de centrale bank het depositotarief verlagen. De ECB zal vooralsnog doorgaan met het verminderen van de effectenportefeuille.

Beleid

Het treasurybeleid is gericht op de ondersteuning van de publieke taak van de gemeente. Het heeft een risicomijdend en voorzichtig karakter. Uitgangspunten zijn:

- verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden;
- beschermen van gemeentelijke vermogens – en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden en de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Hieronder staan de relevante beleidskaders vermeld.

1. Wet financiering decentrale overheden (FIDO) (2001)
2. Treasurystatuut (2016)
3. Nota reserves en voorzieningen (2023)
4. Financiële verordening gemeente Beuningen 2023

Risicobeheer

Het risicoprofiel bestaat uit de volgende onderdelen: de renterisico's op de vlottende en vaste schuld, kredietrisico op de uitgezette middelen, koersrisico, liquiditeitsrisico, debiteurenrisico en valutarisico. In de huidige situatie is alleen sprake van de twee eerstgenoemde risico's.

Renterisico's

Renterisico's kunnen worden onderscheiden in:

- renterisico van de vlottende schuld (de kasgeldlimiet) en
- renterisico van de vaste schuld (de renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het maximumbedrag waarvoor we kortlopende financieringsmiddelen (looptijd < 1 jaar) kunnen aantrekken. De kasgeldlimiet stelt daarmee een grens aan het te lopen renterisico op de korte schuld. Als we de kasgeldlimiet overschrijden moeten we overgaan tot omzetting naar langlopende schulden (looptijd > 1 jaar). We stellen de kasgeldlimiet jaarlijks vast. De kasgeldlimiet heeft een omvang van 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten. In onderstaande tabel staan de gegevens vanaf 2025. Voor 2025 betekent dit dat we tot een bedrag van € 7,3 mln. met kort geld mogen financieren.

Toetsing kasgeldlimiet 2025

Kasgeldlimiet	2025	2026	2027	2028
Omvang begroting	86.690	87.891	89.219	91.671
Toegestane kasgeldlimiet				
In % van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag	**7.369**	**7.471**	**7.584**	**7.792**

bedragen x € 1.000,-

Renterisiconorm

Net als bij de korte schuld is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten als gevolg van renteschommelingen bij lange financieringen een belangrijk uitgangspunt. Om de effecten van deze schommelingen te beheersen is in de wet Fido de renterisiconorm opgenomen. Deze norm
heeft tot doel renterisico's op de vaste schuld te beheersen door het aanbrengen van een spreiding in de looptijden van de leningenportefeuille. Door de langlopende financiering te realiseren binnen de kaders van de renterisiconorm beheersen we het renterisico van de langlopende schuld op verantwoorde wijze. In de volgende tabel staan de renterisico's met betrekking tot de vaste schuld.

Toetsing renterisiconorm 2025

Uit onderstaand overzicht blijkt dat onze gemeente in de komende jaren ruim binnen de gestelde normen blijft.

Renterisiconorm	2025	2026	2027	2028
Berekening renterisico				
Renteherzieningen	0	0	0	0
Verplichte aflossingen	5.201	5.047	5.047	3.840
Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
Renterisiconorm				
Begrotingstotaal	86.690	87.891	89.219	91.671
Vastgestelde % gemeenten	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	17.338	17.578	17.844	18.334
Toetsing renterisiconorm				
Renterisiconorm	17.338	17.578	17.844	18.334
Renterisico op vaste schuld	0	0	0	0
Ruimte + / overschrijding -	17.338	17.578	17.844	18.334

bedragen x € 1.000,-

Kredietrisico

Kredietrisico's ontstaan enerzijds door het verstrekken van leningen en anderzijds door het verstrekken van gemeentegaranties. Het Treasurystatuut bepaalt dat uitzettingen en garanties alleen tot stand komen als zij een publieke taak dienen. Bij het beoordelen van verzoeken om leningen of garanties gaan we in elk geval na of voor de sector waarin de organisatie werkzaam is een zogenaamd waarborgfonds bestaat.

Bij onze gemeente kan zich een kredietrisico voordoen bij de geldleningen aan NUON, Vitens N.V. en een aantal verenigingen. De aan ambtenaren verstrekte geldleningen zijn voorzien van een hypothecaire zekerheid. Bij renteherziening van aan ambtenaren verstrekte geldleningen wordt actief gestuurd op het oversluiten naar een andere hypotheekverstrekker. Binnen afzienbare tijd zullen er geen aan ambtenaren verstrekte geldleningen meer op de balans staan.

Renteschema

Renteschema (x € 1.000) +=voordeel/-=nadeel		2025	2026	2027	2028
Externe rentelasten lange financiering	a1	-1.387	1.197	1.010	-1.010
Stelpost rente nieuw op te nemen geldleningen	a1	0	-368	-1.022	-1.507
Externe rentelasten korte financiering	a2	-36	-36	-36	-36
	A	-1.423	793	-48	-2.553
Externe rentebaten over de korte en lange financiering	b	36	10	10	10
Saldo externe rentelasten en rentebaten	**B**	-1.387	803	-38	-2.543
Doorberekende rente aan de grondexploitatie	c1	348	322	240	176
Doorberekende rente van projectfinanciering aan taakvelden	c2	415	430	451	441
De rentebaat van doorverstrekte leningen	c3				
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**C**	763	752	691	617
Rente over eigen vermogen	d1	0	0	0	0
Rente over voorzieningen	d2	0	0	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen interne rente	**D**	0	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente via renteomslag	**E=B+C**	-785	-1.015	-1.525	-1.858
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente via renteomslag	**F**	1.230	1.462	1.976	2.152
Renteresultaat op het taakveld Treasury	**G=E+F**	**445**	**447**	**451**	**294**
Omslagrente berekend		1,68%	2,17%	2,39%	1,79%

Uit bovenstaand schema valt op te maken dat de gemiddelde rente over de komende jaren 2,01% bedraagt. Dit wijkt minder dan 0,5% af van de gehanteerde rekenrente van 2,5%. Derhalve wordt de rekenrente niet aangepast.

Beleggingen

Dit zijn beleggingen als gevolg van deelnemingen in de vorm van aandelen. Voor 2025 gaat het om deelnemingen in onderstaande partijen.

Beleggingen	Aantal aandelen	Boekwaarde 1-1-2025 (x € 1.000)
Leisurelands B.V.	5.148	5,1
Vitens N.V.	24.035	24,0
BNG B.V.	14.040	30,9
Dar	3.416	271,7
Totaal	**46.639**	**331,8**

Financieringsbehoefte

Financieringspositie

Schuldontwikkeling

Voor een (langdurig) financieringstekort dient de gemeente geld te lenen. Voordat we dat doen benutten we eerst de wettelijk toegestane ruimte binnen de kasgeldlimiet Zie voor verdere toelichting hierover het onderdeel risicobeheersing. Het verloop van de leningenportefeuille is in onderstaande tabel weergegeven.

Schuldontwikkeling 2025-2028 Bedragen x € 1.000

	2025	2026	2027	2028
Schulden lang 1-1	44.000	38.800	45.753	62.406
Aflossingen	5.200	5.047	5.347	4.691
Nieuwe leningen	0	12.000	22.000	16.000
Schulden lang 31-12	38.800	45.753	62.406	73.715
Schulden kort (kasgeldleningen)	-	-	-	-

Voor de jaren 2026-2028 is de verwachting dat er nieuwe langlopende leningen aangetrokken moeten worden voor in totaal € 50 miljoen. De werkelijke leenbehoefte en de rentekosten wijken in de praktijk echter altijd af van de ramingen. Zo is het werkelijke investeringstempo, van belang en hebben gewijzigde beleidskeuzes en bijvoorbeeld wijzigingen in het gemeentefonds effect op de leenbehoefte.

Financiering (opgenomen geld O/G)

In het volgende overzicht zijn de aangegane leningen opgenomen. De stand is per 1 januari 2025 en x € 1.000 weergegeven.

Opgenomen vaste geldleningen 2025

Naam geldgever	Oorspr. hoofdsom	Aflossings-wijze	Stortings-datum	Afloop-datum	Coupon-rente	Schuld-restant	Weging in portefeuille
BNG	3.857	Lineair	1-8-2000	1-8-2025	6,0250%	154	0,35%
NWB	13.500	Lineair	2-5-2002	2-5-2027	5,5300%	1.620	3,67%
BNG	15.000	Lineair	1-7-2003	1-7-2028	4,2890%	2.400	5,44%
NWB	7.000	Lineair	16-12-2005	16-12-2030	3,6950%	1.680	3,81%
NWB	13.000	Lineair	2-10-2006	2-10-2031	3,7850%	3.640	8,25%
BNG	16.000	Lineair	2-8-2010	2-8-2035	3,9500%	7.040	15,95%
BNG	20.000	Lineair	9-6-2011	9-6-2036	4,5600%	9.600	21,75%
BNG	10.000	Lineair	19-6-2012	19-6-2027	2,6250%	2.000	4,53%
BNG	20.000	Lineair	3-8-2020	3-8-2040	1,9240%	16.000	36,25%
	118.357					44.134	100,00%

Uitzettingen (U/G)

De gemeente heeft uitsluitend uit hoofde van de publieke taak een beperkt aantal leningen verstrekt. In 2025 gaat het om de in onderstaande tabel opgenomen leningen (x € 1.000).

Risicogroep	Schuld per 1-1				
	2024	2025	2026	2027	2028
Leningen diverse verenigingen en stichtingen	41	22	6	2	0
Blijversleningen (naar toekomstbestendig wonen)	0	0	0	0	0
Duurzaamheidsleningen (naar toekomstbestendig wonen)	0	0	0	0	0
Stimuleringsleningen	550	550	550	550	550
Startersleningen	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Toekomstbestendig wonen	750	750	750	750	750
Hypothecaire geldleningen ambtenaren	560	560	560	560	560
Totaal	**3.401**	**3.382**	**3.366**	**3.362**	**3.360**

Relatiebeheer/ Kasbeheer

De doelstelling van het kasbeheer is het zoveel mogelijk beperken van de dagelijkse kasoverschotten c.q. kastekorten. Dit gebeurt met inachtneming van het minimaliseren van de rentekosten en het maximaliseren van de rentebaten van de saldi op de diverse gemeentelijke rekeningen.

Het betalingsverkeer vindt in 2025 plaats via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Dit gebeurt op basis van de financieringsovereenkomst voor een krediet- en depotarrangement en

elektronisch betalingsverkeer. Op basis hiervan kunnen we beschikken over een direct opneembaar krediet tot een bedrag van € 7 mln via de rekening courant. Het percentage dat voor roodstand wordt berekend bedraagt het Euribor tarief + een opslag van 0,25%. De rekeningen bij de B.N.G. (hoofdrekening, belastingrekening, A.B.W. rekening en bevolkingsrekening) worden voor de bepaling van het totaal saldo automatisch vereffend. Daarnaast hebben we te maken met het verplichte bankieren bij de schatkist (schatkistbeleggen). Dit verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk.

Naast het betalingsverkeer via de BNG vindt er nog beperkt betalingsverkeer plaats via de lokale Rabobank en de ING-bank.

Bedrijfsvoering

Inleiding

Als gemeente werken we voor onze bewoners en we hebben daarvoor afspraken en doelen geformuleerd. In deze paragraaf staan de ontwikkelingen die we willen oppakken en/of uitvoeren om deze afspraken na te komen. We willen de doelen behalen op een zo effectieve en efficiënte manier. Om in te kunnen spelen op alle ontwikkelingen investeren we blijvend in de doorontwikkeling van onze organisatie, teams en individuele medewerkers. De dienstverlening aan onze inwoners blijft daarbij ons vertrekpunt.

Personeel en organisatie

Goed werkgeverschap

In 2024 hebben we onderzoek gedaan naar het concept 'Goed werkgeverschap'. Als goed werkgever zijn we er verantwoordelijk voor dat de medewerkers veilig en (arbotechnisch) verantwoord kunnen werken. Daarnaast willen we een energieneutraal gemeentehuis in 2030. Deze ontwikkelingen gaan hand in hand in ons onderzoek naar de mogelijkheden voor (ver)nieuwbouw. Een goed binnenklimaat is een van de belangrijkste speerpunten.

Strategische personeelsplanning

In 2025 wordt een nieuwe afweging gemaakt van alle opgaves die we hebben en met welke structuur en functies we dat het beste aankunnen. We verbinden dit aan de talenten van onze medewerkers, voor nu en in de toekomst. We gaan aan de slag met strategische personeelsplanning. Oftewel: medewerkers zo laten samenwerken dat zij optimaal bijdragen aan het realiseren van het doel van de organisatie. Het is een manier van kijken, denken en doen voor iedereen in de organisatie. Wat is de opgave en wat is de eigen en gezamenlijke bijdrage daaraan; organisatie,- team- en individueel niveau.
Hierdoor ontstaat een duidelijke koppeling van organisatieontwikkeling met de opgave op al deze niveau's en ontstaat er ruimte om medewerkers meer tot bloei te kunnen laten komen doordat inzicht in talenten vergroot wordt en zij hierop kunnen ontwikkelen. Medewerkers worden bewust betrokken, waardoor draagvlak wordt bevorderd. Dit helpt om de opgave van de organisatie te realiseren.

Vinden, boeien en binden

De arbeidsmarkt is nog steeds flink in beweging. Dat betekent dat we altijd op zoek zijn naar nieuw talent. Traditioneel werven is niet meer van deze tijd. We gaan in 2025 onze werving verder ontwikkelen. We kijken naar hoe we onze werving slimmer en budgetneutraal in kunnen zetten. Het doel is om inhuur te beperken, en te werken met eigen medewerkers, maar dit is altijd in de afweging van onze opgaves. Deze opgaves zijn ingewikkelder en soms ook nieuw. Daar hebben alle gemeentes mee te maken, waardoor er schaarste heerst in vele vakdisciplines. Hierdoor zijn sommige vacatures moeilijk in te vullen. Daarbij komt ook een hoger ziekteverzuim, met veel langdurig uitval. Al met al betekent dit dat we met inhuur en tijdelijke versterking werken, zodat de dienstverlening kan doorgaan.

Op peildatum 1-9-2024 waren er 80 medewerkers ingehuurd. Dit is zowel op structurele functies als op tijdelijk projectmatige werkzaamheden waar middelen voor beschikbaar zijn gesteld. Dit is 30% van ons personeelsbestand, we streven naar een verhouding 80:20.

Ziektverzuim

Ons ziekteverzuim in 2023 was 5,8%, dat is lager dan het landelijk gemiddelde bij gemeentes van gelijke grootte. Dit streven is er voor 2025 ook. Waarbij we extra gaan inzetten op het verminderen van langdurig verzuim, uiteraard daar waar er invloed op uit te oefenen is.

Formatieoverzicht

In onderstaande tabel is de formatie weergegeven van de ambtelijke organisatie (inclusief Munitax) en de griffie. Het betreft de toegestane formatie en bezetting per 1 januari 2024.

Afdeling (in fte)	Toegestane formatie	Bezetting
Griffie	2,89	2,89
Gemeentesecretaris	1	1
Bestuursadvies	1	1
Belastingen en Buitenruimte	51,11	41,11
Beleid en Ontwikkeling	38,07	31,3
Dienstverlening	50,51	44,75
Informatie en Bedrijfsvoering	43,03	34,55
Totaal	**187,61**	**156,6**

Informatievoorziening

Inleiding

In 2024 ronden we Digitaal Ontwikkel Programma 2021-2024 (DOP) af. De digitale transformatie is nog niet afgerond. Ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op, waarbij informatiebeveiliging en privacybescherming een belangrijke rol spelen. De basis van onze informatievoorziening is op orde gebracht met DOP I. Om deze op orde te houden is het belangrijk om niet stil te blijven staan. Maar ook om te kunnen voldoen aan (nieuwe) wet- en regelgeving en aan de verwachtingen van onze inwoners, ondernemers en organisaties, is dit belangrijk. Om de begroting sluitend te presenteren kan een vervolg op DOP I helaas niet worden vastgesteld.

Digitaal Ontwikkel Programma II 2025-2028

In 2024 is DOP II opgesteld maar niet vastgesteld. Dat betekent dat we niet verder kunnen werken aan de digitale transformatie. De implementatie van (nieuwe) wet- en regelgeving en het optimaliseren van onze werkomgeving komt daarmee stil te staan. Dit geldt ook voor informatiebeheer en dienstverlening, de inzet van informatie gestuurd werken en het aanhaken bij landelijke en regionale ontwikkelingen.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)
Informatiebeveiliging is een continu proces dat alle processen van de gemeente raakt. De gemeente verwerkt steeds meer persoonlijke en gevoelige gegevens met steeds meer instanties. Om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van deze gegevens te bewaken, nemen we maatregelen. In 2024 zijn we gestart met het opstellen van een plan van aanpak om tot volwassenheidsniveau 3 te komen. In 2025 zal de focus liggen op het implementeren van de acties die hieruit voortkomen. Denk hierbij, naast het nemen van technische maatregelen, aan dingen als het formaliseren van beleid en het verhogen van bewustzijn rondom informatieveiligheid. Dit sluit ook aan bij nieuwe (Europese) wetgeving die in 2024 ingaat, de NIS2/Cyberbeveiligingswet. Een belangrijke nieuwe taak voor gemeenten hierin is de beveiliging van installaties zoals verkeersinstallaties, gemalen en toegangssystemen.

Privacybescherming
Nieuwe ontwikkelingen in de informatiesamenleving zorgen voor enorme kansen. Inwoners en ondernemers hebben baat bij de economische groei die nieuwe technologieën kunnen opleveren, zoals het Internet of Things (IoT), big data en Artificiële Intelligentie (AI). Maar, deze ontwikkelingen leiden ook tot nieuwe vraagstukken over de bescherming van de privacy, autonomie en grondrechten van inwoners. De gemeente beschermt de gegevens van inwoners en ondernemers en voldoet aan de Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG). Er is steeds een integrale afweging nodig tussen waarden als privacy en informatieveiligheid enerzijds en het oplossen van maatschappelijke opgaven anderzijds. Net als bij informatiebeveiliging zal in 2025 de focus liggen op het invoeren van de acties die voortkomen uit het plan van aanpak om tot volwassenheidsniveau 3 te komen. Ook voor privacybescherming moeten we beleid formaliseren en ons meer bewust zijn van de impact op privacy bij het uitvoeren van onze dagelijkse werkzaamheden. Publieke waarde en ethiek zijn belangrijke onderwerpen, waar we aandacht voor hebben.

Communicatie
Ambities en ontwikkelingen
De samenleving blijft in beweging en onze organisatie daarmee ook. Thema's als betrouwbare overheid, maar ook inclusie en digitalisering zijn voor het team Communicatie belangrijke ontwikkelingen. Het belangrijkste uitgangspunt voor onze communicatie is de (lokale) samenleving. We luisteren, we zijn toegankelijk en we blijven in contact. Om te weten wat er leeft, halen we bij onze inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partners op wat de communicatie- en informatiebehoefte is.

Team Communicatie is verbonden met alle afdelingen binnen de ambtelijke organisatie, het bestuur en de griffie. We ondersteunen en adviseren hen. Gezien de financiële situatie van de gemeente zal in 2025 de nadruk liggen op al bestaande projecten en werkzaamheden. Deze gaan we, waar nodig, verder optimaliseren.

Wat willen we bereiken?

1. In 2025 blijven we investeren in een communicatievaardiger ‘gemeentehuis’.
2. We zetten ons in op eigentijdser communiceren, met gebruik van goed beeld, taal en toon.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We gaan aan de slag met de doorontwikkeling van heldere en duidelijke taal. We organiseren daarvoor trainingen begrijpelijk en helder schrijven en helder adviseren, zodat bijvoorbeeld collegevoorstellen begrijpelijker zijn.
2. We stellen ons continu de vraag: ‘op welke communicatie zitten inwoners en partners te wachten en via welke kanalen bereiken we hen? We zetten in op de juiste middelen zoals website, (digitale) nieuwsbrief, sociale media, lokale media of persoonlijk contact. Ook houden we ons sociale media beleid tegen het licht.
   We kijken daarnaast naar de doorontwikkeling van onze gemeente- en raadspagina in de Maas&Waler.

Kabinetszaken

We blijven inwoners, ondernemers en verenigingen die op bijzondere wijze bijdragen aan de samenleving de erkenning geven die zij verdienen. Dit doen we met Koninklijke onderscheidingen, gemeentelijke onderscheidingen en Koninklijke predicaten. Sinds 2024 hoort hier ook de “waardering topsport prestatie” bij. In 2025 gaan we hiermee verder.

Representatie

Wanneer van het college van B&W wordt verwacht om ergens te handelen, te spreken of aanwezig te zijn, noemen we dit representatie. We streven na om eenheid en professionaliteit uit te stralen. Het proces vanaf het moment dat de uitnodiging binnen komt tot en met aanwezigheid bij de gelegenheid en de persvoorlichting willen we nog beter structureren in 2025. Hiermee willen we ook het college positioneren.

Evenementen

We organiseren een aantal publieke gemeentelijke evenementen, denk daarbij onder andere aan jaarlijkse herdenkingen en vieringen, de doortocht van de 4DAAGSE en Lichtjesavond. Ook in 2025 willen we met onze evenementen inwoners met elkaar verbinden en gemeente Beuningen nog beter op de kaart zetten.

Verbonden partijen

Inleiding

Een gemeente kan taken op drie manieren (laten) uitvoeren: zelf doen, uitbesteden of samenwerken met andere gemeenten. Als een gemeente besluit samen te werken, gaat ze daarvoor samen met één of meer andere gemeenten een verbonden partij aan. Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin een gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Deze rechtspersonen kunnen verschillende juridische vormen hebben, bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling, vennootschap of stichting.

We hebben ons verbonden met diverse partijen die voor het publieke belang werkzaamheden uitvoeren voor de gemeente. In deze paragraaf geven we informatie over deze partijen en de belangrijkste beleidsvoornemens voor komend begrotingsjaar. In de zienswijzen van de raad op de begrotingen van de Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) is hier een voorschot op genomen. De financiële situatie van een GR heeft invloed op de begroting van ons als gemeente en vice versa. Daarin hebben we aangegeven dat er financieel zwaar weer op komst is en riepen we de GR-en op om waar mogelijk kosten te besparen, kritisch te zijn op nieuw beleid en dekking te zoeken binnen de eigen begroting. Door recente negatieve bijstellingen hebben we te maken met flinke tekorten in alle jaarschijven van de meerjarenbegroting. We gaan vanuit collectief opdrachtgeverschap met de andere gemeenten in gesprek om zo ook bij ons verlengd lokaal bestuur vorm te geven aan ombuigingen.

Beleid

Informatieverstrekking en sturing

De jaarlijkse toelichting van de vier grootste Gemeenschappelijke Regelingen (GR-en) op hun kaderbrief wordt regionaal georganiseerd en live uitgezonden. Daarnaast wordt in het voorjaar de toelichting op de begroting en jaarrekening van de verschillende GR'en regionaal georganiseerd als opmaat voor de op te stellen zienswijzen. In het voorjaar wordt daarnaast in Beuningen een carrousel georganiseerd. De ambtelijke accounthouders geven dan samen met de GR'en een toelichting op de activiteiten en de financiële positie, als voorbereiding op de zienswijze. De carrousel vond vanaf 2022 jaarlijks plaats en op basis van de evaluatie in 2024 wordt de frequentie tweejaarlijks.

In 2024 zijn de GR-en aangepast als gevolg van wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR). De WGR bevat regels voor de inrichting en het functioneren van de samenwerking. Met de wijziging van de WGR veranderen in de planning- en controlcyclus een aantal zaken. De wijzigingen kunnen de invloed van gemeenteraden versterken.

De sturing op de GR'en blijft voortdurend inspanning en aandacht vragen. Als gemeente hebben we een dubbele rol: die van eigenaar en die van opdrachtgever. Dit vraagt om bewustzijn welke rol aan de orde is, en om schakelen tussen deze rollen. Daarnaast vindt dit proces plaats in gezamenlijkheid met de andere gemeenten.

In 2024 hebben we in de zienswijzen op de begrotingen van de Gemeenschappelijke Regelingen aangegeven dat er financieel zwaar weer op komst is en riepen we de GR-en op om waar mogelijk kosten te besparen, kritisch te zijn op nieuw beleid en dekking te zoeken binnen de eigen begroting. Door recente negatieve bijstellingen hebben we te maken met flinke tekorten in alle jaarschijven van de meerjarenbegroting. We gaan vanuit collectief opdrachtgeverschap met de andere gemeenten en de GR-en in gesprek om zo ook bij ons verlengd lokaal bestuur vorm te geven aan ombuigingen.

Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ), Nijmegen

Openbaar belang

De Veiligheidsregio (VRGZ) is opgericht op 1 januari 2004 en bestaat uit de Regionale Brandweer Gelderland-Zuid (RBGZ), de gemeenschappelijke Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen Gelderland-Zuid (GHOR) en de Regionale Ambulancevoorziening Gelderland-Zuid (RAV). De VRGZ behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van hulpverlening en veiligheid op een aantal taken. De kernactiviteiten van de VRGZ zijn:

- Het instellen van de operationele dienstverlening van brandweer, ambulancezorg en meldkamer
- Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's en over het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises
- Het organiseren van de rampenbestrijding en crisisbeheersing

Deze kernactiviteiten worden de komende beleidsperiode gecontinueerd.

Wat willen we bereiken?

In het Regionaal Beleidsplan (RBP) 2024 – 2027 vormt de kapstok van jaarplannen en -activiteiten. De speerpunten zijn: sterk netwerk, wendbare en weerbare organisatie en informatiemanagement.

Wat gaan we daarvoor doen?

In dat kader voert de VRGZ in 2025 de volgende activiteiten uit voor de programma's Crisis- en rampenbestrijding en ambulancezorg:

Sterk netwerk

- Doorontwikkeling VRGZ als netwerkorganisatie
- Actualiseren adviesfunctie brandweer
- Versterken bovenregionale samenwerking
- Inrichten acute zorgcoördinatie

Wendbare en weerbare organisatie

- Versterking crisisbeheersing
- Weerbare brandweerorganisatie inrichten
- Kennisopbouw, trainen en oefenen van nieuwe crises en nieuwe risico's brandweer
- Inrichten nazorg eigen medewerkers
- Ontwikkelen expertise overdracht naar nafase

Informatiemanagement

- Visie ontwikkelen informatiegestuurde veiligheid (bij de brandweer)
- Doorontwikkeling Veiligheidsinformatieknooppunt
- Risicomonitoring door de GHOR

VRGZ	2025	2024
Balanstotaal	84.175	87.362
Eigen vermogen	7.870	8.589
Vreemd vermogen	76.305	78.773
Totaal exploitatie	104.594	97.747
Beuningen deelname %	3,51%	3,51%
Gemeentelijke bijdrage	1.792	1.713
Inventarisatie risico's	3.997	5.143
Weerstandsvermogen	75%	61%
Risico tekort Beuningen	36	88

Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO), Wijchen

Openbaar belang
Het Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Gelderland Zuid (IBO) is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Beuningen, Heumen, Berg en Dal, Druten en Wijchen. In het belang van voorkoming en bestrijding van sociale zekerheidsfraude is deze gemeenschappelijke regeling bedoeld om te voorzien van bijzondere controle op naleving van de sociale zekerheidswetgeving; opsporing en misbruik van de Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning, Wet inburgering 2021, Ioaw en Ioaz-uitkeringen.

De sociaal rechercheurs van het IBO doen voor bovenstaande gemeenten onderzoek naar mogelijke gevallen van uitkeringsfraude. De rechercheurs hebben specifieke opsporingstaken in het strafrecht (horen van verdachten en getuigen, volgen, observeren en zo nodig aanhouden van personen) en onderzoeken of uitkeringen onterecht zijn uitgekeerd. Is dat het geval, dan moeten mensen het bedrag terugbetalen. Daarnaast adviseren ze klantmanagers van de gemeente in niet-strafrechtelijke onderzoeken naar misbruik van de sociale zekerheidswetgeving. Op die manier proberen we te voorkomen dat inwoners te maken krijgen met hoge terugvorderingsbedragen door fraude.

IBO	2025	2024
Balanstotaal	160	148
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	160	148
Totaal exploitatie	555	561
Beuningen deelname %	19,5%	16,4%
Gemeentelijke bijdrage	108	92
Inventarisatie risico's	n.v.t.	n.v.t.
Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	n.v.t.	n.v.t.

Milieusamenwerking en afvalverwerking Regio Nijmegen (MARN), Nijmegen

Openbaar belang
De MARN is een gemeenschappelijke regeling met acht deelnemende gemeenten in de regio Nijmegen. De gemeenschappelijke regeling behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van milieu, waaronder in ieder geval een doelmatige en milieu-hygiënisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen. In het bijzonder houdt de GR MARN zich bezig met het aandeelhouderschap in ARN B.V.

De MARN heeft geen gronden meer in eigendom en de projectorganisatie is opgeheven. De MARN verzorgt vanuit de GR zelf actief geen projecten meer. De GR blijft in stand en richt zich dus vooral op de rol van aandeelhouder en leverancier van afval en grondstoffen aan ARN B.V. Daardoor blijven onderwerpen over afval en aan te leveren grondstoffen een rol spelen. Het secretariaat van GR MARN is gevestigd bij Dar NV.

De verkenning van de toekomst van GR MARN, mede in relatie tot de energietransitie, leidde tot de ontwikkeling van de MARN naar een MARN+. De plus staat voor een actievere invulling van het aandeelhouderschap in de ARN een het benutten van dit aandeelhouderschap bij de energietransitie. Voor 2024 en 2025 is een bedrag in de begroting opgenomen als werkbudget voor uitgaven in het kader van MARN+. Dit betreft de inzet om in samenwerking met ARN de energietransitie in de regio mede vorm en inhoud te geven. Dit kan onder andere aangewend worden voor beleidsadvies, inhuur inhoudelijke expertise of een onafhankelijk onderzoek. In 2025 wordt na een evaluatie beoordeeld of dit gecontinueerd wordt.

MARN	2025	2024
Balanstotaal	8.928	9.443
Eigen vermogen	7.282	7.657
Vreemd vermogen	1.645	1.786
Totaal exploitatie	446	316
Beuningen deelname %	8,00%	8,00%
Gemeentelijke bijdrage	-37	-37
Inventarisatie risico's	n.v.t.	n.v.t.
Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	n.v.t.	n.v.t.

Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)

Openbaar belang
De ODRN voert voor de deelnemers taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in het kader van het omgevingsrecht. Naast milieutaken zijn vanaf 1 januari 2017 ook de BRIKS-taken (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen) uitbesteed aan de ODRN.

Versterking VTH-stelsel
Vanuit het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH) zijn zes robuustheidscriteria vastgesteld. In een plan van aanpak (aangeleverd bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is aangeven hoe ODRN vóór april 2026 gaat voldoen aan deze robuustheidscriteria. Dit betekent dat in de begroting aanpassingen zijn opgenomen voor bijvoorbeeld het opleidingsbudget. Verder gaat het plan van aanpak over het voldoen aan de kwaliteitscriteria. De ODRN heeft subsidie aangevraagd voor het uitvoeren van een aantal interne projecten. Eind 2024 eindigt het landelijke programma maar in 2025 vindt nog een groot deel van de implementatie binnen de ODRN plaats, waaronder:
- uitvoeren van het Plan van aanpak Robuustheid en invoeren financieringssystematiek;
- bijdragen aan samenwerking bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving;
- invoeren informatiemodel Milieubelastendeactiviteiten (mba's) en Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV);
- invoeren regionale planning Big-8 via uniforme processtappen en formats;

Binnen het IBP VTH worden in 2024 alle omgevingsdiensten gevisiteerd om continu te leren en verbeteren. In 2025 wil ODRN de aanbevelingen van deze visitatie én de Rode Draden-rapportage over alle visitaties vertalen naar verbeterpunten in een Kwaliteitsprogramma. Het Kwaliteitsprogramma richt zich ook op beheer en borging van de kwaliteit.

Uitvoeringsprogramma ODRN
Het nieuwe regionaal VTH-beleid is vastgesteld. Het opzetten van een Uitvoeringsprogramma is hier een uitvloeisel van. Voor 2025 stelt de ODRN samen met de deelnemende gemeenten een regionaal uitvoeringsprogramma op. Hierin worden gezamenlijke aandachtspunten opgenomen, naast de maatwerkwerkzaamheden per opdrachtgever. Aangezien er een beperkte capaciteit bij de ODRN voorhanden is, is het ook zaak dat de opdrachtgevers aangeven waar minder inzet van de ODRN nodig is.

Werkplan
De geplande werkzaamheden van de ODRN worden jaarlijks vastgelegd in een Werkplan. Dit Werkplan bevat een beschrijving van de reguliere werkzaamheden voor de BRIKS- en Milieutaken. Op basis van ervaringscijfers van voorgaande jaren is een begroting gemaakt van de benodigde inzet en kosten. De bijdrage voor de ODRN wordt in 2025 verhoogd door een stijging van het uurtarief. Deze stijging is nodig vanwege een hoger opleidingsbudget, een hoger ziekteverzuim en meer inhuur dan genormeerd. Ook moeten we er rekening mee houden dat de legesopbrengsten dalen omdat er onder de Omgevingswet minder vergunningplichtige activiteiten zijn.

Doorontwikkeling organisatiestructuur

Gemeente Nijmegen heeft besloten om de BRIKS-taken terug te nemen vanaf 2025. Dit heeft een grote impact op het werkpakket en de robuustheid waarmee ODRN de BRIKS-taken kunnen uitvoeren. Ook brengt dit een verschuiving van personeel en taken met zich mee. Dit wordt meegenomen in de doorontwikkeling van de organisatiestructuur. In de doorontwikkeling wordt ook de opgave meegenomen om van de omgevingsdienst een robuustere dienst te maken. Meer een kennisorganisatie die met haar expertise het werk en de wensen van de deelnemers tot uitvoer brengt.

Datagestuurd werken

In het VTH-domein wordt steeds meer de beweging gemaakt naar het datagestuurd werken. Het aantal controles is bijvoorbeeld niet meer zo belangrijk, maar wel het effect van deze controles op de leefomgeving. Het doel is om de capaciteit in te zetten waar dit de grootste impact heeft (risicogestuurd). Dit betekent dat de ODRN andere informatie, zoals bijvoorbeeld de uitstoot, moet gaan vastleggen om op outcome te kunnen monitoren. Dit een grote mentaliteitsverandering vergt moeten ook de datasystemen hierop aangepast worden.

ODRN	2025	2024
Balanstotaal	3.206	3.242
Eigen vermogen	203	203
Vreemd vermogen	3.003	3.039
Totaal exploitatie	23.819	30.827
Beuningen deelname %	10,02%	7,96%
Gemeentelijke bijdrage	2.387	2.453
Inventarisatie risico's	1.384	1.487
Weerstandsvermogen	15%	14%
Risico tekort Beuningen	99	68

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), Nijmegen

Openbaar belang
De Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland-Zuid is opgericht op 1 juli 2013 na de fusie van GGD Regio Nijmegen en GGD Regio Rivierenland. De hoofdtaak van de GGD is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van inwoners op alle leeftijden op grond van de Wet Publieke Gezondheid (WPG). Dit doet de GGD samen met de inwoners, maar ook met partners in zorg, onderwijs, welzijn en veiligheid.
Speciale aandacht gaat uit naar kwetsbare groepen in de samenleving. Een gemeente moet voor de uitvoering van gezondheidstaken een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in stand houden (artikel 14 lid 1 WPG).

Meerjarenstrategie

De strategisch-inhoudelijke ontwikkelrichting van de GGD is beschreven in de meerjarenstrategie. Het algemeen bestuur (AB) van de GGD heeft in april 2024 de meerjarenstrategie 2024-2027 vastgesteld.

De strategische thema's waar de GGD in de periode 2024 - 2027 op inzet zijn:

1. Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering
2. Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie
3. Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonerondersteuning
4. Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein.

Wat willen we bereiken?
Belangrijke doelen in voor 2025 zijn:
Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering

- Meer verdieping aanbrengen aan inzichten over publieke gezondheid.
- Toewerken naar een meer datagedreven GGD.

Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie

- Versterken van een preventieve infrastructuur in gemeenten en de regio.
- Zorgdragen dat kinderen en jongeren lichamelijk, psychisch en sociaal gezond en veilig opgroeien.

Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonersondersteuning

- Bijzondere Zorg: het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting van kwetsbare mensen.
- Bijzondere Zorg: doelmatig en doeltreffend uitvoeren van de Centrale toegang beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
- Veilig Thuis: een veilig thuis voor iedereen, jong en oud.

Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein

- Gezondheidsbescherming van inwoners tegen infectieziekten, ongunstige milieufactoren en seksuele gezondheidsrisico's.
- Bijdragen aan kwaliteitsborging forensische opsporing.

- Bijdragen aan veilige en kwalitatieve ondersteuning in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning.

Wat gaan we daarvoor doen?

Informatiegestuurde aanpak als basis voor betrouwbare advisering

- Doorontwikkelen van dashboards en optimaliseren van gegevensmanagement.
- Meer inzetten op digitale dienstverlening en implementeren nieuwe wettelijk regels gegevensuitwisseling in de zorg.

Adviseren over preventie en vormgeven groepsgerichte preventie

- Op gemeentelijk niveau uitvoeren van gezondheidsprogramma's.
- Netwerkversterking met ketenpartners 0-4 en op en rond scholen.

Versterken samenwerking zorg en veiligheid ten behoeve van betere inwonersondersteuning

- Bijzondere Zorg: aandachtsfunctionaris Meldpunt Bijzonder Zorg (MBZ) en de Centrale toegang hebben per gemeente voor verbinding met het lokale netwerk.
- Bijzondere Zorg: goede aansluiting tussen de geestelijke gezondheidszorg en het sociaal domein.
- Veilig Thuis: sturen op doorstroom en uitstroom en beheersen van de wachtlijsten en verlagen van het ziekteverzuim.

Gezondheidsbescherming en -bevordering in het sociale en fysieke domein

- Uitvoeren extra taken pandemische paraatheid en opzetten GGD-brede vaccinatievoorziening.
- Adviseren over (negatieve) invloeden van milieufactoren op de gezondheid.
- Forensische geneeskunde: samenwerking met andere gezondheidsregio's om kwetsbaarheid te ondervangen en te komen tot integrale aanpak.

Extra uitgaven in GGD-begroting van 2025 bovenop de indexering en verplichtingen op grond van wet- en regelgeving uitgaan, zijn onder meer bedoeld voor het op niveau houden van het Wmo-toezicht, een structurele ophoging voor het opvangen van de stijgende instroom bij Bijzondere Zorg, hogere personeelskosten in verband met de schaarste aan forensische artsen en meerkosten voor de nieuwbouw van de GGD.

GGD Geldeland-Zuid	2025	2024
Balanstotaal	24.775	30.752
Eigen vermogen	2.181	2.297
Vreemd vermogen	22.594	28.455
Totaal exploitatie	52.391	46.217
Beuningen deelname %	5,51%	5,36%
Gemeentelijke bijdrage	1.752	1.595
Inventarisatie risico's	3.214	3.236
% Weerstandsvermogen	46%	49%
Risico tekort Beuningen	96	89

Munitax, (Beuningen)

Openbaar belang
Munitax is een uitvoeringsorganisatie van vijf gemeenten die het gehele belastingproces uitvoert, van aanslagoplegging tot inning. De totale kosten van € 5,3 miljoen worden verdeeld op basis van afgenomen producten (aantal objecten, aanslagen, hondenregistraties, bijzondere aanslagen, dwangbevelen en kwijtscheldingen).

(x € 1.000)

Munitax	2025	2024
Balanstotaal	n.v.t.	n.v.t.
Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
Totaal exploitatie	5.262	5.343
Beuningen deelname %	17,77%	18,10%
Gemeentelijke bijdrage	935	967
Inventarisatie risico's	n.v.t.	n.v.t.
Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	n.v.t.	n.v.t.

Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN)

Openbaar belang
De gemeenschappelijke regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) voert in opdracht van 18 gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen het doelgroepenvervoer uit. Het doel van de BVO DRAN is het bieden van kwalitatief goed vervoer tegen aanvaardbare kosten aan inwoners met beperkingen. Daardoor neemt de zelfredzaamheid van inwoners toe.

Tot de taken van de BVO DRAN behoren de reguliere werkzaamheden, zoals contract-management, monitoring, het operationeel aan- en bijsturen en het onderhouden van de contacten met diverse partners, bijvoorbeeld provincie Gelderland. Daarnaast vraagt de doorontwikkeling van de vervoersorganisatie zelf aandacht. Een derde taak van de BVO DRAN is het samen met gemeenten uitvoeren van maatregelen om de kosten te beheersen. In Beuningen verzorgt de BVO DRAN in 2025 naast het vraagafhankelijk vervoer (het zogenaamde sociaal vervoer of Wmo-vervoer) ook het leerlingenvervoer en het Jeugdwet vervoer.

De gemeente en de BVO DRAN werken samen om grip te krijgen op de kostenontwikkeling, gezien een voortdurende stijging van de kosten. Dit wordt veroorzaakt door hoge indexeringen (vervoer en callcenter) en de overgang naar zero emissie-doelgroepenvervoer. De kostenontwikkeling hangt ook samen met de instroom van reizigers met een Wmo-pas. Door de toenemende vergrijzing zal de vraag naar het vraagafhankelijk vervoer toenemen. De gemeente is verantwoordelijk voor de toegang tot het doelgroepenvervoer.

Wat willen we bereiken?
- Beheersbaar houden van de kosten doelgroepenvervoer;
- Behouden van kwalitatief goed vervoer;
- Inzet op duurzaamheid.

Wat gaan we hiervoor doen?

Beheersbaar houden van de kosten doelgroepenvervoer
- Onderzoek blijven doen naar beleidsmatige beheersmaatregelen die effect hebben op de kostenontwikkeling;
- Kostenbewustzijn in de toegang bespreken;
- Zelfstandigheid reizen leerlingen bevorderen;
- Samen met BVO DRAN kostenontwikkelingen in het vervoer transparant houden en samen optrekken;
- Effecten van Buurtvervoer Perspectief monitoren en stimuleren.

Behouden van kwalitatief vervoer
- Monitoren cliëntervaringsonderzoeken over het doelgroepenvervoer;
- Relevante kwaliteitsonderdelen opnemen als eis in programma van eisen bij aanbestedingen.

Inzet op duurzaamheid

- Ambitie zero emissie.

Beleidskaders

- Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Beuningen 2024
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Beuningen 2015
- Verordening bekostiging Leerlingenvervoer gemeente Beuningen 2022
- Beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Beuningen 2020

(x € 1.000)

BVO DRAN	2025	2024
Balanstotaal	12.000	11.000
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	12.000	11.000
Totaal exploitatie	28.387	25.692
Beuningen deelname %	-2,9%	-2,3%
Gemeentelijke bijdrage	771	704
Inventarisatie risico's	n.v.t.	n.v.t.
Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	150	150

Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR), Nijmegen

Werkbedrijf
Missie van WerkBedrijf Rijk van Nijmegen (WBRN):
WBRN heeft als kerntaak het faciliteren, ontwikkelen en begeleiden van werkzoekenden in een kwetsbare positie naar een baan op de arbeidsmarkt in het Rijk van Nijmegen.
Doelen voor het komende jaar

- 1600 plaatsingen op werk, waarvan 900 parttime plaatsingen
- 1100 mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te hebben (gehad).
- Aanbieden van het programma ‘Op Weg naar Werk’ aan 475 personen voor arbeidsmatige dagbesteding.

De Bijdrage voor WerkBedrijf wordt in 2025 berekend op basis van de Berenschot-methode. Voor de zes kleinere gemeenten betekent dit een stijging ten opzichte van vorig jaar, zoals besloten in het raadsvoorstel 'Beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie 2024-2027 Regio Rijk van Nijmegen: Klaar voor nieuwe kansen' op 19 december 2023. De Berenschot-methode bepaalt hoeveel de deelnemende gemeenten van WerkBedrijf ontvangen in hun algemene uitkering voor re-integratietaken. Omdat we in 2025 meer geld ontvangen voor re-integratietaken, dragen we ook meer bij.

Beleidskader
De kern van WerkBedrijfs dienstverlening is verankerd in het nieuwe strategisch beleidskader Arbeidsmarkt en Raadsvergadering re-integratie 2024-2027 regio Rijk van Nijmegen 'Klaar voor nieuwe kansen!’. Dat begin 2024 door de gemeenteraad is vastgesteld. Met dit beleid herzien we de visie op de kandidaten van WerkBedrijf en versterken we de samenwerking met andere partijen in de regionale arbeidsmarkt.
In 2025 kunnen zich de volgende financiële risico's voordoen:

- Verdere ontschotting van het Participatiebudget in het gemeentefonds en daling van het BUIG-macrobudget.
- Nieuwe financieringsregelingen voor nieuw beschut vanuit de Participatiewet.
- Eventueel uittreden van een de van deelnemende gemeente.
- Afbouw WSW budget en stijging gemiddelde loonkosten SW medewerkers.

Openbaar belang
De Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) is naast een uitvoeringsorganisatie hét platform voor de regiogemeenten om zaken met elkaar af te stemmen en de verdere toekomstige samenwerking vorm te geven. In het besef dat gemeentelijke samenwerking steeds belangrijker is, wil de MGR daar een nieuwe impuls aan geven.
Het MGR bestaat uit WerkBedrijf Rijk van Nijmegen (WBRN) en de iRvN. In WBRN slaan de deelnemende gemeenten, het UWV en andere organisaties de handen ineen om de doelstellingen uit de Participatiewet te realiseren en mensen naar een (betaalde) baan te leiden.

IRvN
We zien dat onze informatievoorziening steeds beter op orde is. Samen met iRvN houden we aandacht voor de basis maar gaan we ook kijken naar nieuwe ontwikkelingen. Dat gaat niet alleen over innovatie, maar ook over de implementatie van nieuwe wetgeving die zich richt

op de digitale transformatie. Informatiebeveiliging blijft een belangrijk aandachtspunt, waarin we gezamenlijk blijven optrekken om te zorgen voor een continue verbetering van onze beveiliging. Samen met iRvN kijken we naar de mogelijkheden om regionaal gezamenlijk op te trekken in ontwikkelingen en meer gebruik te maken van elkaars kennis en kunde.

Openbaar belang
De afgelopen jaren is informatievoorziening steeds belangrijker geworden in onze maatschappij. Het snel verkrijgen, verwerken, (waar nodig) delen en versturen van informatie is een zeer belangrijke randvoorwaarde om als gemeente goed te kunnen functioneren voor inwoners, andere overheden, bedrijven en instellingen.

(x € 1.000)

MGR	2025	2024
Balanstotaal	29.086	31.593
Eigen vermogen	0	0
Vreemd vermogen	29.086	31.593
Totaal exploitatie	107.256	106.793
Beuningen deelname %	6,7%	6,3%
Gemeentelijke bijdrage	6.405	5.776
Inventarisatie risico's	5.852	3.624
% Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	472	292

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Openbaar belang

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is opgericht op 1 januari 2021 en bestaat uit de volgende 17 regio-gemeenten: Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar. Montferland is per 1 januari 2025 uitgetreden.

Er wordt gewerkt vanuit de visie en de regionale agenda met vijf opgaven:

- Verbonden regio (mobiliteit en bereikbaarheid)
- Productieve regio (economie en arbeidsmarkt)
- Circulaire regio (duurzaamheid, klimaat en energie)
- Ontspannen regio (leefbaarheid, natuur & landschap, cultuur en erfgoed)
- Groene groeiregio (woningbouw en leefomgeving)

De totale bijdrage neemt ten opzichte van 2024 met € 0,46 toe. Oorzaken zijn o.a. de inflatie en de stijging van de cao-lonen.

Wat willen we bereiken?

De GMR staat voor de uitdaging van groene groei. We willen zó omgaan met de groei van wonen, werken en mobiliteit dat we een balans vinden tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. De ambities:

- We positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland.
- We profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050.
- We werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans.

Jaarlijks worden de plannen beschreven in de meerjarige regionale agenda.

Wat gaan we hiervoor doen?

Via de Bestuurlijk Opgaveteams en ambtelijke werkgroepen werken we aan de regionale Opgaven, aan de hand van de regionale agenda 2025-2028. We dragen bij en vergelijken de regionale plannen met de lokale plannen en kijken waar kansen liggen. Voor Beuningen gaat veel aandacht uit naar de opgave Groene Groei. De Verstedelijkingsstrategie wordt geconcretiseerd in een verstedelijkingsprogramma.

(x € 1.000)

Groene Metropoolregio Arnhem-nijmegen	2025	2024
Balanstotaal	4.943	5.040
Eigen vermogen	100	100
Vreemd vermogen	4.843	4.940
Totaal exploitatie	9.906	8.121
Beuningen deelname %	3,60%	3,87%
Gemeentelijke bijdrage	269	254
Inventarisatie risico's	n.v.t.	n.v.t.
Weerstandsvermogen	n.v.t.	n.v.t.
Risico tekort Beuningen	n.v.t.	n.v.t.

Aandelen

De gemeente bezit aandelenpakketten bij Bank Nederlandse Gemeenten B.V., Vitens N.V. en Leisurelands B.V. waarbij we bestuurlijke zeggenschap hebben tijdens de Algemene Vergadering voor aandeelhouders.

Grondbeleid

Inleiding

Grondbeleid is om twee redenen van belang: vanwege de relatie met de doelstellingen van de programma's en vanwege het financiële belang en de risico's. In deze paragraaf beschrijven we de visie op het gemeentelijk grondbeleid, de uitvoering, financiële resultaten en risico's.

Beleid

Hoofdlijnen grondbeleid

De kaders voor het gemeentelijk grondbeleid zijn vastgelegd in de nota Grondbeleid 2018-2022, inclusief nieuwe wet- en regelgeving. De nota wordt in de komende begrotingsperiode geactualiseerd. In de nota staat dat we terughoudend blijven in een keuze voor een actief grondbeleid. De regierol bij ruimtelijke ontwikkelingen vullen we in met een faciliterend grondbeleid waarbij we initiatieven van marktpartijen ondersteunen. De gemeente streeft daarnaast naar een volledig kostenverhaal, bij voorkeur via anterieure overeenkomsten. De uitgifte/verkoop van grond en vastgoed is marktconform.
Burgemeester en wethouders stellen jaarlijks een grondprijzenbrief vast voor de te hanteren grondprijzen. De belangrijkste woonopgaven voor de gemeente zijn vastgelegd in de woonvisie. In deze visie houden we rekening met de huidige en toekomstige ontwikkelingen op de woningmarkt, ontwikkelingen in de bevolking en trends op het gebied van wonen en ontwikkelingen in het klimaat.

Uitvoering grondbeleid

Voor de komende jaren kiezen we voor faciliterend grondbeleid. Als we door bepaalde ontwikkelingen actief grondbeleid gaan voeren, leggen we dit per project voor aan de raad. We lichten dan toe waarom actief grondbeleid in die situatie noodzakelijk is en welke risico's dit met zich meebrengt.

Met een raadsbesluit volgt het besluit een complex in exploitatie te nemen door het goedkeuren van een exploitatieopzet. Hiermee zetten we Materiële Vaste Activa (MVA) gronden en terreinen om naar Bouwgrond in Exploitatie (BIE). Als de raad een grondexploitatie vaststelt, is er dus sprake van een BIE, waarbij de prognose van alle inkomsten en alle uitgaven vaststaat in het plan.

Actuele prognose

Ieder jaar actualiseren we de grondexploitaties van de BIE's. Bij grondexploitaties hebben we te maken met aanpassingen, lange looptijden en voortschrijdende planinzichten. De financiële consequenties van de aanpassingen, ontwikkeling van de boekwaarde, nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten per complex maken we inzichtelijk in de jaarrekening.

Reserves en risico's

Onttrekkingen en toevoegingen aan de algemene reserve vinden plaats bij het treffen van een voorziening voor een grondexploitatie met een begroot verlies of indien een grondexploitatie met positief resultaat wordt afgesloten. De risico's staan beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Ontwikkelingen

Aan de slag met het Omgevingsprogramma Woningbouw
Voor de eerste twee deelgebieden is het Omgevingsprogramma Woningbouw vastgesteld, dit geeft een overkoepelend toekomstbeeld voor potentiële ontwikkellocaties in Winssen en Ewijk. In 2024 is er hard gewerkt om dit programma te vertalen naar de projecten Winssen-Zuid en Ewijk-Zuid en West. Ter aanvulling op het Omgevingsprogramma Woningbouw 2.0 (Ewijk) is gekeken of een aantal inbreidingslocaties in Ewijk geschikt is voor woningbouw in de toekomst. Deze quickscan is inmiddels afgerond. Een vervolg aan de quickscan en de uitwerking van het omgevingsprogramma voor de kernen Beuningen en Weurt en het oeverwallengebied wordt momenteel nog niet verwacht. We focussen ons op de plannen Ewijk-Zuid en West en Winssen-Zuid.

Nota kostenverhaal Ewijk
November 2022 heeft de gemeenteraad het Omgevingsprogramma 2.0 en daarmee het Structuurmodel Ewijk vastgesteld. De gebiedsontwikkelingen die hier uit voortkomen, en Ewijk-Zuid en West in het bijzonder, vragen de nodige publieke investeringen. De voornaamste hiervan is de nieuwe ontsluitingsweg Ewijk (vanaf de Van Heemstraweg tot aan de Schoenaker). De gemeente is wettelijk verplicht de kosten te verhalen op degenen die profiteren van deze investeringen. Het doel hiervan is een eerlijke verdeling van de kosten van ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren, zodat niet alleen de gemeenschap als geheel, maar ook de direct betrokken partijen zoals projectontwikkelaars en/of grondeigenaren hun deel bijdragen aan de kosten betalen. Om dit mogelijk te maken wordt in 2024 een Nota Kostenverhaal Ewijk opgesteld. De verwachting is dat deze Nota in 2025 wordt vastgesteld door de gemeenteraad. In deze begroting zijn de eerste geplande investeringen opgenomen zoals ontsluitingsweg Ewijk. Er volgen mogelijk nog meer investeringen. Te denken valt aan de realisatie van aanvullende geluidswerende voorzieningen aan de A50.

Bestemmingsreserve Bovenwijks Voorziening
Gemeente Beuningen is een gemeente met een grote ruimtelijke ambitie die onder andere is vastgelegd in de structuurvisies. Door deze grote ruimtelijke ambitie volgen er ook flinke investeringen voor bovenwijkse voorzieningen. Dit zijn fysieke ingrepen die van nut zijn voor meerdere exploitatiegebieden. Denk daarbij aan voorzieningen als ontsluitingswegen, natuurcompensatie, aanleg van groenstructuren, riolering en watersystemen e.d. Een gedeelte is toerekenbaar aan de ontwikkellocaties zoals wordt opgenomen in de Nota Kostenverhaal en in de diverse contractvorming met ontwikkelende partijen, maar de gemeente moet zelf ook een groot bedrag gaan bijdragen.
Vanaf de jaarrekening 2022 is er een reserve Bovenwijks gevormd. Bestemming van deze reserve is aanwending voor (gedeeltelijke) dekking van bovenwijkse kosten in de toekomst door structurele afschrijvingslasten van investeringen in bovenwijkse voorzieningen in de begroting te dekken.

Bestemmingsreserve verevening sociale huur
In elk woningbouwplan moet minimaal 30% sociale huur gerealiseerd worden. Als een initiatiefnemer minder dan 30% sociale huur wil realiseren, moet dat gemotiveerd worden. Het college besluit om daar wel of niet mee akkoord te gaan. Het is geen automatisch recht om minder dan 30% sociale huur te realiseren.

Wordt er minder dan 30% sociale huur gerealiseerd, dan moet de initiatiefnemer een financiële bijdrage storten in de bestemmingsreserve verevening sociale huur. Deze afdwingbare financiële bijdrage is afhankelijk van het woningbouwprogramma dat gerealiseerd wordt. De bedragen zijn vastgesteld in de Verordening verevening sociale huur Beuningen 2024 en worden jaarlijks geïndexeerd.
Wordt er meer dan 30% sociale huur gerealiseerd en is er een negatieve exploitatie als gevolg van de extra sociale huur (bovenop de verplichte 30%), dan kan de initiatiefnemer een verzoek doen tot een financiële bijdrage uit de bestemmingsreserve.

Actieve grondexploitaties
Den Elt

Alle woningen inclusief het openbaar gebied binnen het projectgebied Den Elt zijn opgeleverd. Alleen de herinrichting van de hoofdinfrastructuur Den Elt vanaf de Hoogstraat tot aan de Vordingstraat is nog niet afgerond. De verwachte einddatum was 2024 maar vanwege weersomstandigheden wordt dit doorgeschoven naar begin 2025. In de laatste geactualiseerde grex werd nog uitgegaan van totale oplevering van het project eind 2024. Dit geeft onderstaand financieel beeld. Er is in de begroting een voorziening opgenomen van € 813.000 om het verwachte tekort op te vangen. Bij de jaarstukken 2024 presenteren we een geactualiseerde grex met oplevering 2025.

Den Elt	Exploitatie t/m 2024	Exploitatie 2025	Exploitatie 2026	Exploitatie 2027	Exploitatie 2028	Totaal
Lasten	5.062					5.062
Baten	4.233					4.233
Boekwaarde	**-829**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-829**
Huidige voorziening (o.b.v. Netto cont. waarde)	813					813
Verwacht resultaat (o.b.v. Eindwaarde)						-829
Verschil						**-16**

(bedragen x € 1.000,-)

Ecowieck

Aan de hand van een aantal ecologische principes bouwen twee CPO-initiatieven in totaal 73 woningen in het plangebied Ecowieck. Zij richten zich op biodiversiteit, groen/klimaat, materiaalgebruik, sociale cohesie, energie en vitaliteit. De bouw van het zuidelijk deel is in 2023 opgeleverd en bewoond. Ook in het noordelijk deel zijn de meeste woningen gerealiseerd. De afronding van de bouw van de laatste tiny houses wordt in 2025 verwacht.

Het woonrijp maken is in verband met de weersomstandigheden en voortgang van de resterende bouw doorgeschoven naar 2024 en wordt naar verwachting in 2025 afgerond. Ook verwachten we in 2025 de hoofdinfrastructuur (de Hekkeslag) om te zetten van asfalt naar gebakken materiaal. De groenaanleg ronden we medio 2025 af. Ook hier geldt dat in de laatste geactualiseerde grex nog werd uitgegaan van totale oplevering van het project eind 2024. Dit geeft onderstaand financieel beeld met een positief resultaat van €420.000.
Bij de jaarstukken 2024 presenteren we een geactualiseerde grex met oplevering 2025.

Ecowieck (KH3)	Exploitatie t/m 2024	Exploitatie 2025	Exploitatie 2026	Exploitatie 2027	Exploitatie 2028	Totaal
Lasten	4.165					4.165
Baten	4.585					4.585
Boekwaarde	**420**	**0**	**0**	**0**	**0**	**420**

(bedragen x € 1.000,-)

Hoge Woerd

Het woningbouwproject Hoge Woerd omvat maximaal 150 woningen, waarvan 41-45 sociale huurwoningen, 7-12 goedkope woningen, 22-47 betaalbare koopwoningen en 50-75 vrije sectorwoningen. Rondom de uit te geven woonkavels wordt het gebied ingericht met groen, water en infrastructuur.

Het bestemmingsplan is onherroepelijk en de aanbestedingsprocedure voor een ontwikkelende partij verwachten we in het najaar van 2024 af te ronden. Deze ontwikkelende partij gaat dan de woningen en de bijbehorende openbare ruimte realiseren. In 2025 worden de bouwplannen verder uitgewerkt en de benodigde omgevingsvergunningen aangevraagd. We verwachten dat we in het eerste kwartaal van 2026 starten met de realisatie van de eerste woningen. De oplevering van het totale plangebied staat nu gepland voor 2029.

Hoge Woerd	Exploitatie t/m 2024	Exploitatie 2025	Exploitatie 2026	Exploitatie 2027	Exploitatie 2028
Lasten	5.476	7.956	9.992	10.141	12.383
Baten	71	71	3.750	7.503	11.331
Boekwaarde	**-5.405**	**-7.885**	**-6.242**	**-2.638**	**-1.052**

(bedragen x € 1.000,-)

Asdonck

Asdonck beoogt de bouw van 3 appartementsgebouwen voorzien van 64 appartementen, een evenemententerrein, benodigde infrastructuur en parkeervoorzieningen op het terrein. Het bestemmingsplan hiervoor is vernietigd door de Raad van State. Om woningbouw mogelijk te maken moet er een nieuw plan worden gemaakt. Op dit moment is de Asdonck ingericht als tijdelijke opvanglocatie voor een periode van 5 jaar (2027). Deze periode geeft de gemeente de tijd om het woningbouwplan te herontwikkelen, dan wel verwerving van extra gronden zodat de vastgoedontwikkeling buiten de milieukundige hindercirkel (spuitzone) van de naastgelegen fruitboomgaard komt te liggen. In 2024 is gewerkt aan nieuwe randvoorwaarden en kaders voor deze ontwikkeling. In 2025 gaan we deze randvoorwaarden en kaders verwerken in een nieuw plan en leggen we dit voor aan de raad.

Asdonck	Exploitatie t/m 2024	Exploitatie 2025	Exploitatie 2026	Exploitatie 2027	Exploitatie 2028
Lasten	552	1.099	1.260	2.404	2.497
Baten	0	0	0	0	0
Boekwaarde	**-552**	**-1.099**	**-1.260**	**-2.404**	**-2.497**

(bedragen x € 1.000,-)

Algemene opmerking grondexploitaties
Hierboven zijn de verwachtingen van de nog te realiseren winsten of verliezen ten aanzien van vier actieve grondexploitaties benoemd. Alle verwachte lasten en baten zijn voor de jaren 2025-2028 in de meerjarenbegroting verwerkt. De prognose van het jaar waarin de grondexploitatie tot afwikkeling komt, is in deze begroting geactualiseerd aan de hand van de geactualiseerde grex die in het voorjaar van 2024 (Jaarstukken 2023) is opgemaakt.
De grondexploitaties staat niet stil en is steeds in ontwikkelingen. De nieuwe inzichten, ontwikkelingen en de (extra) verwachte stortingen of onttrekkingen uit de voorziening over de jaren 2025-2028 verwerken we in de jaarstukken 2024 bij de actualisatie van de Grexen. De nog niet verdeelde kosten zoals de kosten van de planeconoom, overhead e.d. berekenen we op basis van eindwaarde per jaar in de jaarstukken door aan de vier grondexploitaties.
Faciliterende woningbouwontwikkelingen
Hutgraaf II
Op het plangebied Hutgraaf II in Beuningen worden 22 levensloopbestendige woningen gerealiseerd. Inmiddels is gestart met de bouw van de woningen. Uiterlijk 2026 dient het gehele plan te zijn opgeleverd. De kosten van ambtelijke ondersteuning betalen we uit de plankosten van de ontwikkelpartij.
Krommehoekstraat Beuningen
In het gebied tussen de Krommehoekstraat, Wilhelminalaan en de Augustuslaan is een bestemmingsplan opgesteld voor de bouw van 50 woningen. Het bestemmingsplan is in afwachting van de behandeling door de Raad van State. De kosten van ambtelijke ondersteuning betalen we uit de plankosten van de ontwikkelpartij.
Winssen-Zuid
Op 21 december 2021 is het Omgevingsprogramma Woningbouw 1.0 met daarin het

structuurmodel Winssen vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin zijn de kaders vastgelegd voor o.a. het project Winssen-Zuid. Na vaststelling van het omgevingsprogramma heeft de gemeente, met de ontwikkelende partijen een intentieovereenkomst gesloten. Medio 2023 hebben de ontwikkelende partijen kenbaar gemaakt dat met de vastgestelde randvoorwaarden binnen de huidige marktomstandigheden geen financieel uitvoerbaar plan te maken is. De raad heeft in 2024 aangepaste randvoorwaarden vastgesteld die wel financieel uitvoerbaar zijn. In 2025 verwachten we de omgevingsplanprocedure te doorlopen.

De gronden aan de Kennedysingel zijn in eigendom van de gemeente en zullen betrokken worden bij de totale woningbouwontwikkeling. Voor de overige gronden heeft de gemeente geen eigendom. Dit betekent dat de gemeente voor deze ontwikkelingen geen actieve grondexploitatie voert, maar zal opereren vanuit haar faciliterende rol. Aangezien kostenverhaal verplicht is zullen de kosten die gepaard gaan met de gebiedsontwikkeling middels een anterieure overeenkomst doorgelegd worden naar de ontwikkelende grondeigenaren.

Ewijk-Zuid en West

Op 22 november 2022 is het Omgevingsprogramma Woningbouw 2.0 vastgesteld door de gemeenteraad met daarin het Structuurmodel Ewijk. In 2023 is nader onderzoek gedaan naar de haalbaarheidsaspecten en is met alle grondeigenaren in het gebied gesproken. Op deze manier is een goed beeld ontstaan van de gebiedsbrede opgaven en de voorwaarden om tot uitvoering te kunnen komen. In 2024 heeft de financiële vertaling plaatsgevonden en is de ontwikkelstrategie bepaald. Op basis hiervan is door de raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld voor de start van de woningbouwontwikkeling en een financieringsvoorstel aangenomen om de totale ontsluiting van Ewijk (Van Heemstraweg-Schoenaker) uitvoerbaar te krijgen. In 2025 werken we samen met ontwikkelaars aan het verder concretiseren van de plannen voor de eerste twee deelgebieden. Dit met als doel in 2026 voor minimaal 300 woningen een vastgesteld omgevingsplan te hebben en deze in de periode 2027-2030 te kunnen bouwen.

Wilhelminalaan 41-45/Aldi Beuningen

De ontwikkeling van de Aldi supermarkt met 17 appartementen in het centrum van Beuningen. De gemeente heeft een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de initiatiefnemer. Wij opereren vanuit een faciliteerde rol. De bestemmingsplanprocedure loopt. Aangezien kostenverhaal verplicht is zullen de kosten die gepaard gaan met de ontwikkeling middels een anterieure overeenkomst worden doorgelegd. Deze anterieure overeenkomst wordt gesloten voor vaststelling van het bestemmingsplan in de raad, verwachting is begin 2025.

Anterieure overeenkomsten, kleinschalige ontwikkelingen (<10 woningen)

Kennedysingel 84

Begin 2022 is de anterieure overeenkomst gesloten. Daarnaast is het bestemmingsplan voorbereid en in procedure gebracht. Het bestemmingsplan is niet door de gemeenteraad vastgesteld. Tegen dit besluit is beroep aangetekend bij de Raad van State. We zijn in afwachting de behandeling van dit beroep.

Linten Ewijk

In 2020 is het bestemmingsplan voor de verkoop voor één deellocatie vastgesteld. De

deellocatie maakt de ontwikkeling van drie tot vier woningen mogelijk. De verkoop van de kavels hing af van de vaststelling van het Omgevingsprogramma 2.0 vanwege de ontsluitingsvariant. Nu duidelijk is dat deze gronden niet nodig zijn voor de zuidelijke ontsluitingsvariant wordt de deellocatie in 2025 op de markt gebracht.

Koningstraat 16 Ewijk
In het kader van de nieuwbouw van een vrijstaande burgerwoning aan de Koningstraat naast 16 is in mei 2022 een anterieure overeenkomst gesloten. Het bestemmingsplan is vastgesteld in de gemeenteraad op 7 juni 2022.

Verlengde Reekstraat 1 Beuningen
In juli 2024 is de anterieure overeenkomst gesloten omdat er meer dan 1.000 m2 uitbreiding van bedrijfsbebouwing is aangevraagd. Het bestemmingsplan is voorbereid en in procedure gebracht. Het bestemmingsplan is op 1 oktober 2024 behandeld in de gemeenteraad.
Overige locaties en inbreidingslocaties
Naast bovengenoemde projecten is ook gewerkt aan de voorbereiding en uitwerking van diverse projecten in voorbereiding. Het gaat hier om ambtelijke/ advies kosten die gemaakt worden om te verkennen of initiatieven wenselijk zijn en verzoeken die nader uitgewerkt kunnen worden. Plankosten/ voorschot van plankosten worden verhaald zodra er een collegebesluit ligt, en er een intentieovereenkomst/ dienstverleningsovereenkomst wordt gesloten met initiatiefnemers.

Overige ontwikkelingen

Zandwinning Beuningse Plas
In het gebied ten zuidoosten van Beuningen winnen we zand. Hierdoor ontstaat in de toekomst een recreatieve waterplas: de Beuningse Plas. Hoewel de zandwinning Beuningse Plas nog onderdeel uitmaakt van onze grondexploitatie is in het verleden besloten dat de kosten voor dit project drukken op de algemene dienst. De totale opzet van de waterplas is kleinschalig. De oost- en zuidoever zijn bestemd voor natuur. Voor de recreatieve functie komt een zandstrand aan de westoever en voor een deel aan de noordoever op het westelijke eiland. De Palinggracht en de Jonkerstraat zijn met elkaar verbonden door een fietspad aan de zuidkant van de plas. Dit fietspad loopt langs de geluidswal. Ook ligt er een wandelpad en een ruiterpad en er komen uitkijkpunten. De plas zelf krijgt een oppervlakte van ongeveer 72 ha. De komende jaren wordt deze plas gegraven en de omgeving ingericht. Naar verwachting ronden we het totale project af in 2035. De werkzaamheden verlopen volgens planning.

Zandwinning Winssen
De ontzander is gestart met de ontzanding van de Geertjesgolf. Er was veel onrust bij omwonenden van de voorhaven die veel (geluid)overlast ervaren van de productie en transport van Nederzand. De ontzander heeft de aangekondigde maatregelen gerealiseerd en is dagelijks bezig met om de geluidsoverlast zoveel als mogelijk terug te dringen.

Ontsluitingsweg Ewijk

Op 11 oktober 2022 heeft de gemeenteraad besloten de ontsluitingsvariant Steeg – Elsenpas – Schoenaker ten zuiden van Ewijk nader uit te werken. Voor de investering van € 21.500.000,- is in de begroting van 2027 is een kapitaalslast opgenomen € 1.075.000,- aflopend naar € 550.000,- per jaar over een periode van 40 jaar.

Inmiddels heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de ontwikkelstrategie van Ewijk Zuid en West met daarbij een financieringsvoorstel voor de realisatie van de totale ontsluiting Ewijk (van Heemstraweg – Schoenaker). Door de weg te zien als een integraal project komen we begin 2025 met een voorstel richting de gemeenteraad dat een definitief ontwerp incl. kostenramingen van de gehele ontsluiting bevat. Ook zullen we de gemeenteraad een startkrediet vragen om gronden voor het tracé aan te kopen en de planologisch procedure te doorlopen. De realisatie zal gefaseerd en parallel oplopend met de woningbouw Ewijk plaatsvinden. De woningbouw is in de planning van de realisatie van de ontsluiting Ewijk leidend.

Wet Open Overheid

In 2024 heeft het Rijk meer bekendgemaakt over de planning van de implementatie van de Wet open overheid. Zo worden de eerste 5 categorieën (4 voor de gemeenten) vanaf 1 november 2024 verplicht om actief openbaar te maken. Het gros hiervan heeft de gemeente al openbaar gemaakt en de overige categorie is eenvoudig te implementeren.

Verder worden de ontwikkelingen nauw in de gaten gehouden en wordt er nog steeds deelgenomen aan een regionale projectgroep. Daarin wordt veel kennis gedeeld over onder andere mogelijke publicatieplatformen voor de overige informatiecategorieën die straks actief openbaar moeten worden gemaakt.

Naar verwachting worden er in 2025 verdere stappen gezet voor de actieve openbaarmakingsplicht van de Wet open overheid.

Financiële begroting

Financiële spelregels

Uitgangspunten begroting

Uitgangspunten begroting 2025 - 2028	2025	2026	2027	2028
Loonontwikkeling*	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%
Rente doorbelasting aan:				
- Grondexploitatie	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
- Riolering en afval	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
- Investeringen rente omslagpercentage	2,50%	2,50%	2,50%	2,50%
Trendmatige verhoging onroerende zaakbelasting *	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Trendmatige verhoging leges *	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Trendmatige verhoging overige lokale belastingen *	3,00%	3,00%	3,00%	3,00%
Uitkering gemeentefonds	mei-24	mei-24	mei-24	mei-24

*Trendmatige verhoging ter compensatie van cao- en prijsstijgingen.
Verwachting o.b.v. CEP publicatie februari 2024

Toelichting op resultaat

In onderstaande tabel is weergegeven hoe het resultaat is opgebouwd.

Financieel perspectief				
Bedragen in € 1.000 (+=baat,voordeel/-=last,nadeel)	2025	2026	2027	2028
Perspectiefnota 2024 exclusief nieuw beleid	1.392	-1.339	-400	-352
*Formatie BOA **	*-70*	*-70*	*-70*	*-70*
Formatie Griffie	*-65*	*-65*	*-65*	*-65*
Saldo perspectiefnota 2024 (door raad vastgesteld)	**1.257**	**-1.474**	**-535**	**-487**
Aanpassingen binnen huidig beleid				
- Effecten meicirculaire 2024	*-859*	*581*	*396*	*401*
- Essentiële functies Jeugd	*-922*	*-865*	*-867*	*-867*
- Vervangingsopgave groen	*-246*	*-246*	*-246*	*-246*
- Herverdeling bijdrage werkbedrijf	*-440*	*-504*	*-557*	*-635*
- Bijstelling BUIG-budgetten	*-1.029*	*-1.029*	*-1.029*	*-1.029*
- Kosten openhouden de Plons	*-158*	*-158*	*-158*	*-*
- Extra investeringen zwembad Ooijgraaf	*-*	*-*	*-*	*-178*
- Investeringen 't broek	*-*	*-*	*-5*	*-35*
- Integraal huisvestingsplan onderwijs	*-*	*-*	*-12*	*-197*
- Kapitaallasten investeringen	*284*	*380*	*-648*	*-729*
- Overige autonome ontwikkelingen	*335*	*-49*	*23*	*-577*
Niet vastgesteld bij perspectiefnota				
- Beheerplan Civiele kunstwerken	*-190*	*-190*	*-190*	*-190*
*- Digitaal ontwikkelprogramma II **	*-920*	*-510*	*-360*	*-360*
- Beheerplan groen (beeldkwaliteit)	*0*	*-125*	*-125*	*-125*
*- Participatiecoach vluchtelingenwerk **	*-50*	*-50*	*-50*	*-50*
- Verdere professionalisering organisatie	*-300*	*-300*	*-300*	*-300*
Ombuigingen				
- Inventarisatie ombuigingen bij perspectiefnota	*325*	*340*	*339*	*339*
- Uitgestelde activiteiten 2025	*1.298*	*-*	*-*	*-*
- Verhoging OZB van 3% naar 9%	*521*	*537*	*553*	*569*
- 50% Normvergoeding opvang Oekraïne	*1.269*	*-*	*-*	*-*
Totaal	**174**	**-3.664**	**-3.772**	**-4.697**

Aanpassingen binnen huidig beleid

Effecten meicirculaire 2024

Het voornaamste effect is dat de nieuwe financieringssystematiek vervroegd in werking treedt (1 januari 2024 in plaats van 1 juli 2027). Omdat dit vervroegen van de invoering invloed heeft op de lopende begroting is door het rijk besloten om de impact voor 2024 volledig en voor 2025 deels te dempen. Ook voor 2026 tot en met 2029 vindt compensatie plaats. Dit

betekent dat gemeenten in 2025 eenmalig 675 miljoen landelijk en voor Beuningen € 780.000 minder algemene uitkering ontvangen dan was voorzien in de laatste circulaire van het rijk. Overige effecten van de meicirculaire zijn toegelicht in programma 7.

Essentiële functies jeugd

De jeugdzorg is de afgelopen jaren duurder geworden. Deze stijgende lijn zet zich door. Door diverse ontwikkelingen verwachten we ook voor 2025, bovenop de reguliere jaarlijkse indexatie, een kostenstijging voor de regionaal ingekochte jeugdzorg. De oorzaak voor deze stijging is divers. Een deel komt door de transformatie naar kleinschalige voorzieningen voor jeugdigen met de meest complexe zorgvraag. Deze door het rijk opgelegde transformatie is een paar jaar geleden ingezet en zorgde ook de afgelopen jaren voor een kostenstijging. Daarnaast zorgen krapte op de arbeidsmarkt en de CAO- stijging van de afgelopen jaren (die hoger was dan de OVA-component in de indexatie) voor stijgende tarieven.

Vervangingsopgave groen

Om uitvoering te geven aan het Groenbeleidsplan 2025-2028 is meer budget nodig voor het vervangingsonderhoud van groen. Het gaat hier om een autonome kostenstijging die geen verband houdt met het te kiezen beheerscenario. Het Groenbeheerplan bevat een inventarisatie van het vervangingsonderhoud voor de komende jaren. Door areaaluitbreidingen (oplevering van nieuwe wijken) en prijsstijgingen is het bestaande budget niet langer toereikend. Daar komt bij dat veel wijken uit de jaren ‘70 en ’80 stammen en beplanting in de groenvakken er nu aan het eind van haar levensduur is.

Herverdeling werkbedrijf

Door het algemeen bestuur van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (onderdeel werkbedrijf) is gekozen voor een nieuwe verdeling van de gemeentelijke bijdrage. De nieuwe verdeling sluit aan bij de vergoedingen vanuit het Rijk voor Participatie. Het herverdeeleffect voor Beuningen bedraagt circa €500.000 nadelig.

Bijstelling BUIG-budgetten

Het tekort op de BUIG-middelen is het gevolg van meerdere factoren. Allereerst daalt het macrobudget voor de BUIG waardoor er minder geld beschikbaar is vanuit het Rijk. Tegelijkertijd zien we een stijging in het aantal mensen dat zich aanmeldt voor een bijstandsuitkering, vooral onder jongeren en statushouders. Deze groei is ontstaan door de sluiting van de Wajong- en de sociale werkvoorziening en de invoering van de nieuwe inburgeringswet door de Rijksoverheid. Ondanks deze wijzigingen worden gemeenten niet gecompenseerd via de BUIG om deze extra doelgroepen op te vangen. Daarnaast wordt ons aandeel in het BUIG-budget deels op historische wijze begroot. Dit betekent dat een deel van ons budget gebaseerd is op de bijstandsuitgaven van twee jaar geleden. Voor een kleine gemeente zoals Beuningen betekent dit dat er minder rekening wordt gehouden met recente ontwikkelingen, zoals de recente toename in het aantal bijstandsgerechtigden, inclusief de groeiende groep statushouders en jongeren. Deze toename legt extra druk op ons BUIG-budget. Hoewel we grotendeels voldoen aan de opgelegde taakstelling voor huisvesten van statushouders (wat een positief resultaat is) zorgt dit wel voor extra instroom van nieuwe inwoners die tijdens hun inburgeringsproces vaak de eerste drie jaar een bijstandsuitkering nodig hebben. Deze combinatie van factoren heeft voor een kleine gemeente zoals Beuningen negatieve financiële gevolgen.

Langer openhouden zwembad de Plons / extra investering Ooijgraaf
De gemeenteraad stemde eind november 2021 in met het bouwen van een nieuw all electric zwembad op locatie Sportpark Ooigraaf. In 2023 zijn we gestart met de selectieprocedure van de aanbesteding, op basis van een Plan van Eisen voor een allelectric zwembad. Door de netbeheerders is aangegeven dat voor de ontwikkeling van het nieuwe zwembad, vóór 2030 geen grootverbruik gerealiseerd kan worden. Door de problemen met de elektravoorziening hebben we vertraging opgelopen en moet het huidige zwembad De Plons langer openblijven. Dit brengt extra kosten met zich mee. Daarnaast zijn voor de gewijzigde energievoorziening voor het nieuwe zwembad ook extra financiële middelen nodig.

Investeringen 't Broek
In samenspraak met Leisurelands en gemeente Wijchen werken we aan de gebiedsontwikkeling van Het Broek. In de afgelopen jaren is gezamenlijk gewerkt aan het planologische kader voor uitbreiding van evenementen. Bedrijven werken aan de doorontwikkeling van hun toeristisch-recreatieaanbod op de Groene Heuvels. Leisurelands investeert in voorzieningen en landschapselementen op het recreatiegebied. De gemeente investeert nu en in de toekomst in de gebieden rondom de Groene Heuvels, en in verbindingen van/naar het recreatiegebied. In de komende jaren zijn gemeentelijke investeringen nodig, om verder invulling te geven aan de kernambitie voor Het Broek: “Het versterken van de recreatief-toeristische belevingswaarde van het gebied, door het versterken van het aanbod en de verbinding met de omgeving.”

Integraal huisvestingsplan onderwijs
Uit de actualisatie van het integraal huisvestingsplan (IHP) volgen nieuwe/extra investeringen. Het geactualiseerde IHP is reeds aan de gemeenteraad aangeboden. De financiële consequenties hiervan zijn verwerkt in deze begroting.

Kapitaallasten investeringen
Jaarlijks actualiseren we de meerjareninvesteringsplanning en bekijken we opnieuw de eventuele extra aan te trekken financiering. In het kader van het sluitend krijgen van begrotingsjaar 2025 zijn enkele investeringen vooruitgeschoven in de tijd. Dat betekent dat we de eerste jaren van het meerjarig perspectief een voordeel sorteren op de kapitaallasten en in de latere jaren een nadeel. Daarbij komt dat we opnieuw hebben gekeken naar de financieringsbehoefte. De rentelasten van de extra financiering en de gestegen rente leiden ook tot een nadeel t.o.v. de vorige begroting.

Overige autonome ontwikkelingen
Betreft overige bijstelling van bestaande budgetten, zowel voor- als nadelig. Bijstellingen kunnen het gevolg zijn van prijsstijgingen van leveranciers, loonkostenstijging etc. Deze bijstellingen worden gedaan vanuit het principe van realistisch begroten.

Niet vastgesteld bij Perspectiefnota
Dit betreft het 'voorgenomen nieuw beleid' uit de perspectiefnota 2024 die bij de raadsbehandeling niet zijn vastgesteld.

Ombuigingen

Inventarisatie ombuigingen bij perspectiefnota

Tijdens het opstellen van de perspectiefnota is een eerste pakket aan ombuigingsmaatregelen geïnventariseerd. Het betrof voornamelijk laaghangend fruit en "lucht" in de begroting. Aankelijk was een bedrag van €500.000 geïnventariseerd. Bij de verwerking in de voorliggende begroting hebben we hier ruim € 300.000 van kunnen inboeken.

Uitgestelde activiteiten 2025

Voor de zomer 2024 werd duidelijk dat als we geen maatregelen zouden nemen de begroting voor álle jaren een tekort zou presenteren. Om tenminste 2025 te eindigen met een positief saldo zijn een aantal activiteiten/budgetten on hold gezet. De uitgaven hiervan zullen zich daarom niet voordoen in 2025. Hiermee is ruimte gecreëerd om een ombuigingstraject op te zetten voor de langere termijn.

De posten die vallen onder het 'nieuw beleid' uit de perspectiefnota, die in bovenstaand overzicht zijn voorzien met een sterretje (*), maken onderdeel uit van deze 'uitgestelde activiteiten' en zijn budgettair voor het jaar 2025 on hold gezet.

Verhoging OZB van 3% naar 9%

In de begroting zat reeds een verhoging van de OZB van 3%. Er is gekozen om voor 2025 een indexering van 9% toe te passen.

50% Normvergoeding opvang Oekraïne

Voor de opvang van ontheemde Oekraïners ontvangen we een specifieke uitkering van het Rijk. Deze uitkering/vergoeding lag in het verleden altijd hoger dan de kosten. Of de vergoeding op hetzelfde niveau blijft in de toekomst is onzeker. Voorzichtigheidshalve ramen we daarom 50% van de vergoeding voor 2025.

Actualisatie Actualisatie coalitieakkoord

Actualisatie coalitieakkoord Bedragen in € 1.000 (+=baat,voordeel/ -=last,nadeel)	2025	2026	2027	2028	S/I
Project Ooigraaf: Nieuwbouw zwembad	-	-	-	-178	s
Krediet raadszaal	55				s
Verduurzaming maatschappelijke gebouwen	35				s
Uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme incl Broek		-15	15		s
Verkeersveiligheid Schoenaker-fietspad goudwerf	20				s
Milieubeleidsplan	-20	-20	-20	-20	s
Mobiliteitsplan	20	-	-	-	s
Totaal coalitieakkoord	**110**	**-35**	**-5**	**-198**	

In het coalitieakkoord ‘Nieuwe energie voor onze gemeente’ uit mei 2022 zijn de visie en toekomstplannen voor onze gemeente opgenomen, onderverdeeld in vier thema’s:

- Sociaal kloppend hart,
- Zuinig op ons klimaat,

- Aantrekkelijk wonen,
- Beuningen maken we samen.

Naast alle lopende ambities en plannen werken we hier als gemeente met alle inzet en energie aan. Door het hiervoor genoemde financieel zware weer zijn we nu genoodzaakt om scherpe keuzes te maken. We willen financieel gezond blijven en zelf regie houden op de kosten. Dit betekent dat we nu moeten ingrijpen. Om de begroting voor 2025 sluitend te krijgen, hebben we een noodgreep moeten doen en maatregelen moeten nemen. Hierdoor ziet u in de tabel hierboven enkele plus bedragen (voordeel). Dit zijn tegenboeking van de reeds opgenomen uitzettingen.
Er is besloten om het nieuwe beleid over 2025 met 1 jaar uit te stellen zodat samen met de gemeenteraad gekeken kan worden naar een pakket aan ombuigingsmaatregelen en er een sluitende begroting aangeboden kan worden.

Overzicht baten en lasten

Baten en lasten voor en na bestemming

Programma's (x € 1.000)	Rekening	Begroot		Begroting		
+=voordeel/-=nadeel	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Werk en inkomen	6.621	6.925	6.739	6.694	6.649	6.649
Jeugd	33	26	48	31	3	3
Maatschappelijke ondersteuning	1.172	1.346	1.629	1.505	1.339	1.339
Welzijn en educatie	1.008	998	907	900	766	768
Omgeving	8.246	8.163	8.640	8.349	8.368	8.368
Openbare orde en veiligheid	7.021	4.933	2.530	97	97	97
Bestuur en algemene ondersteuning	53.701	54.020	55.681	52.395	53.693	54.896
Onroerende zaakbelasting	8.053	8.685	9.467	9.751	10.043	10.345
Overige eigen middelen	1.436	3.839	998	4.504	4.489	4.510
Totaal baten programma's	**87.291**	**88.935**	**86.639**	**84.227**	**85.448**	**86.975**
Werk en inkomen	-13.950	-13.396	-14.510	-14.346	-14.202	-14.148
Jeugd	-10.196	-10.821	-11.626	-11.046	-11.061	-11.104
Maatschappelijke ondersteuning	-12.175	-14.192	-14.454	-14.607	-14.642	-14.815
Welzijn en educatie	-7.330	-7.961	-8.058	-8.526	-8.390	-9.693
Omgeving	-12.250	-13.185	-13.753	-13.812	-15.090	-15.200
Openbare orde en veiligheid	-2.996	-3.518	-3.746	-2.592	-2.619	-2.666
Bestuur en algemene ondersteuning	-19.748	-18.820	-18.757	-18.405	-18.663	-19.423
Onroerende zaakbelasting						
Overige eigen middelen	-945	-4.241	-1.115	-4.451	-4.446	-4.515
Totaal lasten programma's	**-79.590**	**-86.134**	**-86.019**	**-87.785**	**-89.113**	**-91.565**
Saldo baten en lasten	**7.701**	**2.802**	**621**	**-3.558**	**-3.665**	**-4.590**
Mutaties in reserves						
Dotaties	-2.174	-669	-671	-106	-106	-106
Onttrekkingen	2.159	89	224			
Begrotingresultaat	**7.686**	**2.222**	**174**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Totaal overzicht baten en lasten	Begroting			
	2025	2026	2027	2028
in € (+=voordeel/-=nadeel)				
Werk en inkomen	-7.770.879	-7.652.021	-7.553.058	-7.499.802
Jeugd	-11.577.394	-11.014.778	-11.058.071	-11.100.851
Maatschappelijke ondersteuning	-12.825.166	-13.101.347	-13.303.151	-13.476.278
Welzijn en educatie	-7.150.861	-7.626.392	-7.623.430	-8.925.286
Omgeving	-4.928.466	-5.462.976	-6.722.277	-6.831.632
Openbare orde en veiligheid	-1.216.465	-2.494.883	-2.521.958	-2.569.396
Bestuur/alg.ondersteuning PROGR PLAN	-3.004.435	-3.065.672	-3.151.551	-3.247.182
Overige eigen middelen PROGR PLAN	-791.794	-633.903	-659.264	-725.929
Totaal programma	**-49.265.461**	**-51.051.972**	**-52.592.760**	**-54.376.356**
Dekking-Algemene Uitkering	49.821.000	48.258.000	49.537.000	50.720.000
Dekking-Dividend	72.697	72.697	72.697	72.697
Dekking-Financiering	538.346	539.067	564.528	241.653
Dekking-Lokale heffingen	10.052.114	10.353.767	10.660.959	10.980.786
Dekking-Ov.algemene dekkingsmiddelen	17.038	12.038	12.038	12.038
Onvoorzien	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Overhead	-10.405.452	-11.716.559	-11.894.836	-12.216.276
Mutaties reserves	-631.000	-106.000	-106.000	-106.000
Vennootschapsbelasting	0		0	0
Totaal	**49.439.744**	**47.388.010**	**48.821.386**	**49.679.897**
Saldo rekeningresultaat	**174.283**	**-3.663.962**	**-3.771.373**	**-4.696.459**

Overhead

Overhead (x € 1.000) +=voordeel/-=nadeel)	2025	2026	2027	2028
Omschrijving				
Personele overhead	-6.086	-6.463	-6.786	-7.124
Materiële overhead	-4.319	-5.254	-5.109	-5.092
Totaal taakveld overhead	-10.405	-11.717	-11.895	-12.216

Mutatie in begroting 2025

Mutatie begroting 2025 versus 2024 Programma (bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, -=nadeel)	Begroting 2024*)	Begroting 2025	Verschil
Werk en inkomen	-6.471	-7.771	-1.300
Jeugd	-10.795	-11.577	-782
Maatschappelijke ondersteuning	-12.845	-12.825	20
Welzijn en educatie	-6.964	-7.151	-187
Omgeving	-5.022	-4.928	93
Openbare orde en veiligheid	1.415	-1.216	-2.631
Bestuur en algemene ondersteuning	32.978	36.750	3.772
Onroerende zaakbelasting	8.685	9.467	782
Overige eigen middelen	-982	-748	234
Totaal verschil 2025 t.o.v. 2024			**0**

*) Begroting 2024 is de stand t/m de vastgestelde Perspectiefnota 2024

Mutatie per product (x € 1.000) (+=voordeel, -=nadeel)	2024	2025	Verschil
Werk en inkomen			
Bijstandsbesluit Zelfstandigen (BBZ)	-159	-169	-10
Inkomensvoorzieningen	-555	-409	147
Participatiewet (PW)	719	-434	-1.153
Sociale recherche (IBO)	-85	-86	-1
Sociale werkvoorziening (MGR)	-2.984	-2.969	15
Gemeentelijk minimabeleid	-1.271	-1.296	-25
Schuldhulpverlening	-275	-266	9
Kwijtschelding lokale belastingen	-149	-145	3
Reïntegratie/participatievoorzieningen	-1.712	-1.997	-285
Totaal Verschil Werk en inkomen			**-1.300**

Jeugd			
Kinderopvang	-275	-219	56
Individuele voorzieningen Jeugd	-6.167	-6.674	-507
Individuele voorz. Jeugd Intensief	-3.117	-3.382	-265
Jeugdgezondheidszorg	-967	-1.033	-66
Totaal Verschil Jeugd			**-783**

Maatschappelijke ondersteuning			
Wet inburgering	-253	-221	32
Maatwerkvoorz. (materieel) Wmo	-1.341	-1.388	-47
Maatwerkvoorz. (immaterieel) Wmo	-5.653	-5.777	-124
Aanpak Psych. kwetsb. en beschermd wonen	-342	-187	155
Algemene voorzieningen Wmo en Jeugd	-3.007	-2.883	125
Vrm.Brede School Beuningen(Koningstr.5K)	-75	-74	1
MFA Ewijk	-671	-639	32
MFA Weurt	-267	-260	6
Organisatie toegang	-905	-999	-93
Openbare gezondheidszorg	-473	-540	-67
Totaal Verschil Maatschappelijke ondersteuning			**20**

Welzijn en educatie			
Huisvesting onderwijs	-705	-717	-12
Lokaal onderwijsbeleid	-477	-468	9
Bibliotheek	-545	-566	-21
Muziekonderwijs	-154	-155	-1
(Overige) kunstzinnige vorming	-38	-39	-1
Zwembad	-206	-349	-142
Sportaccommodaties	-1.040	-1.037	3
Bevordering sportdeelname	-124	-128	-3
Kunstbeoefening en-bevordering	-235	-287	-52
Erfgoed/archeologie	-26	-17	9
Natuurbescherming	-33	-11	22
Openbaar groen/park/plantsoen	-2.804	-2.766	38
Toerisme	-103	-116	-13

Evenementen	-299	-326	-27
Speelvoorzieningen	-166	-163	3
Baten begraafplaatsen	53	54	2
Totaal Verschil Welzijn en educatie			**-188**

Omgeving			
Beheer en onderhoud wegen	-1.986	-2.020	-34
Wegbeheer	-94	-105	-11
Verkeersmaatregelen	-383	-302	81
Wegbermen en bermsloten	-164	-168	-4
Beheer infrastructurele kunstwerken	-62	-278	-217
Openbare verlichting	-505	-506	-1
Gladheidsbestrijding	-148	-166	-18
Werken voor derden aan wegen	23	18	-5
Watergangen, afwateringen	-187	-197	-10
Afval	535	727	192
Riolering	800	1.060	260
Milieubeheer/-beleid	-129	-145	-15
Bedrijven,handhaving/externe veiligheid	-426	-501	-75
Maatregelen milieubescherming	-240	-275	-35
Bestemmingsplannen	-374	-419	-45
Woningbouw vernieuwing	-85	-94	-9
Bouw- en woningtoezicht	-1.002	-922	79
Geo-informatie	-197	-213	-16
Diverse gronden	-186	-204	-18
Vastgoedbeheer	-46	-51	-5
Totaal Verschil Omgeving			**94**

Openbare orde en veiligheid			
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	-1.732	-1.843	-110
Rampenbestrijding	3.718	1.258	-2.459
Regulering APV/Bijz.wetten	-351	-391	-40
Veiligheidsbevorderende maatregelen	-199	-220	-22
Totaal Verschil Openbare orde en veiligheid			**-2.631**

Bestuur en algemene ondersteuning			
Raad en commissies	-359	-395	-36
Burgemeester en wethouders	-940	-1.038	-98
Directie (+ algemeen)	950	1.245	294
Overhead (P&O)	-947	-934	13
Overhead (O.R.)	-237	-260	-23
Overhead (automatisering)	-2.639	-2.474	165
Overhead (gemeentehuis)	-637	-673	-36
Overhead (gemeentewerf)	-369	-420	-50
Overhead (voorlichting)	-128	-108	20
Burgerzaken	-464	-518	-54
Verkiezingen	-88	-90	-3
Leges burgerzaken	360	371	11
Bestuurlijke samenwerking	-432	-454	-22
Griffie / rekenkamer	-430	-378	52
Salarissen (ambtelijke org.)	-6.114	-6.541	-427
Algemene Uitkering	48.172	49.821	1.649
Onvoorzien	-75	-25	50
Lokale heffing/invordering	-731	-692	39
Resultaat v/d rekening baten en lasten	-2.222	-174	2.048
Kapitaallasten	358	538	180
Totaal Verschil Bestuur en algemene ondersteuning			**3.772**

Onroerende zaakbelasting			
OZB-gebruikers	1.390	1.515	125
OZB-eigenaren	7.295	7.952	657
Totaal Verschil Onroerende zaakbelasting			**782**

Overige eigen middelen			
Overige handel en ambacht	-170	-139	31
Energiebeheer	-273	-238	35
Bouwgrondexploitatie	-652	-447	205
Geldleningen/uitzetting =>1 jaar	22	17	-5
Toeristenbelasting	271	280	9
Hondenbelasting	247	255	7

Reclamebelasting	62	63	2
Mutaties reserves	-580	-631	-51
Totaal Verschil Overige eigen middelen			**233**

Totaal verschil 2025 t.o.v. 2024	**-1**

Baten en lasten per taakveld

Taakvelden (x € 1.000) +=voordeel/-=nadeel		Begroting 2025	2026	2027	2028
0.1 Bestuur	Lasten	-2.265	-2.331	-2.401	-2.479
	Baten				
	Saldo	**-2.265**	**-2.331**	**-2.401**	**-2.479**
0.2 Burgerzaken	Lasten	-860	-894	-930	-967
	Baten	622	641	660	680
	Saldo	**-239**	**-254**	**-270**	**-287**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	-1.016	-708	-726	-745
	Baten	762	437	437	437
	Saldo	**-255**	**-272**	**-289**	**-308**
0.4 OVERHEAD, Ondersteuning organisatie	Lasten	-11.101	-12.200	-12.379	-12.700
	Baten	696	484	484	484
	Saldo	**-10.405**	**-11.717**	**-11.895**	**-12.216**
0.5 Treasury	Lasten	516	517	542	219
	Baten	112	107	107	107
	Saldo	**628**	**624**	**649**	**326**
0.61 OZB woningen; eigenaren lasten	Lasten	-395	-279	-279	-279
	Baten	5.702	5.873	6.049	6.230
	Saldo	**5.306**	**5.594**	**5.770**	**5.951**
0.62 OZB niet-woningen; eigenaren lasten	Lasten	-264	-199	-199	-199
	Baten	3.765	3.878	3.994	4.114
	Saldo	**3.501**	**3.679**	**3.796**	**3.916**
0.64 Belastingen Overig; Diversen	Lasten	-4.380	-3.011	-3.011	-3.011
	Baten	4.670	3.321	3.330	3.340
	Saldo	**290**	**309**	**319**	**329**
0.7 Algemene uitkering en ov.uitk.gem.fonds	Lasten				
	Baten	49.821	48.258	49.537	50.720
	Saldo	**49.821**	**48.258**	**49.537**	**50.720**

0.8	Ov.baten en lasten; stelposten	Lasten	-25	-25	-25	-25
		Baten	191	20	20	20
		Saldo	**166**	**-5**	**-5**	**-5**
0.90	Vennootschapsbelasting (VPB)	Lasten				
		Baten				
		Saldo				
0.91	Mutaties reserves	Lasten	-671	-106	-106	-106
		Baten	40			
		Saldo	**-631**	**-106**	**-106**	**-106**
0.92	Resultaat v/d rekening van baten/lasten	Lasten	-174	3.664	3.771	4.696
		Baten				
		Saldo	**-174**	**3.664**	**3.771**	**4.696**
Bestuur en ondersteuning			**-20.636**	**-15.573**	**-15.741**	**-15.594**
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	Lasten	-1.867	-1.868	-1.869	-1.889
		Baten	3	3	3	3
		Saldo	**-1.864**	**-1.865**	**-1.866**	**-1.886**
1.2	Openbare orde en veiligheid	Lasten	-644	-669	-696	-724
		Baten	33	34	34	34
		Saldo	**-611**	**-635**	**-662**	**-690**
Veiligheid			**-2.511**	**-2.537**	**-2.565**	**-2.613**
2.1	Verkeer en vervoer	Lasten	-3.626	-3.706	-4.877	-4.895
		Baten	72	72	72	72
		Saldo	**-3.554**	**-3.634**	**-4.805**	**-4.823**
Verkeer, vervoer en waterstaat			**-3.626**	**-3.706**	**-4.877**	**-4.895**
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	Lasten	-208	-229	-231	-234
		Baten	39	39	39	39
		Saldo	**-170**	**-190**	**-192**	**-195**
3.4	Economische promotie; toerisme	Lasten	-121	-129	-131	-119
		Baten	331	341	348	358
		Saldo	**210**	**211**	**216**	**239**
Economie			**-329**	**-358**	**-363**	**-352**
4.2	Onderwijshuisvesting	Lasten	-816	-794	-786	-1.229
		Baten	99	99	99	99
		Saldo	**-717**	**-695**	**-687**	**-1.130**
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lasten	-1.261	-1.329	-1.340	-1.352
		Baten	305	305	305	305
		Saldo	**-956**	**-1.023**	**-1.035**	**-1.047**
Onderwijs			**-2.077**	**-2.122**	**-2.127**	**-2.582**

5.1	Sportbeleid en activering	Lasten	-271	-261	-127	-128
		Baten	144	135		
		Saldo	**-128**	**-126**	**-127**	**-128**
5.2	Sportaccommodaties	Lasten	-1.683	-1.677	-1.674	-2.471
		Baten	297	297	297	297
		Saldo	**-1.386**	**-1.380**	**-1.377**	**-2.174**
5.3	Cultuurpresentatie,-productie,-particip.	Lasten	-480	-425	-415	-417
		Baten				
		Saldo	**-480**	**-425**	**-415**	**-417**
5.4	Musea	Lasten	-17	-17	-18	-18
		Baten				
		Saldo	**-17**	**-17**	**-18**	**-18**
5.5	Cultureel erfgoed	Lasten	-140	-140	-139	-139
		Baten				
		Saldo	**-140**	**-140**	**-139**	**-139**
5.6	Media	Lasten	-584	-611	-612	-612
		Baten				
		Saldo	**-584**	**-611**	**-612**	**-612**
5.7	Openbaar groen/recreatie; watergangen	Lasten	-3.474	-4.000	-4.014	-4.082
		Baten	11	11	11	11
		Saldo	**-3.463**	**-3.989**	**-4.003**	**-4.071**
Sport, cultuur en recreatie			**-6.649**	**-7.131**	**-6.998**	**-7.867**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Lasten	-6.587	-5.562	-5.620	-5.715
		Baten	3.407	920	851	851
		Saldo	**-3.180**	**-4.642**	**-4.769**	**-4.864**
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Lasten	-1.299	-1.327	-1.379	-1.396
		Baten				
		Saldo	**-1.299**	**-1.327**	**-1.379**	**-1.396**
6.3	Inkomensregelingen; Bijstand	Lasten	-9.453	-9.451	-9.495	-9.541
		Baten	6.649	6.649	6.649	6.649
		Saldo	**-2.805**	**-2.802**	**-2.846**	**-2.893**
6.4	Begeleide participatie; Soc.Werkvoorz.	Lasten	-2.969	-2.756	-2.540	-2.357
		Baten				
		Saldo	**-2.969**	**-2.756**	**-2.540**	**-2.357**
6.5	Arbeidsparticipatieinstrumenten gericht	Lasten	-2.087	-2.139	-2.166	-2.250
		Baten	90	45		
		Saldo	**-1.997**	**-2.094**	**-2.166**	**-2.250**

6.6	Maatwerk-voorzieningen (WMO)	Lasten	-1.026	-1.043	-1.061	-1.080
		Baten	168	168	168	168
		Saldo	**-858**	**-875**	**-893**	**-912**
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	Lasten	-2.703	-2.703	-2.703	-2.703
		Baten				
		Saldo	**-2.703**	**-2.703**	**-2.703**	**-2.703**
6.71B	Begeleiding (WMO)	Lasten	-1.769	-1.774	-1.774	-1.774
		Baten				
		Saldo	**-1.769**	**-1.774**	**-1.774**	**-1.774**
6.71C	Dagbesteding (WMO)	Lasten	-1.072	-1.051	-1.051	-1.051
		Baten	304	304	304	304
		Saldo	**-768**	**-747**	**-747**	**-747**
6.71D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	Lasten				
		Baten				
		Saldo				
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	Lasten	-2.960	-3.012	-3.067	-3.124
		Baten				
		Saldo	**-2.960**	**-3.012**	**-3.067**	**-3.124**
6.72B	Jeugdhulp behandeling	Lasten	-800	-800	-800	-800
		Baten				
		Saldo	**-800**	**-800**	**-800**	**-800**
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	Lasten	-605	-605	-605	-605
		Baten				
		Saldo	**-605**	**-605**	**-605**	**-605**
6.73A	Pleegzorg	Lasten	-300	-300	-300	-300
		Baten				
		Saldo	**-300**	**-300**	**-300**	**-300**
6.73B	Gezinsgericht	Lasten	-550	-550	-550	-550
		Baten				
		Saldo	**-550**	**-550**	**-550**	**-550**
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	Lasten	-1.262	-1.212	-1.212	-1.212
		Baten				
		Saldo	**-1.262**	**-1.212**	**-1.212**	**-1.212**
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblij	Lasten	-2.788	-2.780	-2.783	-2.783
		Baten				
		Saldo	**-2.788**	**-2.780**	**-2.783**	**-2.783**

6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	Lasten	-350	-350	-350	-350
		Baten				
		Saldo	**-350**	**-350**	**-350**	**-350**
6.74C	Gesloten plaatsing	Lasten	-250	-250	-250	-250
		Baten				
		Saldo	**-250**	**-250**	**-250**	**-250**
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	Lasten	-302	-311	-321	-331
		Baten	75	75	75	75
		Saldo	**-227**	**-236**	**-246**	**-256**
6.82A	Jeugdbescherming	Lasten	-320	-320	-320	-320
		Baten				
		Saldo	**-320**	**-320**	**-320**	**-320**
6.82B	Jeugdreclassering	Lasten	-58	-58	-58	-58
		Baten				
		Saldo	**-58**	**-58**	**-58**	**-58**
Sociaal domein			**-39.511**	**-38.354**	**-38.405**	**-38.550**
7.1	Volksgezondheid; Openb.gezondheidszorg	Lasten	-1.787	-1.711	-1.599	-1.612
		Baten	214	126	1	1
		Saldo	**-1.573**	**-1.585**	**-1.598**	**-1.611**
7.2	Riolering	Lasten	-1.751	-2.054	-2.070	-2.082
		Baten	2.811	2.830	2.849	2.849
		Saldo	**1.060**	**776**	**779**	**767**
7.3	Afval	Lasten	-2.816	-2.802	-2.830	-2.846
		Baten	3.543	3.358	3.358	3.358
		Saldo	**727**	**556**	**529**	**512**
7.4	Milieubeheer; energiebeheer	Lasten	-2.047	-1.867	-1.882	-1.937
		Baten	889	889	889	889
		Saldo	**-1.159**	**-979**	**-993**	**-1.049**
7.5	Begraafplaatsen	Lasten	-43	-43	-43	-43
		Baten	54	56	57	59
		Saldo	**11**	**13**	**14**	**16**
Volksgezondheid en Milieu			**-8.444**	**-8.476**	**-8.423**	**-8.520**
8.1	Ruimte en leefomgeving	Lasten	-489	-463	-478	-493
		Baten	70	85	85	85
		Saldo	**-419**	**-378**	**-393**	**-408**
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	Lasten	-611	-4.124	-4.114	-4.138
		Baten	164	3.655	3.623	3.623

	Saldo	**-447**	**-469**	**-491**	**-515**
8.3 Wonen en bouwen	Lasten	-1.944	-1.946	-1.958	-1.971
	Baten	714	714	714	714
	Saldo	**-1.230**	**-1.232**	**-1.244**	**-1.257**
VHROSV		**-3.044**	**-6.533**	**-6.550**	**-6.602**
Totaal taakvelden	Lasten	-86.827	-84.790	-86.048	-87.575
	Baten	86.864	84.227	85.448	86.975
	Saldo	**37**	**-563**	**-600**	**-600**

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten	2025	2026	2027	2028
Opvang ontheemden	1.268.650	-	-	-
Vervroegde invoering ravijnjaar	-780.000	-	-	-
Vrijval voorziening gebouwen	170.889	-	-	-
Tegemoetkoming participatiecoach	85.000	-	-	-
Warmtenet	-200.000	-	-	-
Aanbesteding groen	-20.000	-	-	-
Eindtotaal	**524.539**	**-**	**-**	**-**

(bedragen in €; + = voordeel, - = nadeel)

Opvang ontheemden
Het bedrag voor 2025 betreft de eenmalige baten uit de normvergoeding voor de opvang van Oekraïners. We ramen voorzichtigheidshalve 50% van de normvergoeding voor 2025 omdat de bekostigingsregeling aan verandering onderhevig is.

Vervroegde invoering ravijnjaar
De nieuwe financieringssystematiek van de algemene uitkering (op basis van het BBP in plaats van “trap op trap af systematiek”) gaat al in per 1 januari 2024 in plaats van 1 juli 2027. Het nadeel compenseert het Rijk voor 2024 volledig, maar voor 2025 slechts voor de helft aan gemeenten. Dit betekent dat gemeenten in 2025 eenmalig minder algemene uitkering ontvangen dan was voorzien in de laatste circulaire. Voor Beuningen betekent dit € 780.000 minder. De eenmalige daling gemeentefonds in 2025 moet in de meerjarenbegroting 2025-2028 voor de jaarschijf 2025 als incidenteel wordt gezien en worden aangemerkt als negatieve incidentele baat.

Vrijval voorziening gebouwen
In het verleden is een voorziening getroffen voor achterstallig onderhoud. Omdat we ook een voorziening aanhouden voor regulier onderhoud van gebouwen, en daarmee achterstalligheid wordt voorkomen, kan de voorziening voor achterstalligheid komen te vervallen.

Tegemoetkoming participatiecoach
Voor het jaar 2025 kunnen we bij het werkbedrijf de kosten van een participatiecoach declareren. Dit betreft een eenmalig bedrag van 85.000 euro.

Warmtenet
Vanuit het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gesteld voor onderzoek naar een warmtenet. Dit betreft een eenmalig/incidenteel onderzoek

Aanbesteding groen
Dit betreft een eenmalig budget om de aanbesteding van openbaar groen te begeleiden.

Structureel en incidenteel resultaat					
(x € 1.000 +=voordeel/-=nadeel)		2025	2026	2027	2028
Incidenteel	Baten	2.588	478	270	270
	Lasten	-2.064	-478	-270	-270
Totaal Incidenteel		**525**	**-**	**-**	**-**
Structureel	Baten	84.276	83.748	85.178	86.705
	Lasten	-84.626	-87.412	-88.949	-91.401
Totaal Structureel		**-350**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**
Eindtotaal		**174**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**

Meerjarige investeringen

Geplande investeringen Bedragen in €1.000	2025	2026	2027	2028
Investeringen met economisch nut				
Programma 3: maatschappelijke ondersteuning	2.500	-	-	15.000
Programma 4: welzijn en educatie	789	90	10.002	512
Programma 5: omgeving	1.008	1.499	-	-
Programma 7: bestuur en ondersteuning	6.715	315	-	-
Investeringen met maatschappelijk nut				
Programma 4: welzijn en educatie	747	-	-	-
Programma 5: omgeving	530	22.265	-	-
Totaal	**12.289**	**24.169**	**10.002**	**15.512**

Balans

Inleiding balans

Balans
De balans is een financieel overzicht dat op een bepaald tijdstip de bezittingen en vorderingen (de activa), de schulden (het vreemd vermogen, de passiva) en (als saldo) het eigen vermogen weergeeft. De balans is een financieel overzicht waarop enerzijds staat op welke wijze het geïnvesteerde vermogen is verkregen (vreemd- en eigen vermogen) en anderzijds op welke wijze het vermogen is aangewend (de activa).

Waarderingsgrondslagen
De waarderingsgrondslagen van de begroting van de gemeente zijn gebaseerd op het BBV en vastgelegd in de Financiële Verordening. We waarderen de activa op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De passiva waarderen we tegen de nominale waarde. Voor de begroting gebruiken we het lasten-batenstelsel. Dat betekent dat we de lasten en baten toerekenen aan het jaar waarin de diensten of goederen worden geleverd.
Is er bij de grondexploitatie sprake van een gepland overschot dan nemen we het resultaat gewoonlijk voor zover dat met voldoende zekerheid gerealiseerd is of bij voortdurende onzekerheid pas geheel aan het einde van het proces. Eventuele tussentijdse winstneming is op basis van ‘percentage of completion’ (POC) bepaald. Verliezen nemen we in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Risico’s nemen we op als zij bekend zijn geworden bij de opstelling van de begroting.

Toelichting op de balans
In de begroting kunnen we volstaan met een verkorte, geprognosticeerde balans.
De activa zijn gebaseerd op de boekwaardes in het meerjarenoverzicht van de investeringen. Het uitgebreide overzicht is opgenomen als bijlage 5.4, waarbij we ook de verdere onderverdelingen van de activa hebben opgenomen.
De reserves en voorzieningen zijn gebaseerd op de boekwaardes in het meerjarenoverzicht van deze reserves en voorzieningen (bijlage 5.5).
De voorraden zijn gebaseerd op het verloop van de grondexploitaties (paragraaf 3.7.2).
De post liquide middelen c.q. kasstroom is de sluitpost. Deze bepalen we door alle andere posten te salderen. Deze sluitpost is al jaren ruim positief omdat we een financieringsoverschot hebben. Deze overtollige middelen zetten we weg conform het schatkistbankieren.

Geprognosticeerde balans
Om de ontwikkeling van de belangrijkste activa (bezittingen) en passiva (eigen vermogen en schulden) inzichtelijk te maken, wordt in de begroting een meerjarige geprognosticeerde balans voorgeschreven. Deze meerjarige geprognosticeerde balans geeft raadsleden het inzicht om zich een oordeel te vormen over de gezondheid van de financiële positie van de gemeente en de ontwikkelingsrichting ervan. Naast deze signaleringsfunctie kan de geprognosticeerde balans ook gebruikt worden voor het berekenen van het EMU-saldo. Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode. Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband

afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau.
Hieronder staat de geprognosticeerde balans. In deze balans geven we per categorie een prognose voor de periode tot en met 2028.

Activa	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**	**31-12-2028**
(im) Materiële vaste activa	52.254	62.961	75.250	99.673	121.268	137.280
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	332	332	332	332	332	332
Financiële vaste activa: Leningen	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	4.772	4.772	4.772	4.772	4.772	4.772 +
Totaal Vaste Activa	**57.358**	**68.065**	**80.354**	**104.777**	**126.372**	**142.384**
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	11.888	12.117	13.345	10.997	4.400	2.546
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	22.235	0	0	0	0	0
Liquide middelen	1.437	26.089	6.632	0	0	0
Overlopende activa	14.142	0	0	0	0	0 +
Totaal Vlottende Activa	**49.702**	**38.206**	**19.977**	**10.997**	**4.400**	**2.546**
Totaal Activa	107.060	106.271	100.331	115.774	130.772	144.930

Passiva	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**	**31-12-2027**	**31-12-2028**
Eigen vermogen	29.856	23.835	24.349	20.647	16.982	12.391
Voorzieningen	14.941	38.302	37.049	37.358	37.623	37.888
Vaste schuld	49.788	44.134	38.933	46.020	62.568	74.073 +
Totaal Vaste Passiva	**94.585**	**106.271**	**100.331**	**104.025**	**117.173**	**124.352**
Vlottende schuld	4.045	0	0	11.749	13.599	20.578
Overlopende passiva	8.430	0	0	0	0	0 +
Totaal Vlottende Passiva	**12.475**	**0**	**0**	**11.749**	**13.599**	**20.578**
Totaal Passiva	107.060	106.271	100.331	115.774	130.772	144.930

Emu-saldo

EU-lidstaten mogen een EMU-tekort realiseren van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (bbp). In dit maximale tekort mogen, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel hebben.

De begroting van gemeenten wordt opgesteld conform een (gemodificeerd) stelsel van baten en lasten. Het EMU-saldo wordt echter niet berekend op basis van baten en lasten, maar op basis van ontvangsten en uitgaven. Anders dan in het stelsel van baten en lasten drukken investeringsuitgaven en aan- en verkopen in het jaar waarin de transactie wordt gedaan volledig op het EMU-saldo. Er wordt geen rekening gehouden met afschrijvingen, noch met toevoegingen aan reserves en voorzieningen. Deze afwijkende berekening van het EMU-saldo leidt ertoe dat we ondanks een sluitende begroting een EMU-tekort hebben in 2025 .

	2024	2025	2026	2027	2028
EMU-SALDO	6.404	-14.256	-25.468	-18.398	-18.484
EMU-SALDO referentiewaarde					
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde	6.404	-14.256	-25.468	-18.398	-18.484

Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0	0	0	0	0
			Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-22.235	0	0	0	0
			Liquide middelen	24.652	-19.457	-6.632	0	0
			Overlopende activa	-14.142	0	0	0	0
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-5.654	-5.201	7.087	16.548	11.505
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	-4.045	0	11.749	1.850	6.979
			Overlopende passiva	-8.430	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa								

Reserves en voorzieningen

STAAT RESERVES EN VOORZIENINGEN (x € 1.000)	Saldo 31-12 2025	Saldo 31-12 2026	Saldo 31-12 2027	Resul- 31-12 2028
ALGEMENE RESERVE				
Algemene reserve	14.562	14.736	11.072	7.301
Resultaat	174	-3.664	-3.772	-4.697
Totaal algemene reserve	**14.736**	**11.072**	**7.301**	**2.604**
OVERIGE BESTEMMINGSRESERVES				
Reserve huisvesting ontheemden	3.244	3.244	3.244	3.244
Reserve bovenwijkse voorzieningen	3.655	3.655	3.655	3.655
Reserve maatschappelijk vastgoed	1.827	1.827	1.827	1.827
Reserve afvalinzameling				
Reserve Beuningen Promotion	54	54	54	54
Reserve Duurzaam Beuningen	186	211	236	261
Reserve H1 maatschappelijke compensatie	502	583	664	745
Reserve openbare verlichting (achterstallig)				
Reserve budgetoverheveling:	144	0	0	0
Subtotaal overige bestemmingsreserves	**9.613**	**9.575**	**9.681**	**9.787**
Subtotaal reserves	**24.349**	**20.647**	**16.982**	**12.391**
VOORZIENINGEN				
Verplichtingen en verliezen met onzekere omvang				
Voorziening dubieuze debiteuren	1.509	1.509	1.509	1.509
Voorziening gefactureerde dwangsommen	391	391	391	391
Voorziening dubieuze vorderingen Sociaal Domein	556	556	556	556
Voorziening complexen grondexploitatie:				
- Den Elt	17	17	17	17
Voorziening zandwinning grondexploitatie	22.823	22.823	22.823	22.823
Bestaande verplichtingen waarvan omvang in te schatten				
Voorziening pensioenen wethouders	3.815	3.707	3.599	3.491
Voorziening wachtgeld wethouders				
Voorziening verlofsparen	17	17	17	17
Voorziening afgesloten complexen grondexploitatie				
Egalisatievoorzieningen				
Groot onderhoud gebouwen	1.013	1.183	1.284	1.385
Onderhoudsfonds uitgesteld	0	0	0	0
Voorziening wegenonderhoud	3.600	3.600	3.600	3.600

Voorziening civieltechnische kunstwerken	190	186	211	236
Voorziening afvalinzameling	0	0	0	0
Voorziening maatregelen rioolbeheersplan	3.118	3.368	3.616	3.863
Subtotaal voorzieningen	**37.049**	**37.358**	**37.623**	**37.888**
TOTAAL GENERAAL	**61.398**	**58.005**	**54.605**	**50.279**

Bijlagen

Algemene uitkering

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven	2025	2026	2027	2028
1g WOZ niet-woningen eigenaar	-824	-824	-824	-824
1h WOZ niet-woningen gebruiker	-598	-598	-598	-598
1a Waarde woningen eigenaren	-3.383	-3.383	-3.383	-3.383
Subtotaal	**-4.805**	**-4.805**	**-4.805**	**-4.805**
Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is				
8a-3 Bijstandsontvangers	1.971	2.018	2.030	2.026
2 Inwoners	10.089	10.159	10.126	10.068
7c-4 Huishoudens met laag inkomen boven drempel	6.827	5.857	5.861	5.860
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	626	628	630	627
3c Eenpersoonshuishoudens	589	569	569	569
8b Loonkostensubsidie	164	164	165	165
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar	2.761	2.472	2.472	2.472
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	136	137	139	139
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	955	901	903	906
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	654	621	621	621
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	254	254	254	254
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	1.834	1.704	1.706	1.703
14c-2 Landelijke centrumfunctie	456	457	459	459
15d Leerlingen (V)SO	82	82	82	82
15h-3 Onderwijsachterstand	87	88	88	88
38 Bedrijfsvestigingen	427	427	427	427
36 Kernen	575	569	569	569
36a Kernen met 500 of meer adressen	225	225	225	225
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	48	48	48	48
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	117	118	118	118
32b-2 Omgevingsadressendichtheid	1.048	1.118	1.118	1.116
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	103	103	103	103
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	1.558	1.569	1.569	1.569
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	277	276	276	276
22a Oppervlakte bebouwing woonkern	989	994	994	994
19 Oppervlakte binnenwater	54	54	54	54
16 Oppervlakte land	167	167	167	167
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	110	110	110	110
24b-2 Woonruimten	140	142	142	140
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) * bodemfactor woonkernen	631	636	636	636
39 Vast bedrag	980	980	980	972

Subtotaal	**34.932**	**33.646**	**33.640**	**33.560**
Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)				
Uitkeringsfactor	1,457	1,459	1,504	1,548
Subtotaal (B x C (=uf))	**50.896**	**49.090**	**50.594**	**51.951**

	2025	2026	2027	2028
Onderdeel D -Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor n.v.t. is				
56d Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	473	473	473	473
Subtotaal	**473**	**473**	**473**	**473**
Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen				
170 Decentralisatie provinciale taken VTH (DU)	130	130	130	130
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	41	41	41	41
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	82	82	82	82
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen (DU)	7	7		
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	33	33	33	33
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	15	14		
Subtotaal	**308**	**308**	**286**	**286**
Onderdeel F - 3 D's in het Sociaal Domein				
260 Participatie (IU)	2.949	2.848	2.735	2.590
Subtotaal	**2.949**	**2.848**	**2.735**	**2.590**
Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker				
Gemeenteposten:				
Stelpost nog te ontvangen rijksbijdrage jeugdzorg		345	255	255
Subtotaal	**0**	**345**	**255**	**255**
Totaal	**49.821**	**47.913**	**49.282**	**50.495**

(bedragen x € 1.000,-; + = voordeel, - = nadeel)

Langlopende geldleningen

Bijlage Langlopende geldleningen										
Naam	Oor-spronkelijke lening	Laatste Jaar	Rente %	Aflossing	Saldo 31-12 2023	Saldo 31-12 2024	Saldo 31-12 2025	Saldo 31-12 2026	Saldo 31-12 2027	Saldo 31-12 2028
BNG	3.857	2025	6,025	154	309	154	0	0	0	0
NWB	13.500	2027	5,530	540	2.160	1.620	1.080	540	0	0
BNG	15.000	2028	4,289	600	3.000	2.400	1.800	1.200	600	0
NWB	7.000	2030	3,695	280	1.960	1.680	1.400	1.120	840	560
NWB	13.000	2031	3,785	520	4.160	3.640	3.120	2.600	2.080	1.560
BNG	16.000	2035	3,950	640	7.680	7.040	6.400	5.760	5.120	4.480
BNG	20.000	2036	4,560	800	10.400	9.600	8.800	8.000	7.200	6.400
BNG	10.000	2027	2,625	667	2.667	2.000	1.333	667	0	-667
BNG	20.000	2040	1,924	1.000	17.000	16.000	15.000	14.000	13.000	12.000
	122.895			**5.292**	**49.335**	**44.134**	**38.933**	**33.887**	**28.840**	**24.333**

(x € 1.000)

Personele kosten

(x € 1.000) + = voordeel, -=nadeel	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Bestuurlijke organisatie:	-1.403	-1.473	-1.547	-1.624
Ambtelijke organisatie:	-15.814	-16.604	-17.434	-18.306
	-17.217	**-18.078**	**-18.982**	**-19.931**

Rekening van baten en lasten

	Rekening	Begroot	Begroting			
Programma-overzicht saldo (x € 1.000) +=voordeel/-=nadeel)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Werk en inkomen	-7.325	-6.471	-7.771	-7.652	-7.553	-7.500
Jeugd	-10.162	-10.795	-11.577	-11.015	-11.058	-11.101
Maatschappelijke ondersteuning	-11.003	-12.845	-12.825	-13.101	-13.303	-13.476
Welzijn en educatie	-6.322	-6.964	-7.151	-7.626	-7.623	-8.925
Omgeving	-3.868	-5.022	-4.928	-5.463	-6.722	-6.832
Openbare orde en veiligheid	4.025	1.415	-1.216	-2.495	-2.522	-2.569
Bestuur en algemene ondersteuning	34.051	35.200	36.924	33.990	35.030	35.473
Onroerende zaakbelasting	8.053	8.685	9.467	9.751	10.043	10.345
Overige eigen middelen	491	-402	-117	54	43	-5
Totaal baten en lasten	**7.940**	**2.802**	**805**	**-3.558**	**-3.665**	**-4.590**
Resultaatbestemmingen (reservemutaties)	-254	-580	-631	-106	-106	-106
Totaal programma's	**7.686**	**2.222**	**174**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**
Rekeningsresultaat	**-7.686**	**-2.222**	**-174**	**3.664**	**3.771**	**4.696**
Verschil	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Structureel sluitende begroting

Structureel en incidenteel resultaat					
(x € 1.000 +=voordeel/-=nadeel)		2025	2026	2027	2028
Incidenteel	Baten	2.588	478	270	270
	Lasten	-2.064	-478	-270	-270
Totaal Incidenteel		**525**	**-**	**-**	**-**
Structureel	Baten	84.276	83.748	85.178	86.705
	Lasten	-84.626	-87.412	-88.949	-91.401
Totaal Structureel		**-350**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**
Eindtotaal		**174**	**-3.664**	**-3.771**	**-4.696**

Lijst met afkortingen

Afkortingenlijst

Hierbij treft u een lijst aan met gebruikte afkortingen en een verklaring van deze afkortingen die van toepassing is op de begroting 2025-2028.

Afkorting	Beschrijving

AADV	Altijd Actuele Digitale Vergunning
AB	Algemeen Bestuur
ABW	Algemene BijstandsWet
AI	Artificiële Intelligentie
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
Arbo	ARBeidsOmstandigheden
ARN	Afvalverwerking Regio Nijmegen
AU	Algemene Uitkering
AV	Audiovisueel
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
B&W	College van Burgermeester en Wetouders
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBB	Berging Bezink Bassins
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBZ	BijstandsBesluit Zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BENG	Bijna Energie Neutrale Gebouwen
BIBOP	Wet Bevordering IntegriteitsBeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIE	Bouwgronden In Exploitatie
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar
BRIKS	Bouwen, Reclame, Inrit, Kap en Sloop
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BVO	BedrijfsVoeringsOrganisatie
BW	Beschermd Wonen
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
DAR	Dienst Afval en Reiniging
DOP	Digitaal Ontwikkel Programma
DRAN	Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen
DU	DecentralisatieUitkering
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese Economische en Monetaire Unie
EZ	Economische Zaken
FIDO	Wet financiering decentrale overheden
FTE	FullTime-Equivalent personeelssterkte
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GEO	GEOgrafisch

GFT	Groente, Fruit- en Tuinafval
GGD	Gemeentelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
GHOR	Gemeenschappelijke Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen Gelderland-Zu
GMR	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
GOO	Gemeentelijk Opvang Oekraïners
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	GRndEXploitatie
GREXEN	GRondEXploitaties
GW	GemeenteWet
GW	GrondWet
IBO	Instituut Bijzonder Onderzoek
IBP	InterBestuurlijk Programma
IHP	Integraal HuisvestingsPlan
IOAW	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte werk
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijke Arbeidsongeschikte gewe
IOT	Internet Of Things
IRVN	ICT Rijk van Nijmegen
IU	IntegratieUitkering
IZA	Integraal Zorg Akkoord
JGZ	JeugdGezondheidsZorg
LTA	Landelijke Transistie Arrangement
MARN	Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
MBA	Milieu Belastende Activiteiten
MBZ	Meldpunt Bijzondere Zorg
MEE	naam van de Stichting MEE
MFA	MultiFunctionele Accommodatie
MGR	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling
MHCB	Mixed Hockey Club Beuningen
MJOB	MeerJarenOnderhoudsplanning
MO	Maatschappelijke Opvang
MVA	Materiële Vaste Activa
NIS2	Network and Information Security Directive
NWB	Nederlandse WaterschapsBank N.V.
O/G	Opgenomen Geld
ODRN	OmgevingsDienst Regio Nijmegen
OJG	Ondersteuner Jeugd en Gezin
OM	Openbaar Ministerie
OMOP	Overeenkomst Met Open Posten
OR	OndernemingsRaad
OZB	Onroerende ZaakBelasting
P&C	Planning en Control

PGB	PersoonsGebonden Budget
POC	Percentage Of Completion
PSN	Perspectiefnota
PW	ParticipatieWet
R&T	Recreatie en Toerisme
RAV	Regionale AmbulanceVoorziening Gelderland-Zuid
RAW	Rationalisatie en Automatisering grond, water- en Wegenbouw
RBGZ	Regionale Brandweer Gelderland-Zuid
RBP	Regionaal BeleidsPlan
RET	Regionaal Expert Team
RIBW	Regionale Instelling voor Beschermd en Begeleid Wonen
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
ROB	Regionaal OndersteuningsBureau
ROC	Regionaal Opleidings Centrum
RPW	Regionaal Programma Werklocaties
SPUK	SPecifieke UitKering
SW	Sociale Werkvoorziening
SWS	Stichting Waarborgsom voor de Sport
TPN West	Trade Port Nijmegen West
U/G	Uitgezet Geld
UJR	UitkeringsJaaR
UWV	Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekering
VANG	Van Afval Naar Grondstof
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VPB	VennootschaPsbelasting
VRGZ	VeiligheidsRegio Gelderland-Zuid
(V)SO	(voortgezet) speciaal onderwijs
VSO	VastStellingsOvereenkomst
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
WAJONG	Wet Arbeidsondersteuning JONGgehandicapten
WBRN	WerkBedrijf Rijk van Nijmegen
WEB	Wet Educatie- en Beroepsonderwijs
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WGR	Wet gemeenschappelijke regelingen
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet Waardering Onroerende Zaken
WPG	Wet Publieke Gezondheid
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVW	Wie Volhoudt Wint
ZBO	Zorg Binnen Onderwijs